

**Τμήματα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών – Βαλκανικών,
Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών – Ανώτατη Διακλαδική Σχολή
Πολέμου**

**Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Ειδίκευση: Διεθνείς Σχέσεις και Ασφάλεια**

Διπλωματική Εργασία με Τίτλο

**«Εξωτερική Πολιτική & Διεθνείς Σχέσεις Χωρών του
Παγκόσμιου Νότου: Νότια Αφρική»**

Επιβλέπων: Επίκουρος καθηγητής κ. Βασιλειάδης Νικόλαος

Φοιτητής: Παναγιώτης Τσάμης

Θεσσαλονίκη, Δεκέμβριος 2022

ΣΕΛΙΔΑ ΕΚΟΠΙΜΑ ΚΕΝΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

«Δηλώνω υπευθύνως ότι όλα τα στοιχεία σε αυτήν την εργασία τα απέκτησα, τα επεξεργάσθηκα και τα παρουσιάζω σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, καθώς και τους νόμους που διέπουν την έρευνα και την πνευματική ιδιοκτησία. Δηλώνω επίσης υπευθύνως ότι, όπως απαιτείται από αυτούς τους κανόνες, αναφέρομαι και παραπέμπω στις πηγές όλων των στοιχείων που χρησιμοποιώ και τα οποία δεν συνιστούν πρωτότυπη δημιουργία μου»

Παναγιώτης Τσάμης

ΣΕΛΙΔΑ ΕΚΟΠΙΜΑ ΚΕΝΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΓΕΝΙΚΑ.....	1
ΣΚΟΠΟΣ	2
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ.....	2
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	3
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΝΟΤΟΣ	3
ΟΡΙΣΜΟΣ.....	3
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	7
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΝΟΤΟΥ	7
ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ	7
ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ	20
ΝΟΤΙΑ ΑΣΙΑ.....	46
ΑΦΡΙΚΗ.....	48
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	59
Η ΠΕΠΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	59
ΑΝΑΛΥΣΗ.....	59
Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ	62
Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	63
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	66
ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	66
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ.....	66
BRICS	66

ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	67
ΣΧΕΣΕΙΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ - ΚΙΝΑΣ	68
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	70
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	70
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	72
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	73

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΓΕΝΙΚΑ

Είναι γεγονός ότι οι περισσότεροι κάτοικοι του πλανήτη, βρίσκονται στον φτωχό Νότο και όχι στον πλούσιο Βορά. Αυτό σημαίνει ότι οι περισσότεροι άνθρωποι δεν ανήκουν ούτε στον Πρώτο Κόσμο της Δύσης, ούτε στον Δεύτερο Κόσμο των πρώην κομμουνιστικών κρατών. Οι περισσότεροι άνθρωποι ανήκουν στο λεγόμενο Τρίτο Κόσμο. Αυτό όμως δεν εμποδίζει τη μειοψηφία να αγνοεί την πλειοψηφεί, να την θεωρεί μάλιστα κατώτερη και να την περιθωριοποιεί. Στην ανάλυση που ακολουθεί, εξετάζουμε το μεγαλύτερο κομμάτι του πλανήτη που δεν είναι άλλο από τον Τρίτο Κόσμο.

Στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας διπλωματικής εργασίας, δίνεται ο ορισμός του όρου «Παγκόσμιος Νότος» όπως αυτός προκύπτει σύμφωνα με τα όσα περικλείει και όχι με βάση τη γεωγραφική του διάσταση. Στη συνέχεια παρατίθενται ορισμένα ιστορικά στοιχεία που αφορούν την έμπνευση και την προέλευση του όρου καθώς επίσης και την εξελικτική πορεία που ακολούθησε ανά τους αιώνες.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, επιχειρείται μια προσέγγιση όσον αφορά τα χαρακτηριστικά και τη δομή της κάθε περιοχής του «Παγκόσμιου Νότου». Ακολούθως, γίνεται ανάλυση των σημαντικότερων κρατών των υπόψη περιοχών.

Στο τρίτο κεφάλαιο της εργασίας, παρουσιάζεται η σημερινή κατάσταση που επικρατεί στον «Παγκόσμιο Νότο». Εξετάζονται οι συμφωνίες και οι συνεργασίες που έχουν προκύψει ανάμεσα στις χώρες που τον αποτελούν, καθώς επίσης και οι συνέπειες που αυτές επιφέρουν στο διεθνές σύστημα.

Στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας, γίνεται εκτενής αναφορά στην υπό εξέταση χώρα και δει, τη Νότια Αφρική. Στο κεφάλαιο αυτό εξετάζεται η οικονομία της χώρας, η πολιτική κατάσταση που επικρατεί, η εξωτερική πολιτική της, καθώς και οι διεθνείς σχέσεις της ως παγκόσμιος δρών.

Στο πέμπτο κεφάλαιο της εργασίας, έχοντας αποκτήσει πλέον σαφή εικόνα για τον Παγκόσμιο Νότο και ιδιαίτερα για την Νότια Αφρική, εξάγονται τα συμπεράσματα της

παρούσας διπλωματικής εργασίας. Τέλος παρατίθεται ένας σύντομος επίλογος με τον οποίο και περατώνεται η ανάλυση.

ΣΚΟΠΟΣ

Ο σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι, να μελετήσει τα κράτη που αποτελούν τον Παγκόσμιο Νότο με ιδιαίτερη αναφορά στην ανάλυση της εξωτερικής πολιτικής και των διεθνών σχέσεων της Νοτίου Αφρικής, ώστε αν στο μέλλον υπάρξει ανάγκη εξέτασης την υπόψη χώρας, να υπάρχει στην ακαδημαϊκή κοινότητα μια αρχική προσέγγιση.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Η μέθοδος που ακολουθήθηκε, σχετίζεται, με την αξιοποίηση της ήδη συσσωρευμένης γνώσης τόσο από την ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, όσο και από ανοικτές πηγές στο διαδίκτυο.

Συγκεκριμένα, αξιοποιώντας τις γνώσεις που αποκτήθηκαν κατά τη διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος σχετικά με την οργάνωση της σκέψης γύρω από το θέμα που εξετάζουμε, εντοπίστηκαν οι διεθνείς δρώντες οι οποίοι επιτρέπουν ή και προωθούν τις εξελίξεις στην συγκεκριμένη περιοχή.

Ακολούθως, μελετήθηκε το υποσύστημα της υποσαχάριας Αφρικής, καθώς και οι δρώντες που σχετίζονται με αυτό, έχοντας άμεσο συμφέρον. Επίσης, μελετήθηκαν οι σχέσεις που έχουν αναπτυχθεί ανάμεσα στους δρώντες του υποσυστήματος και τους διεθνείς δρώντες. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις, τις συμμαχίες και το πώς έχει διαμορφωθεί η κατάσταση σήμερα, εξήχθησαν τα συμπεράσματα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να ευχαριστήσω τη σύζυγό μου Αναστασία Μυλωνά, για την υπομονή, την αγάπη και τη στήριξή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΝΟΤΟΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ

Μεταπολεμικά το 1949, ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Χάρυ Τρούμαν, εξαγγέλλει το σχέδιο βοήθειας και ανασυγκρότησης των «Υπανάπτυκτων Χωρών». Κατά αντιστοιχία και ο ΟΗΕ, χρησιμοποιεί τον ίδιο όρο με σκοπό να ορίσει το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας ενός προγράμματος βοήθειάς προς τις χώρες αυτές. Το 1952 πρωτοεμφανίζεται ο όρος «Τρίτος Κόσμος» και δηλώνει ότι οι προηγούμενοι. Η λέξη όμως «Τρίτος» (μετά και την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης που αποτελούσε τον «Δεύτερο Κόσμο») απώλεσε την κυριολεξία της. Αποτέλεσμα αυτού είναι συχνά στη διεθνή βιβλιογραφία καθώς και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ο όρος «Τρίτος Κόσμος» να αντικαθίσταται με τον όρο «Νότος» ή «Παγκόσμιος Νότος». (Σπυρόπουλος, 2005).

Παγκόσμιος Νότος λοιπόν, είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται ευρέως με σκοπό να καταφέρει να προσδιορίσει περιοχές που βρίσκονται στη Λατινική Αμερική, την Νότια Ασία, την Αφρική και την Μέση Ανατολή. Αναφέρεται σε περιοχές εκτός Ευρώπης και Βόρειας Αμερικής, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων είναι χαμηλού εισοδήματος και συχνά πολιτικά ή πολιτιστικά περιθωριοποιημένες. Ως εκ τούτου, ο όρος δεν αναφέρεται εγγενώς σε γεωγραφικό Νότο καθότι και το μεγαλύτερο μέρος του Παγκόσμιου Νότου βρίσκεται γεωγραφικά στο Βόρειο Ημισφαίριο. (Βικιπαίδεια 2018).

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο προσδιορισμός της έννοιας του «Τρίτου Κόσμου», επινοήθηκε από τον Γάλλο δημοσιογράφο-ανθρωπολόγο-ιστορικό Alfred Sauvy και εμφανίζεται για πρώτη φορά σε άρθρο του το 1952. Μάλιστα η έμπνευση του όρου προήλθε από την Γαλλική επανάσταση όπου σε αντιστοιχία με την «Τρίτη τάξη» αυτή των πληβείων, ο Τρίτος Κόσμος στο διεθνές σύστημα αποτελεί τον τόπο όπου κατοικούν οι πληβείοι, αποτελεί δηλαδή το κομμάτι του κόσμου για το οποίο δεν δίνουμε σημασία, υποτιμούμε και

απαξιούμε. Όπως όμως ακριβός συνέβη και στην Γαλλική επανάσταση, έτσι και στην περίπτωση του Τρίτου Κόσμου, το μήνυμα του Saunv ήταν επαναστατικό και ανατρεπτικό με τον Τρίτο Κόσμο να επιδιώκει να εξέλθει από την αφάνεια. (Σωτηρόπουλος κ.ά., 2005).

Η απήχηση του όρου ήταν τόσο μεγάλη που σε πολλές των περιπτώσεων ηγέτες πολλών χωρών κυρίως φτωχών, έτρεξαν να τον υιοθετήσουν και να εντάξουν τις χώρες τους σε αυτόν τον. Μάλιστα για τους ηγέτες της Αφρικής, της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής ο Τρίτος Κόσμος αποτελούσε μια αναδυόμενη και με μεγάλες προσδοκίες συλλογική προσπάθεια. Καταλυτικό παράγοντα σε αυτή την ευρύτατη αποδοχή του όρου έπαιξε η φύση του μηνύματος το οποίο ήταν επαναστατικό και παρότι σε πολλές των περιπτώσεων ο όρος χρησιμοποιήθηκε υποτιμητικά και με αρνητική έννοια, τα αποτελέσματα ήταν τελείως διαφορετικά. (Σωτηρόπουλος κ.ά., 2005).

Ο όρος τρίτος κόσμος γνώρισε μεγάλη απήχηση επίσης διότι, ως έννοια εμπεριέχει ορισμένα αναλυτικά πλεονεκτήματα. Καταρχήν εμπεδώνεται ότι χώρες που παρότι βρίσκονται διάσπαρτες σε τρεις ηπείρους, διαθέτουν κοινά χαρακτηριστικά. Παρατηρούμε δηλαδή ότι τα κράτη της Νότιας Ασίας, της Λατινικής Αμερικής και της Μέσης Ανατολής δεν διαφέρουν και πάρα πολύ όπως θα περίμενε κανείς λόγω και της γεωγραφικής απόστασης μεταξύ τους. Επίσης ο όρος Τρίτος Κόσμος δεδομένου ότι εμπεριέχει και ποιοτικά χαρακτηριστικά, είναι προτιμότερος από τους όρους «αναπτυσσόμενες χώρες» ή «λιγότερο αναπτυγμένες» ή «ελάχιστα αναπτυγμένες» διότι αυτοί οι όροι απαντώνται μόνο με ποσοτικά στοιχεία. Τέλος, ο όρος Τρίτος Κόσμος είναι θα λέγαμε και πιο ακριβής γεωγραφικά, διότι οι χώρες που εντάσσονται σε αυτόν δεν βρίσκονται απαραίτητα μόνο σε ένα ημισφαίριο αλλά οπουδήποτε. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα κράτη που προέκυψαν μετά τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, όπως η Μολδαβία και το Τατζικιστάν, τα οποία έχουν περισσότερα κοινά χαρακτηριστικά με την Αφρική παρά με τον Πρώτο Κόσμο τη Δύση. (Σωτηρόπουλος κ.ά., 2005).

Στις οντότητες που συνθέτουν τον Τρίτο Κόσμο όμως, συναντά κανείς το εξής παράδοξο: Αντί να διαμορφώνουν τις κοινωνίες τα κράτη, θα λέγαμε ότι είναι τόσο αδύναμη που στην πραγματικότητα οι κοινωνίες τους είναι αυτές που τα διαμορφώνουν.

Αυτό δηλαδή που στην πράξη συνέβη, ήταν ότι τα κράτη δεν κατάφεραν να προωθήσουν στις κοινωνίες τους τις κοινωνικές αλλαγές που θα ήθελαν. Κατά συνέπεια η εξουσία στα κράτη του Τρίτου Κόσμου είναι διάσπαρτη σε πολλά σημεία αναφοράς εντός του κοινωνικού ιστού με αποτέλεσμα το κράτος να υποχρεώνεται να μοιράζεται την εξουσία με πλήθος κοινωνικών ομάδων όπως είναι οι εθνότητες, οι φυλές, οι θρησκευτικές σέκτες καθώς και τα περιφερειακά και τοπικά συμφέροντα. (Migdal, 1988).

Όλα όσα αναφέρονται παραπάνω είχαν σαν αποτέλεσμα, τα κράτη που συνθέτουν τον Τρίτο Κόσμο να απολέσουν τη μοναδικότητα τους ως ρυθμιστές εντός της επικράτειας του και να υποβιβαστούν σε ένα από τα πολλά κέντρα εξουσίας. Φυσικά αυτό το κενό εξουσίας προκάλεσε και μια μόνιμη διαμάχη ανάμεσα στο κράτος και την κοινωνία που το αποτελούσε διότι, και οι δύο πλευρές θεωρούσαν τους «εαυτούς» τους αρμόδιους και μάλιστα μοναδικούς ρυθμιστές των κανόνων. Όλα όσα αναφέρονται παραπάνω εμπόδισαν τις χώρες του Τρίτου Κόσμου να αποκτήσουν ιεραρχικές δομές, αντιθέτως μάλιστα γέννησαν οριζόντιες δικτυακές μορφές και πελατειακές σχέσεις. (Migdal, 1988).

Μέσα σε αυτό το φαύλο κύκλο διαμάχης για την επικράτηση εντός του ίδιου του κράτους, ανάλογη ήταν και η στάση των ηγετών τους. Στην προσπάθειά τους να επιβιώσουν και να επικρατήσουν, εφάρμοσαν τακτικές καταπίεσης, δωροδοκίας και καταστολής. Δεδομένου όμως ότι οι πόροι από τους οποίους εξοικονομούνταν τα χρήματα για τις δωροδοκίες και την υποστήριξη αυτών των τακτικών ήταν περιορισμένοι, οι περισσότεροι ηγέτες κατέφυγαν στη βία προκειμένου να καταφέρουν να ελέγξουν την όλη κατάσταση βάση των συμφερόντων τους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι χώρες του Τρίτου Κόσμου μέχρι και πριν από λίγα χρόνια, σε καμία των περιπτώσεων να μην μπορούν να χαρακτηριστούν δημοκρατικές χώρες. Αντιθέτως απολυταρχικά καθεστώτα, στρατιωτικοί νόμοι και καθεστώτα αποτελούσαν τον κανόνα μορφής εξουσίας. Οι χώρες του Τρίτου Κόσμου όμως στην προσπάθειά τους να συμπλεύσουν με τον υπόλοιπο κόσμο καθώς και κάτω από εσωτερικές και εξωτερικές πιέσεις, ακολούθησαν μια πορεία εκδημοκρατισμού με αποτέλεσμα το 1999 να υφίστανται εκλεγμένες κυβερνήσεις σε πάνω από δεκαπέντε χώρες της Λατινικής

Αμερικής, πάνω από είκοσι στην Αφρική και σχεδόν δέκα στην Ασία. Εξαίρεση αποτέλεσαν οι χώρες στη Μέση Ανατολή όπου τα απολυταρχικά καθεστώτα κυριαρχούσαν και σχεδόν καμία κυβέρνηση αυτής της περιοχής δεν μπορούσε να χαρακτηριστεί δημοκρατικά εκλεγμένη μέχρι και τα τέλη του 20^{ου} αιώνα. (Haynes, 2000).

Η όλη προσπάθεια των χωρών του τρίτου κόσμου να οδεύσουν προς τον εκδημοκρατισμό τους ήταν πολύ σημαντική το αποτέλεσμα όμως χαρακτηρίστηκε ως επιφανειακό και αυτό διότι παρά τις εναλλαγές στην εξουσία η εξουσία παρέμεινε στους ίδιους ανθρώπους πολλοί ηγέτες που είχαν χαρακτηριστεί ο δικτάτορας νομιμοποίησαν την εξουσία που είχαν στα χέρια τους με διάφορους τρόπους όπως για παράδειγμα εκλογές οι οποίες ήταν νοθευμένες. τα ανθρώπινα δικαιώματα υφίσταται συνεχώς παραβίαση και πολλοί παρατηρητές για να περιγράψουν την όλη κατάσταση χρησιμοποίησαν Όρους όπως για παράδειγμα εικονική Δημοκρατία η μη φιλελεύθερη Δημοκρατία. Πολλοί παρατηρητές επίσης πίστευα πως η Δημοκρατία στις χώρες του τρίτου κόσμου δεν μπορούσε να αναπτυχθεί και αυτό διότι Η δομή της κοινωνίας ήταν τέτοια που δεν επιθυμούσε τη δημοκρατία (Haynes, 2000).

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμη και στις μέρες μας τα περισσότερα κράτη της Ασίας της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής δεν διαθέτουν μηχανισμούς εσωτερικής νομιμοποίησης της εξουσίας ανάλογη με εκείνη των χωρών πεις δυτικής Ευρώπης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα όποια προβλήματα προκύπτουν στο εσωτερικό των κρατών να λύνονται με Όχι ειρηνικούς τρόπους αλλά με τη χρήση της βίας δεν είναι Λοιπόν τυχαίο ότι οι περισσότερες συγκρούσεις στις χώρες που συνθέτουν τον τρίτο κόσμο είναι επί το πλείστον ενδοκρινικές παρά διακρατικές. Τέλος το σημείο αυτό θα τονίσουμε για μία ακόμη φορά ότι το βασικό πρόβλημα στις χώρες που συνθέτουν τον τρίτο κόσμο είναι η αδυναμία του Κράτους να επιβάλει την εξουσία του στην ίδια την κοινωνία που το αποτελεί. (Haynes, 2000).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΝΟΤΟΥ

Ο Παγκόσμιος Νότος αποτελείται από τη Μέση Ανατολή, την Λατινική Αμερική, τις αναπτυσσόμενες χώρες της Νότιας Ασίας και την Αφρική. Στη συνέχεια ακολουθεί ανάλυση κάθε περιφέρειας, καθώς και των σημαντικότερων κρατών τους.

ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Η Μέση Ανατολή, είναι μια περιοχή η οποία περιλαμβάνει τις χώρες που βρίσκονται στις νότιες και ανατολικές ακτές της Μεσογείου Θάλασσας καθώς επίσης και τις περιοχές που περιλαμβάνουν την Αραβική Χερσόνησο. Σε παλιότερες αναφορές, συναντάμε τον όρο Μέση Ανατολή και ως Εγγύς Ανατολή. Αυτό συμβαίνει διότι γεωγράφοι προερχόμενοι από τη Δύση, στη προσπάθειά τους να χωρίσουν την Ανατολή σε τρία τμήματα, καθόρισαν ότι ως Εγγύς Ανατολή θα ονομάζεται το κομμάτι που βρίσκεται κοντινότερα στην Ευρώπη και θα περιλαμβάνει τη γεωγραφική έκταση από τη Μεσόγειο Θάλασσα μέχρι και τον Περσικό Κόλπο. Ακολούθως τα άλλα δύο τα ονόμασαν Μέση Ανατολή η οποία περιελάμβανε το τμήμα από τον Περσικό Κόλπο μέχρι και την Νοτιοανατολική Ασία. Τέλος Άπω Ανατολή, τις περιοχές του Ειρηνικού Ωκεανού. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Σταδιακά παρατηρήθηκε μια διαφοροποίηση του όρου σχετικά με τα τμήματα που αρχικά περιελάμβανε. Αυτό επαληθεύτηκε στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, όπου ο όρος αποδόθηκε στην έδρα της Βρετανίας στην Αίγυπτο. Η ουσία είναι ότι ακόμη και σήμερα ο όρος δεν είναι ξεκάθαρο το τι περιλαμβάνει. Άξιο αναφοράς πάντως είναι, ότι τόσο το Υπουργείο Εξωτερικών της Αμερικής όσο και τα ορισμένα από τα θεσμικά όργανα των Ηνωμένων Εθνών, κάνουν χρήση του όρου, όπως αυτός είχε αρχικά διατυπωθεί από τους μελετητές της δύσης. Ο όρος λοιπόν που αρχικά είχα δοθεί ως ο εγγύτερος στην Ευρώπη, ήταν Εγγύς Ανατολή και περιελάμβανε τις περιοχές που βρισκόντουσαν από την Μεσόγειο θάλασσα μέχρι και τον Περσικό Κόλπο. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Αίγυπτος

Η Αίγυπτος είναι μια χώρα της αφρικανικής ηπείρου, η οποία γεωγραφικά βρίσκεται βορειοανατολικά της. Η Αίγυπτος συνορεύει από δυτικά με τη Λιβύη, νότια συνορεύει με το Σουδάν και στα βορειοανατολικά της σύνορα συναντάμε το Ισραήλ. Η Αίγυπτος βρέχεται στα βόρεια από τη Μεσόγειο Θάλασσα με μία ακτογραμμή 1.000 χιλιομέτρων περίπου, ενώ ανατολικά βρέχεται από την Ερυθρά θάλασσα με μία ακτογραμμή 1.900 χιλιομέτρων επίσης. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Ο πληθυσμός της Αιγύπτου σε γενικές γραμμές, χαρακτηρίζεται από ομοιογένεια. Χαρακτηριστικά πολύ πιο ομοιογενής ο πληθυσμός, είναι στην κοιλάδα που σχηματίζει ο Νείλος ποταμός, καθότι στη συγκεκριμένη περιοχή οι κάτοικοι προέρχονται κυρίως από την ένωση των χαρακτηριστικών των αυτοχθόνων αφρικανών και των τους άραβες. Αντιθέτως, στις βορειότερες περιοχές της Αιγύπτου, παρατηρείται μικρότερη ομοιογένεια του πληθυσμού και αυτό διότι, σε αυτές τις περιοχές η επιρροή του πληθυσμού από το πέρασμα άλλων πολιτισμών όπως των Περσών, των Ελλήνων, των Ρωμαίων και άλλων, ήταν εντονότερη. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Στην Αίγυπτο, η γλώσσα που ομιλείται ευρέως είναι τα αραβικά. Επίσης, η θρησκεία που επικρατεί κατά συντριπτική πλειοψηφία είναι το Ισλάμ, με τους Αιγύπτιους Μουσουλμάνους να ανήκουν στους σουνίτες. Επιπλέον, στην Αίγυπτο συστάθηκε για πρώτη φορά το 1928 η Μουσουλμανική Αδελφότητα, ένας πολιτικός οργανισμός με θρησκευτική συνείδηση. Όμως, στη χώρα υφίστανται και άλλες θρησκείες, με τη μεγαλύτερη από αυτές να αποτελούν οι Κόπτες, ένα Χριστιανικό Δόγμα. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Όσον αφορά τον φυσικό πλούτο της χώρας, αναλογικά με την έκταση της χώρας καθώς και το σύνολο του πληθυσμού της, μπορούμε να πούμε ότι η Αίγυπτος δεν είναι πλούσια σε πόρους. Έτσι, το βιοτικό επίπεδο των Αιγυπτίων είναι αρκετά χαμηλό, η αγροτική παραγωγή παραμένει η βασική πηγή εσόδων του κράτους, όμως το οξύμωρο της υπόθεσης είναι ότι, η παραγωγή των γεωργικών προϊόντων που παράγει αυτή τη

στιγμή η Αίγυπτος, δεν επαρκούν για τον πληθυσμό της. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Επίσης, δεδομένου ότι οι δείκτες γεννήσεων στην Αίγυπτο είναι αυξημένοι, προκαλείται στην οικονομία της χώρας μία επιπλέον πίεση με αποτέλεσμα, πολλοί Αιγύπτιοι να καταφεύγουν στην ξενιτιά για να καλυτερέψουν τις συνθήκες διαβίωσης τους. Τέλος, οι ταραχές που σημειώθηκαν στο εσωτερικό της χώρας το 2011, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα να πέσει από την εξουσία ο πρόεδρος της χώρας Χόσνι Μουμπάρακ, είχε αρνητικά αποτελέσματα για την οικονομία της χώρας με τους τομείς που επηρεάστηκαν περισσότερο να είναι ο τουρισμός, η βιομηχανία και οι κατασκευές. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Τυνησία

Η Τυνησία είναι μια χώρα που γεωγραφικά βρίσκεται στην Αφρικανική ήπειρο και συγκεκριμένα στο βόρειο κομμάτι της. Το γεωγραφικό σημείο της Τυνησίας αποτελεί ένα στρατηγικό σημείο διότι, έχει εύκολη πρόσβαση από τη Μεσόγειο θάλασσα με αποτέλεσμα, να αποτελέσει για πολλούς κατακτητές ανά τους αιώνες έναν πόθο. Επίσης η εξίσου εύκολη πρόσβαση των κατοίκων της Τυνησίας μέσω της έρημου Σαχάρας με τα νότια κομμάτια της Αφρικανικής ηπείρου, στάθηκε αφορμή ώστε οι άνθρωποι που ζούσαν στην Τυνησία να συνδεθούν στενά με της φυλές που ζούσαν στο εσωτερικό τμήμα της Αφρικής. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Χαρακτηριστικό γνώρισμα της Τυνησίας, αποτελεί η έντονη ποικιλομορφία που παρουσιάζει ο πληθυσμός της. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στους υπόλοιπους λαούς οι οποίοι πέρασαν το την Τυνησία στο πέρασμα των αιώνων. Είναι γενικά παραδεκτό όμως ότι, οι κάτοικοι της Τυνησίας είναι πολύ φιλόξενος λαός καθώς επίσης ακλουθούν και έναν πολύ ήσυχο τρόπο διαβίωσης στην καθημερινότητά τους. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Τέλος, πρωτεύουσα της Τυνησίας είναι η Τύνιδα, μία πόλη στην οποία κατοικούν 730.000 άνθρωποι περίπου και η οποία γεωγραφικά βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της χώρας. Αποτελεί μια από τις ομορφότερες πόλεις της περιοχής,

συνδυάζοντας αρμονικά τα σύγχρονα κτίρια με τα αρχαία μνημεία που βρίσκονται σε αυτή. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Μαρόκο

Το Μαρόκο είναι μια αφρικανική χώρα που γεωγραφικά τοποθετείται στο δυτικό τμήμα της Αφρικανική ηπείρου και συγκεκριμένα, απέναντι από το Στενό του Γιβραλτάρ. Το Μαρόκο συγκαταλέγεται στις Μουσουλμανικές χώρες με την συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού του να ασπάζεται το Ισλάμ. Ιστορικά, το Μαρόκο αποτέλεσε Γαλλική αποικία το 1912, όμως διεκδίκησε και κέρδισε την ανεξαρτησία του το 1956. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Πρωτεύουσα της χώρας είναι το Ραμπάτ, μία πόλη στην οποία κατοικούν 1,6 εκατομμύρια άνθρωποι περίπου, το οποίο βρίσκεται στο βόρειο διαμέρισμα της χώρας αρκετά κοντά στις ακτές του Ατλαντικού Ωκεανού. Ωστόσο τη μεγαλύτερη πόλη του Μαρόκο όπως και το βασικό βιομηχανικό του κέντρο, αποτελεί η Καζαμπλάνκα, η οποία βρίσκεται στις ακτές του Ατλαντικού Ωκεανού. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Αλγερία

Η Αλγερία είναι μια χώρα που γεωγραφικά βρίσκεται στην Αφρικανική ήπειρο και συγκεκριμένα, στο βόρειο τμήμα της. Ανήκει στις Μουσουλμανικές χώρες διότι, κατά κύριο λόγο ο λαός της ασπάζεται το Ισλάμ. Στην Αλγερία ο κύριος όγκος του πληθυσμού της κατοικεί, στα παράλια που βρέχονται από τη Μεσόγειο θάλασσα καθότι, πηγαίνοντας κανείς στα νότια διαμερίσματα της χώρας συναντά την έρημο Σαχάρα, στην οποία η ζωή είναι αδύνατον να ανατηχθεί δεδομένου ότι αναπτύσσονται οι υψηλότερες θερμοκρασίες στον πλανήτη. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Ιστορικά η Αλγερία, διεκδίκησε και πέτυχε την ανεξαρτησία της από την Οθωμανική Αυτοκρατορία το 1830. Αυτή όμως διήρκεσε πολύ λίγο διότι, η Γαλλία μετέτρεψε τη χώρα σε κτήση της το 1847. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, η τοπική κοινωνία της Αλγερίας να επηρεαστεί πάρα πολύ και να μετατραπεί σε μία πιο σύγχρονη κοινωνία η οποία όμως εξακολουθούσε να βασίζεται στον αγροτικό τομέα και στο εμπόριο. Μετέπειτα, νέοι οι οποίοι έφυγαν από τη χώρα και εγκαταστάθηκαν στο

εξωτερικό για σπουδές, επιστρέφοντας βοήθησαν πολύ στον ξεσηκωμό του Αλγερινού λαού αξιώνοντας την ανεξαρτησία του. Ακολούθησαν σφοδρές μάχες, τελικά όμως η Αλγερία κατάφερε να κερδίσει την ελευθερία της από τη Γαλλία. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Πρωτεύουσα τη χώρας καθώς η μεγαλύτερη πόλη της, είναι το Αλγέρι, το οποίο βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της χώρας και κατοικείται από 3.500.000 ανθρώπους περίπου. Ακολουθεί το Οράν, το οποίο κατοικείται από 700.000 κατοίκους περίπου και το οποίο αποτελεί το σημαντικότερο πνευματικό κέντρο της χώρας. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Στον απόηχο των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, παρόλο που η κοινωνία της Αλγερίας είχε επηρεαστεί πάρα πολύ από την Γαλλική αποίκηση της, δεν έπαψε ποτέ να νοσταλγεί να επιστρέψει στις αραβικές και ισλαμικές της ρίζες. Τέλος, η εύρεση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων και φυσικού αερίου στην επικράτεια της Αλγερίας, βοήθησε στην ανάπτυξη της χώρας καθώς και στην βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών της, ανεβάζοντας την θέση της οικονομίας στις καλύτερες της Αφρικανικής ηπείρου. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Σουδάν

Το Σουδάν είναι μια χώρα της Αφρικανικής ηπείρου, η οποία γεωγραφικά βρίσκεται στο βορειοανατολικό της τμήμα. Το όνομα της χώρας προέκυψε από μια έκφραση στην αραβική γλώσσα, η οποία σημαίνει «η γη των μαύρων». Αυτή η έκφραση αποτελούσε έναν ορισμό, βάση του οποίου οι γεωγράφοι της τότε εποχής οι οποίοι προέρχονταν από την Μέση Ανατολή, προσδιόριζαν της χώρες οι οποίες βρίσκονταν στο νότιο άκρο της έρημο Σαχάρας. (Daly, 2010).

Ιστορικά το Σουδάν για πάρα πολλά χρόνια, από την εποχή που αποτελούσε αποικία αλλά και μετέπειτα ως ανεξάρτητο κράτος, στα εδάφη του συμπεριλαμβάνοντας και αυτό που σήμερα αποκαλούμε Νότιο Σουδάν. Μάλιστα στη ολότητά του αποτελούσε τη μεγαλύτερη χώρα στην Αφρικανική ήπειρο στην οποία διαβιούσαν πάμπολλες εθνοτικές ομάδες. Εν έτη όμως 2011 η περιοχή του Νοτίου

Σουδάν ανεξαρτητοποιήθηκε, με αποτέλεσμα γεωγραφικά η περιοχή να διαμορφωθεί όπως τη γνωρίζουμε σήμερα. (Daly, 2010).

Ανέκαθεν στην επικράτεια του Σουδάν, επικρατούσε μια ζύμωση πολιτισμών και παραδόσεων, συγκεκριμένα ανάμεσα στην κουλτούρα της Αφρικανικής ηπείρου και αυτή της Μεσογείου. Τελικά μπορούμε να πούμε ότι στα βόρεια τμήματα της χώρας επικράτησε η θρησκεία του Ισλάμ και η αραβική γλώσσα, ενώ αντίστοιχα νοτιότερα επικράτησαν παραδόσεις κατά βάση από την Αφρική. (Daly, 2010).

Η Αλγερία διεκδίκησε και πέτυχε την ανεξαρτησία της το 1956 όπου έκτοτε, επήλθαν πολλές αλλαγές σε όλα τα επίπεδα της χώρας με βασικότερο το πολιτικό σύστημα. Η αλήθεια είναι ότι οι ηγέτες που βρέθηκαν στο τιμόνι της χώρας, στην προσπάθειά τους να φέρουν ένα αίσθημα ενωτικό στους πολίτες της δεν τα κατάφεραν. Αυτό συνέβη διότι, προσπάθησαν να ενώσουν το λαό με την επιβολή του Ισλάμ, κάτι το οποίο ερχόταν σε πλήρη αντίθεση με όσους κατοικούσαν στις νότιες περιοχές της χώρας. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να ξεσπάσει ένας αιματηρός εμφύλιος πόλεμος στη χώρα την περίοδο 1955-1972, ο οποίος μαινόταν κυρλιώς στις νότιες περιοχές της χώρας, τελικά όμως στις βόρειες περιοχές έλαβαν χώρα οι βιαιότερες συγκρούσεις. Τελικά, το 1972 επήλθε μια συμφωνία, η γνωστή συμφωνία της Αντίς Αμπέμπα, η οποία έφερε την ειρήνη στην περιοχή. (Daly, 2010).

Ειρήνη όμως η οποία διήρκησε πολύ λίγο, διότι το 1983 έχουμε ξανά το ξέσπασμα του εμφυλίου πολέμου στη χώρα καθότι, ο νότος είχε παραμεληθεί σε σχέση με την ανάπτυξη που παρατηρούνταν στο βορά, επίσης οι ηγέτες του βορά εξακολουθούσαν να επιδιώκουν τον εξισλαμισμό των νοτίων πολιτών κάτι το οποίο αποτέλεσε και το σημαντικότερο σημείο τριβής στις δύο περιφέρειες. Ακολούθησαν πάμπολλες απόπειρες εξεύρεσης μια λύσης που θα έφερνε την ειρήνη στη χώρα οι οποίες όμως αποδείχτηκαν άκαρπες. (Daly, 2010).

Τελικά το 2005 βρέθηκε «η χρυσή τομή», δίνοντας τέλος στον εμφύλιο πόλεμο που μάστιζε τη χώρα. Η συμφωνία προέβλεπε τον άμεσο τερματισμό του πολέμου, αλλά παράλληλα και την προσωρινή αυτονομία της περιοχής του νότιου Σουδάν, μέχρι τη διενέργεια δημοψηφίσματος κατά το οποίο θα αποφασίζονταν και η τύχη του. Το

δημοψήφισμα όντως έγινε τελικά το 2011, όπου το αποτέλεσμα ήταν σχεδόν παμφηφεί στην ανεξαρτητοποίηση της περιοχής. Εν τέλει το Νότιο Σουδάν κύρηξε την ανεξαρτησία του την 9 Ιουλίου 2011. (Daly, 2010).

Τέλος, πρωτεύουσα του Σουδάν είναι η πόλη Χαρτούμ, η οποία κατοικείται από 1.000.000 κατοίκους περίπου και βρίσκεται στο βορειοκεντρικό τμήμα της χώρας. Αποτελεί την μεγαλύτερη πόλη της χώρας καθώς και το βασικότερο εμπορικό της κέντρο. (Daly, 2010).

Συρία

Η Συρία, είναι μια αραβική χώρα της Μέσης Ανατολής, η οποία γεωγραφικά τοποθετείται στην ανατολική ακτή της Μεσογείου. Στη γεωγραφική της δικαιοδοσία, εντάσσονταν και περιοχές οι οποίες βρίσκονταν στα Υψίπεδα του Γκολάν, τα οποία όμως σήμερα βρίσκονται στον έλεγχο του Ισραηλινού κράτους από το 1967. Το κράτος της Συρίας όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα, δεν έχει καμία σχέση με την Συρία κατά την αρχαιότητα, η οποία ήταν μια εύφορη περιοχή ανάμεσα από την ανατολική ακτή της Μεσογείου και την έρημο της βόρειας Αραβίας. Πρωτεύουσα της χώρας είναι η Δαμασκός, με πληθυσμό περίπου 1,7 εκατομμύρια κατοίκους και η οποία βρίσκεται στην όαση Γκούτα και βρέχεται από τον ποταμό Μπαρόντα. (Gordon, 2022).

Η Συρία διεκδίκησε και κέρδισε την ανεξαρτησία της το έτος 1946, παρόλα αυτά θα λέγαμε όμως, ότι η πολιτική ζωή στη χώρα ήταν πολύ ασταθής, και αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό, στους έντονους τριγμούς μεταξύ των κοινωνικών, θρησκευτικών και πολιτικών ομάδων της χώρας. Έτος αναφοράς για την Συρία, χαρακτηρίζεται το 1970 και αυτό διότι, πέρασε στην διακυβέρνηση του Χαφέζ αλ Άσαντ. Το καθεστώς από την πρώτη στιγμή της διακυβέρνησής του, έθεσε ως προτεραιότητα την εξασφάλιση της εθνικής ασφάλειας, την εσωτερική σταθερότητα του κράτους καθώς και την ανακατάληψη των συριακών περιοχών που είχαν περάσει στον έλεγχο του Ισραήλ το 1967. Ο πρόεδρος Άσαντ, υποχρέωσε τη χώρα του σε μια σειρά εξοπλιστικών προγραμμάτων και αγοράς όπλων, η οποία επέφερε μεγάλες πιέσεις στον εθνικό προϋπολογισμό, αφήνοντας ελάχιστα κονδύλια για την ανάπτυξη της χώρας. (Gordon, 2022).

Το τιμόνι της διακυβέρνησης της χώρας, περνάει το 2000 στον Μπασάρ αλ Άσαντ, μετά το θάνατο του πατέρα του. Ο νέος πρόεδρος, αν και στα πρώτα δόγματα της διακυβέρνησης του έδειξε ότι θα προωθήσει μια πολιτική μεταρρύθμιση στη χώρα με σημαντικές αλλαγές, τελικά δεν διαφοροποιήθηκε και πολύ από την πολιτική που είχε ακολουθήσει ο πατέρας του. Μάλιστα εργαλειοποιώντας της δυνάμεις ασφαλείας καθώς και τις Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας του, στράφηκε δια της βίας, ενάντια στην οποιαδήποτε διαφορετική ή αντίθετη πολιτική από αυτή που ο ίδιος ασκούσε. Το αποτέλεσμα αυτής της συσσωρευμένης καταπίεσης τους Συριακού λαού, ήταν να ξεσπάσουν μεγάλες εσωτερικές ταραχές στη χώρα και ένας εμφύλιος πόλεμος από το 2011, ο οποίος μαίνεται μέχρι και σήμερα. (Gordon, 2022).

Ιορδανία

Η Ιορδανία, είναι μια αραβική χώρα της Μέσης Ανατολής, η οποία βρίσκεται στη νοτιοδυτική Ασία και συγκεκριμένα, στη βραχώδη έρημο της αραβικής χερσονήσου. Η επίσημη θρησκεία του κράτους είναι το Ισλάμ και κατά κύριο λόγο ομιλείται η αραβική γλώσσα. Η γεωγραφική έκταση της χώρας είναι περίπου 89.500 τετραγωνικά χιλιόμετρα, οι κάτοικοι της χώρας είναι κατά κύριο λόγο Άραβες και το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού ζει στα αστικά κέντρα. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Η Ιορδανία κατά την αρχαιότητα έπαιξε σημαντικό ρόλο, με τα αρχαία βιβλικά βασίλεια του Μωάβ, της Γαλαάδ και του Εδώμ, να βρίσκονται εντός των συνόρων της. Επίσης, η περίφημη κόκκινη πέτρινη πόλη Πέτρα, πρωτεύουσα του βασιλείου του Ναβατέα και της ρωμαϊκής επαρχίας της Αραβίας Πετρέα, μέρος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας μέχρι το 1918. Η Ιορδανία είναι ανεξάρτητο βασίλειο από το 1946 και κατά γενική ομολογία, είναι από τις πιο φιλελεύθερες πολιτικά χώρες του αραβικού κόσμου. Έτσι, παρόλο που συμμερίζεται τα προβλήματα που επηρεάζουν την περιοχή, οι ηγέτες της έχουν εκφράσει τη δέσμευσή τους για τη διατήρηση της ειρήνης και της σταθερότητας. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Το Αμάν, μία πόλη 2.500.000 εκατομμυρίων κατοίκων περίπου, αποτελεί την πρωτεύουσα της χώρας αλλά και την μεγαλύτερη πόλη του Χασεμιτικού Βασιλείου παράλληλα. Ιστορικά, πήρε το όνομα της από τους Αμμωνίτες ή Αμμανίτες (λαός κατά

την αρχαιότητα που προέρχονταν από το γενεαλογικό δέντρο του Λωτ), όταν την ανακήρυξαν ως πρωτεύουσα τους. Σήμερα το Αμάν, αποτελεί κομβικό σημείο για τον αραβικό κόσμο διότι, η πολιτική σταθερότητα της χώρας σε σχέση με την ευρύτερη παραγμένη περιοχή της Μέσης Ανατολής, φαντάζει σαν όαση και το αναδεικνύει σε σημείο αναφοράς. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Λίβανος

Το κράτος του Λιβάνου, είναι μια αραβική χώρα, που τοποθετείται ανατολικά της Μεσογειακής ακτής. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα πολύ μικρό κυρίαρχο κράτος, το οποίο περιλαμβάνει μια μακρόστενη εδαφική έκταση. Πρωτεύουσα της χώρας είναι η πόλη της Βηρυτού όπου παράλληλα αποτελεί και το κεντρικό λιμάνι της χώρας. Την πρωτεύουσα της χώρας κατοικούν περίπου 2 εκατομμύρια κάτοικοι, βρίσκεται στους πρόποδες των βουνών του Λιβάνου και είναι γνωστή και ως «Παρίσι της Μέσης Ανατολής» διότι, αποτελεί κέντρο διεθνούς φήμης. Ιστορικά, ο Λίβανος βρισκόταν για πολλά χρόνια υπό την γαλλική διοίκηση, το 1926 ιδρύθηκε η Δημοκρατία του Λιβάνου και το 1943, ο Λίβανος αποκτά την ανεξαρτησία του. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Ως μια καθαρή χώρα της Μέσης Ανατολής ο Λίβανος, θα λέγαμε ότι σε πολλά πολιτιστικά χαρακτηριστικά, ομοιάζει με τα υπόλοιπα γειτονικά κράτη. Υπάρχουν όμως και ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, τα οποία θα λέγαμε ότι εντοπίζονται μόνο στο κράτος του Λιβάνου σε σχέση με τα υπόλοιπα αραβικά κράτη, τα οποία γνωρίσματα κάνουν τον Λίβανο να διαφέρει από τους υπολοίπους στην περιοχή του. Επίσης, η ιδιαίτερη μορφολογία του εδάφους του, η οποία σε πολλές περιπτώσεις χαρακτηρίζεται από ένα τραχύ ανώμαλο έδαφος, αποτέλεσε πολλές φορές το καταφύγιο ανθρώπων που διώκονταν για θρησκευτικούς ή πολιτικούς λόγους. Επιπλέον, ο Λίβανος είναι ένα από τα πιο πυκνοκατοικημένα κράτη της ευρύτερης περιοχής, με παρατηρημένο αυξημένο ποσοστό αλφαριθμητισμού. Όμως, παρόλο που η χώρα δεν διαθέτει σχεδόν καθόλου φυσικούς πόρους, αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα εμπορικά και πολιτιστικά κέντρα της περιοχής. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Στην πραγματικότητα όμως, η εντύπωση που έδινε ο Λίβανος ότι αποτελεί ένα δραστήριο κράτος που οδεύει προς την ανάπτυξη, ήταν πλαστή. Ουσιαστικά ο Λίβανος είχε να διαχειριστεί πολύ σοβαρά ζητήματα στο εσωτερικό της χώρας που αφορούσαν τη δομή της κοινωνίας και την οικονομία του, επίσης στην άμεση γειτονιά του είχε επίσης πολύ σοβαρά θέματα να λύσει, με σημαντικότερα τη στάση του απέναντι στο Ισραήλ, τη στάση του απέναντι στα γειτονικά αραβικά κράτη καθώς και τη στάση του απέναντι στους πρόσφυγες που ζούσαν στο εσωτερικό του και προέρχονταν από την Παλαιστίνη. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Η κακή διαχείριση όμως των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, ο έντονος ανταγωνισμός που σημειώθηκε στην κοινωνική δομή του κράτους για την διεκδίκηση της πολιτικής εξουσίας, η πίεση που ήρθε μετά το ξέσπασμα του Παλαιστινιακού ζητήματος καθώς και η διαχείριση του, είχαν σαν αποτέλεσμα να ξεσπάσει στη χώρα μια πρωτοφανής εσωτερική κρίση, να προκληθεί στην ουσία ένας αιματηρός εμφύλιος πόλεμος το 1975 και στο τέλος να επέλθει η κατάρρευση του πολιτικού συστήματος. Ο εμφύλιος πόλεμος έληξε το 1990, κατόπιν ο Λίβανος με την πάροδο του χρόνου κατάφερε να ισορροπήσει κάπως τα πράγματα, να δημιουργηθεί μια κάποια πολιτική σταθερότητα στο εσωτερικό της χώρας καθώς και στην κοινωνικοοικονομική δομή της κοινωνίας. Η αλήθεια όμως είναι ότι ο Λίβανος, ταλανίζεται ακόμη και σήμερα από όλη αυτή την κατάσταση και ένας από τους βασικούς λόγους που συμβαίνει αυτό, είναι και η παρεμβατική πολιτική άλλων χωρών στα εσωτερικά ζητήματά του. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Ιράκ

Το Ιράκ είναι μια αραβική χώρα της Μέσης Ανατολής, η οποία γεωγραφικά τοποθετείται, στη νοτιοδυτική Ασία. Ιστορικά κατά την αρχαιότητα, οι περιοχές που αποτελούν σήμερα το κράτος του Ιράκ ήταν γνωστά ως Μεσοποταμία («Γη ανάμεσα στους ποταμούς»), μια περιφέρεια του πλανήτη, όπου οι τεράστιες πεδιάδες ανέθρεψαν ορισμένους από τους αρχαιότερους πολιτισμούς του κόσμου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων του Σουμερίου, του Ακκάδ, της Βαβυλώνας και της Ασσυρίας. Πρόκειται ουσιαστικά για μια εύφορη περιοχή, ο έλεγχος της οποίας αποτέλεσε για πολλές αυτοκρατορίες ανά τους αιώνες, «το μήλον της έριδος».

Χαρακτηριστικά να αναφέρουμε ορισμένες από αυτές τις αυτοκρατορίες όπως, Πέρσες, Έλληνες, Ρωμαίοι και αργότερα το Ισλάμ, μέρος του οποίου αποτελεί μέχρι και σήμερα. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Πρωτεύουσα της χώρας είναι η πόλη της Βαγδάτης, η οποία τον 8^ο αιώνα, αποτέλεσε και την πρωτεύουσα του Χαλιφάτου των Αββασιδόντων. Επίσης, το κράτος του Ιράκ με την μορφή που το γνωρίζουμε σήμερα, ιδρύθηκε με το τέλος του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, μέσα από την ενοποίηση της περιοχής της Βαγδάτης, της περιοχής της Βασόρας και της περιοχής της Μοσούλης. Αξίζει στο σημείο αυτό να αναφέρουμε, ότι όλες οι παραπάνω περιοχές, ήταν περιοχές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ιστορικά τώρα, το όνομα του Ιράκ προήλθε, από έναν αραβικό ιδιωματοσό, που δόθηκε προκειμένου να συμπεριλάβει την περιοχή της Μεσοποταμίας. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Επίσημως το κράτος του Ιράκ, αποκτά την ανεξαρτησία του το 1932, μια όμως ιδιόρρυθμη ανεξαρτησία θα λέγαμε καθότι, συνέχισε να αποτελεί προτεκτοράτο της Βρετανικής Αυτοκρατορίας και να βρίσκεται κάτω από την επιρροή της Βρετανικής αυλής για περίπου 50 χρόνια ακόμη. Τα χρόνια που ακολούθησαν από την ανεξαρτησία του κράτους και μετέπειτα, χαρακτηρίζονταν από πολιτική αστάθεια, ένταση και διαμαρτυρίες, κάτι το οποίο προκάλεσε την κατάρρευση της μοναρχίας το 1958, την άνοδο του εθνικισμού και την εγκαθίδρυση στη θέση της μοναρχίας του κόμματος Μπαάθ, ένα κόμμα σοσιαλιστικού προσανατολισμού, το οποίο έφερε στη χώρα την πολυπόθητη σταθερότητα. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Δεδομένου ότι η χώρα ήταν πλούσια σε φυσικούς πόρους, συγκεκριμένα αποτελούσε τη δεύτερη πετρελαιοπαραγωγό χώρα στον κόσμο με πρώτη τη Σαουδική Αραβία, το κυβερνόν κόμμα κατάφερε μέσα σε σύντομο σχετικά χρονικό διάστημα να προωθήσει την πολιτική του, ολοκληρώνοντας μεγάλα έργα, πετυχαίνονται θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, καθώς επίσης και να αναδιοργανώσει τις Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας φτάνοντας στο τέλος να έχει το Ιράκ, έναν από τους καλύτερους στρατούς στον Αραβικό κόσμο. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Στην πάροδο του χρόνου, το τιμόνι του κόμματος πέρασε στα χέρια του Σαντάμ Χουσεΐν. Η πολιτική του Σαντάμ οδήγησε τη χώρα στην ένοπλη σύγκρουση με το Ιράν το 1980-1988, καθώς επίσης και στον πόλεμο του Περσικού Κόλπου το 1990-1991. Ανεξάρτητα με την έκβαση και το αποτέλεσμα του πολέμου, η εμπλοκή της χώρας σε αυτές τις στρατιωτικές επιχειρήσεις είχε ως αποτέλεσμα, την περιθωριοποίηση της στο διεθνές σύστημα καθώς επίσης και την οικονομική της εξάντληση. Παρόλα αυτά όμως, η πολιτική του Σαντάμ Χουσεΐν ήταν τέτοια στο εσωτερικό της χώρας, που του επέτρεψε να διατηρήσει την εξουσία του κόμματος και να παραμείνει στη θέση του μέχρι και το 2003, έτος κατά το οποίο έπεσε από την εξουσία μετά και το ξέσπασμα του πολέμου στο Ιράκ. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Σαουδική Αραβία

Το κράτος της Σαουδικής Αραβίας, βρίσκεται στη Μέση Ανατολή, χαρακτηρίζεται από έντονη λειψυδρία, θα λέγαμε ότι δεν είναι ιδιαίτερα πυκνοκατοικημένο και η γεωγραφική του δικαιοδοσία φτάνει μέχρι και στα βόρεια της Αραβικής Χερσονήσου. Χώρα με έντονο ιστορικό στοιχείο, που έχει τις ρίζες του βαθιά στην αρχαιότητα, αποτελεί σήμερα την κοιτίδα του Ισλαμικού κόσμου καθότι, στην περιφέρειά της υπάγεται η πόλη Χετζάζη, πόλη σύμβολο για το Ισλάμ, όπου μαζί με τη Μέκκα και τη Μεδίνα, αποτελούν τις ιερές πόλεις του Ισλάμ σε ολόκληρο τον κόσμο. Η Χετζάζη βρίσκεται στην ακτογραμμή που διαγράφεται από την Ερυθρά θάλασσα ενώ ακόμη βαθύτερα στο εσωτερικό της Σαουδικής Αραβίας, σε μία περιοχή που μέχρι πρότινος κατοικούνταν από νομάδες, συναντάμε την Νατζντ, μια πολύ μεγάλη περιοχή η οποία καλύπτεται από έρημο. Στα ανατολικά σύνορα της χώρας, στην περιοχή που υφίσταται και ο Περσικός Κόλπος, έχουν εντοπιστεί από τη δεκαετία του 1960 ακόμη, τεράστιες ποσότητες υδρογονανθράκων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ραγδαία αύξηση πλουτισμού της χώρας αυτής, στοιχείο το οποίο σε συνδυασμό με τον θρησκευτικό φανατισμό και τον φυλετισμό, καθόρισαν την εξέλιξη της ιστορίας της χώρας μέχρι και σήμερα. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Στο προσκήνιο της ιστορίας της Σαουδικής Αραβίας, ήρθε κάποια στιγμή η οικογένεια των Σαούντ, από την οποία προήλθε και το όνομα της. Αυτή η οικογένεια κατάφερε να εμπεδώσει την εξουσία της στη χώρα στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και η

αλήθεια είναι, ότι επί της κυριαρχίας της η χώρα πέρασε σε μια άλλη εποχή ενσωματώνοντας στοιχεία των εξελιγμένων κρατών. Αιχμή του δόρατος της πολιτικής που εφάρμοσε η οικογένεια των Σαούντ, αποτέλεσε η μεθοδολογία του Ουχαμπισμού. Πρόκειται για μια σκληρή όψη του Ισλάμ, με την οικογένεια να τον υιοθετεί και να τον εφαρμόζει επακριβώς στην επικράτεια της χώρας. Το γεγονός αυτό είχε άμεσα αποτελέσματα στην κοινωνία της Σαουδικής Αραβίας και στον τρόπο με τον οποίο διήγαγε την καθημερινότητά της. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Ένα στοιχείο που θα πρέπει επίσης να αναφερθεί όσον αφορά τη δομή της κοινωνίας της Σαουδικής Αραβίας, είναι ο φυλετισμός που την χαρακτηρίζει. Στο πλαίσιο αυτό βέβαια, ο ανταγωνισμός ανάμεσα στις φυλές που απαρτίζουν την κοινωνία την χώρας, δεν έλειψε ποτέ όσον αφορά την διεκδίκηση κάποιας θέσης στην εξουσία όπως και πλούτο. Με το στοιχείο αυτό να αποτελεί και το σημείο δυσνόητης από την διεθνή κοινότητα του τρόπου με τον οποίο διαβιεί η κοινωνία στη συγκεκριμένη χώρα. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Τα παραπάνω στοιχεία όμως, δεν εμπόδισαν την ραγδαία αύξηση της οικοδόμησης της χώρας. Τα υπέρογκα κέρδη από τους υδρογονάνθρακες έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της Σαουδικής Αραβίας, γεγονός που είχε και άμεσο αντίκτυπο στην κοινωνία της και στο βιοτικό της επίπεδο. Βέβαια όπως συμβαίνει και σε διεθνές επίπεδο θα λέγαμε, δεν έλειψαν και εδώ τα «κακός κείμενα», με την οικογένεια που βρίσκεται στην εξουσία να δέχεται πολλές επικρίσεις για κατασπατάληση δημοσίου χρήματος καθώς και κακοδιαχείριση των εθνικών πόρων της χώρας. Επιπλέον, η κοινωνική δυσανασχέτηση με την πολιτική της οικογένειας των Σαούντ αυξήθηκε ακόμη περισσότερο, όταν οι πολίτες της Σαουδικής Αραβίας είδαν τη χώρα τους να αναπτύσσει στενότερη συνεργασία με τους δυτικούς, κυρίως με τη λήξη του πολέμου στον Περσικό Κόλπο το 1990-1991. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Τον επόμενο αιώνα, ήτοι τον 20^ο αιώνα, είδαμε κατά γενική ομολογία μια Σαουδική Αραβία, να παραμένει προσκολλημένη στην παράδοσή της και να διαβιεί στην καθημερινότητα της σύμφωνα με αυτή. Όμως η ραγδαία αύξηση του θρησκευτικού τουρισμού λόγω την επίσκεψη των Μουσουλμάνων σε ετήσια βάση στη Μέκκα και την Μεδίνα για την εκπλήρωση των θρησκευτικών τους υποχρεώσεων, είχε σαν

αποτέλεσμα την άμεση επαφή της κοινωνίας της Σαουδικής Αραβίας με άλλες κουλτούρες και άλλους πολιτισμούς. Αυτό μπορούμε να πούμε ότι επηρέασε σημαντικά την εσωτερική δομή της χώρας, τον τρόπο σκέψης και τον τρόπο αντίληψης ορισμένων πραγμάτων, καθώς επίσης επέφερε και ορισμένες αλλαγές όσον αφορά την οργάνωση, την αντιμετώπιση της τεχνολογίας και την εξέλιξη των μεταφορών. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Κύριος όμως παράγοντας διαμόρφωσης της κοινωνίας της Σαουδικής Αραβίας, δεν έπαυε ποτέ να είναι ο αστείρευτος θησαυρός των υδρογονανθράκων. Αυτός ακριβώς ο παράγοντας ήταν που επέφερε ορισμένες μόνιμες αλλαγές στην εκπαίδευση αλλά και σε ολόκληρη σχεδόν την κοινωνική δομή της χώρας και σίγουρα στην οικονομία της. Το παράδοξο της υπόθεσης ήταν ότι, η παραδοσιακή κοινωνία της Σαουδικής Αραβίας, αναγκάστηκε κατά κάποιο τρόπο να λέγαμε να δεχτεί ανάμεσά της εκατομμύρια «σύγχρονους» εργαζόμενους, με διαφορετικές αντιλήψεις και κουλτούρα, επίσης πολλοί Σαουδάραβες βρέθηκαν να εργάζονται σε θέσεις εργασίας που δεν είχαν καμία σχέση με τον τρόπο ζωής που τους επιτάσσει η παράδοσή τους, καθώς επίσης και ένα άλλο εξίσου σημαντικό κομμάτι της κοινωνίας, η νεολαία της, βρέθηκε να σπουδάζει κατά κύριο λόγο εκτός της χώρας, με πρώτο προορισμό την Αμερική, αξιοποιώντας κάθε σύγχρονο μέσο επικοινωνίας και εκπαίδευσης. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

Τέλος, η Σαουδική Αραβία που κατά το παρελθόν αποτελούσε ένα κράτος που απαρτιζόνταν από μικρές πόλεις και χωριά, κατέληξε σήμερα να φημίζεται για τα μεγάλα αστικά της κέντρα, η πρωτεύουσα της χώρας μετά από μια πλήρη αναμόρφωση της σήμερα αποτελεί μια σύγχρονη πόλη πρότυπο, τα οδικά δίκτυα της χώρας πλήρως ανακατασκευασμένα δεν έχουν καμία σχέση με το οδικό δίκτυο της Σαουδικής Αραβίας του παρελθόντος, καθώς επίσης έχει επηρεαστεί και ο νομαδικός τρόπος ζωής των Βεδουίνων, όπου στην ουσία πλέον έχουν μετοικήσει και ζουν στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας. (Anderson, Ewan & Liam, 2014).

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Στην ανάλυση που ακολουθεί θα παρουσιάσουμε τη φυσική γεωγραφία της Λατινικής Αμερικής, θα εξετάσουμε η δομή του κράτους, θα αναφερθούμε στα κράτη που αποτελούν την Λατινική Αμερική και θα κλείσουμε καταλήγοντας σε σύντομα συμπεράσματα.

Γεωγραφία

Η πλειοψηφία των κατοίκων της Λατινικής Αμερικής μιλάνε ισπανικά. Επίσης ένα μεγάλο κομμάτι του κόσμου μιλάει πορτογαλικά στη Βραζιλία και ένα μικρό ποσοστό τοπικούς διαλέκτους Γαλλικών η ολλανδικών. Όσον αφορά το θρήσκευμα, οι περισσότεροι λατινοαμερικάνοι είναι καθολικοί υπάρχουν όμως και ορισμένες μειονότητες Προτεσταντών και οπαδών αφρικανικών θρησκειών. Λόγω της θέσης της Ηπείρου η οποία βρίσκεται στο νότιο ημισφαίριο, απαντώνται πολλά είδη κλίματος. Τα δάση κυριαρχούν και η βλάστηση είναι εξωτική με ψηλά βουνά και οροπέδια. Οι θερμοκρασίες ποικίλουν και συνήθως είναι υψηλές κυρίως κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Στην Λατινική Αμερική συναντάμε το πιο μεγάλο τροπικό δάσος της γης το οποίο δεν είναι άλλο από το δάσος του Αμαζονίου. Επίσης ο μεγαλύτερος σε όγκο νερού ποταμός της γης ο Αμαζόνιος βρίσκεται στην Λατινική Αμερική. Το υπέδαφος της Λατινικής Αμερικής είναι πλούσιο σε φυσικό αέριο, πετρέλαιο, κασσίτερο και χαλκό. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Σύμφωνα με όλα όσα αναφέρονται παραπάνω θα περίμενε κανείς μία ακμάζουσα οικονομία είναι γεγονός όμως ότι η οικονομία στην Λατινική Αμερική δεν ήταν ποτέ ανάλογη των δυνατοτήτων της και σε αυτό πολύ σημαντικό ρόλο έπαιξε η νοοτροπία της εκμετάλλευσης του φυσικού πλούτου για χάρη ξένων λαών. Η Λατινική Αμερική βρέχεται από τον Ειρηνικό ωκεανό στα δυτικά της και αυτό Ατλαντικό ωκεανό στα ανατολικά Βόρεια η Λατινική Αμερική εκτείνεται μέχρι τα σύνορα του Μεξικού με τις ΗΠΑ και νότια εκτείνεται μέχρι τη γη του πυρός την Παταγονία οι δυτικές ακτές της Λατινικής Αμερικής συμπεριλαμβάνουν τη μακρόστενη και ψηλή οροσειρά των Άνδεων το υπέδαφος της οποίας είναι γνωστό ότι είναι πλούσιο σε μέταλλα και ορυκτά. Βοριά των βορείων ακτών της Λατινικής Αμερικής βρίσκεται η θάλασσα της Καραϊβικής με ένα σύμπλεγμα νησιών όπως η Κούβα μεγάλες και Μικρές Αντίλλες και Μπαχάμες. Αν ανατρέξει κανείς στην ιστορία θα παρατηρήσει ότι οι μεγαλύτερες εγκαταστάσεις

πληθυσμών τοποθετούνται όχι μόνο στις όχθες των ποταμών αλλά και στα οροπέδια. Στα σημεία αυτά συνδυάζονταν η εύπορη και καλλιεργήσιμη γη, με τροπικό κλίμα με συχνές βροχοπτώσεις κάτι το οποίο επέτρεψε την ανάπτυξη των αγροτικών καλλιεργειών και της κτηνοτροφίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το οροπέδιο του Μεξικού στο οποίο βρίσκονται και γνωστές μεγάλες πόλεις όπως η πόλη του Μεξικού και η Γκουανταλαχάρα. Αντίστοιχο παράδειγμα στην Κολομβία είναι η Μπογκοτά καθώς και στη Βολιβία η Λα Παζ. (Price, 2001).

Στη Λατινική Αμερική έχουμε ορισμένους από τους μεγαλύτερους ποταμούς παγκοσμίως όπως είναι ο Αμαζόνιος, ο Πλάτα, ο Ορινόκο και πολλούς άλλους. Στις όχθες τους κατασκευάστηκαν μεγάλες πόλεις και το χαρακτηριστικό τους είναι πως όλοι εκβάλλουν στον Ατλαντικό ωκεανό. Το κλίμα που επικρατεί στη Λατινική Αμερική ευνοεί η ανάπτυξη μεγάλων δασών κάτι στο οποίο συμβάλλουν και οι συχνές και μεγάλες βροχοπτώσεις. Επίσης σημαντικό μέρος του λατινοαμερικάνικου εδάφους καλύπτεται από έρημο όπως για παράδειγμα στις ακτές του Περού στον Ειρηνικό στη Βόρεια Χιλή και στη βορειοανατολική Βραζιλία. Θα πρέπει όμως στο σημείο αυτό να σημειωθεί ότι τα μέρη αυτά έχουν πλούσιο υπέδαφος όπως για παράδειγμα χαλκό στη Βόρεια Χιλή. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Περνώντας στις βορειοδυτικές ακτές της Νότιας Αμερικής (Περού, Εκουαδόρ) έχουμε το φαινόμενο του «Ελ Νίνο». Πρόκειται για ένα μεγάλο και ζεστό θαλάσσιο ρεύμα αέρα που φτάνει από τον Ειρηνικό και το οποίο προκαλεί καταστροφικές πλημμύρες. Επίσης συνοδεύεται και από εκτεταμένες βροχοπτώσεις. Ωστόσο θα πρέπει να σημειωθεί ότι τις μεγαλύτερες καταστροφές δεν τις προκαλούν τα φυσικά φαινόμενα αλλά ο ανθρώπινος παράγοντας όπως για παράδειγμα η αποψίλωση των δασών η μόλυνση του περιβάλλοντος και πολλές άλλες καταστροφικές ανθρώπινες δραστηριότητες. Ειδικότερα το δάσος του Αμαζονίου τα τελευταία χρόνια υφίσταται τεράστιες καταστροφές από την εκβιομηχάνιση ποίηση του για εμπορικούς λόγους. Τέλος θα πρέπει να αναφέρουμε ότι στη Λατινική Αμερική παρατηρείται έντονο το φαινόμενο της εσωτερικής μετανάστευσης κάτι το οποίο επιφέρει συγκέντρωση πληθυσμού διπλάσιο σε κάποιες πόλεις από τις αμέσως επόμενες (Price, 2001).

Το κράτος στη Λατινική Αμερική

Τα κράτη της Λατινικής Αμερικής προβληματίζονταν διαχρονικά για το πως θα πρέπει να διαχειριστούν τον γεωργικό πλούτο τους καθώς επίσης και για το πώς θα καταφέρουν να ενταχθούν ως οικονομικές οντότητες στην ολόκληρά τους στον καταμερισμό εργασίας. Εδώ βλέπουμε το κράτος να αναλαμβάνει να επιβάλει δασμούς στις εισαγωγές προσπαθώντας με αυτό τον τρόπο να τονώσει την εσωτερική ζήτηση μέσα από παραγγελίες προς τους εγχώριους τοπικούς επιχειρηματίες. Επίσης βλέπουμε να προσπαθεί να ιδρύσει κρατικές επιχειρήσεις. Από πολιτικής άποψης το μοντέλο αυτό ακολουθούσε μία πρακτική ιδρύοντας μία συμμαχία ανάμεσα στην επιχειρηματική και στην εργατική τάξη και μαζί θα αντιπαρατεθούν προς την τάξη των μεγάλων γαιοκτημόνων. Στο σημείο όμως αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι από αυτό το μοντέλο κερδισμένοι βγήκαν κυρίως οι επιχειρηματίες καθώς ο νοτιοαμερικανικός λαϊκισμός πήρε μία αρχική μορφή (Skidmore & Smith, 2001).

ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Μεξικό

Το Μεξικό, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, τοποθετείται στο νότιο άκρο της Βορείου Αμερικής, και αποτελεί την Τρίτη μεγαλύτερη χώρα αυτής της περιφέρειας με την Βραζιλία και την Αργεντινή να την ξεπερνούν. Η κοινωνία του Μεξικό, αποτελείται από τα δύο αντίθετα άκρα, την απόλυτη ανέχεια και την ευημερία, όπου η μεσαία τάξη της χώρας, σχεδόν ανύπαρκτη, εντοπίζεται στις τάξεις ορισμένων γαιοκτημόνων, επενδυτών και αγροτών. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Τα προβλήματα που μαστίζουν τη χώρα είναι πολλά, αυτό όμως δεν την απέτρεψε ώστε να καταφέρει σήμερα να αποτελεί μια αναπτυσσόμενη χώρα και μάλιστα, μια σημαντική οικονομική και πολιτική συνιστώσα της Λατινικής Αμερικής. Έχει αναπτύξει ένα σημαντικό βιομηχανικό υπόβαθρο, το υπέδαφος της αποτελείται από σημαντικούς ορυκτούς πόρους, παρέχει ένα πολύ μεγάλο εύρος υπηρεσιών και η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων του, μιλάνε την Ισπανική διάλεκτο. Επιπλέον, σύμφωνα και με την διεθνή ονομασία του Μεξικού η οποία είναι, Ηνωμένες Πολιτείες του Μεξικού, ενσωματώνει 31 ανεξάρτητες οντότητες, αποτελώντας ουσιαστικά μια Ομοσπονδιακή Περιφέρεια. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Το Μεξικό είναι κατά βάση μια αστική χώρα καθότι, οι περισσότεροι από τους μισούς του κατοίκους είναι εγκατεστημένοι στα αστικά κέντρα της χώρας, αφήνοντας τις μεγάλες αλλά άγονες εκτάσεις του βορά αραιοκατοικημένες. Το φαινόμενο αυτό ενισχύεται ακόμη περισσότερο, από τις μεταναστευτικές ροές φτωχών μεξικανών, οι οποίοι μέχρι πρότινος ζούσαν σε αγροτικές περιοχές και πλέον, έχουν εγκατασταθεί στα αστικά κέντρα της χώρας προς αναζήτηση ενός καλύτερου μέλλοντος. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Το Μέξικο Σίτι, είναι η πρωτεύουσα της χώρας, πόλη η οποία είναι από τις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές στον κόσμο. Το κράτος του Μεξικού, στην ιστορία του χαρακτηρίστηκε από περιόδους οικονομικής ευμάρειας, κάτι το οποίο είχε ως αποτέλεσμα την καλύτερευση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών του, αλλά και από περιόδους οικονομικού μαρασμού της χώρας, με τα αποτελέσματα να είναι επίσης ορατά στην κοινωνία του, κυρίως στη μεσαία και την χαμηλή τάξη του. Σήμερα, η οικονομία του Μεξικού, παρά το άνοιγμα που πραγματοποίησε με την Αμερική και τον Καναδά, χαρακτηρίζεται ως εύθραυστη. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Τέλος, η γρήγορη ανάπτυξη που σημειώθηκε στην αστική τάξη του Μεξικού, ήταν σε πλήρη αντίθεση ορισμένες φορές με την αυθεντικό-παραδοσιακό τρόπο ζωής που επιτάσσει η κουλτούρα του Μεξικού. Αυτή η διαφορά ήταν εμφανέστερη, στις αγροτικές περιφέρειες της χώρας όπως είναι η Οαχάκα και η Τσιάπας, στις οποίες ακόμη και σήμερα υπάρχουν ομάδες ανθρώπων, που ζουν αυτόχθονες, όπως και οι αγρότες προκάτοχοι τους. Ένα επιπλέον στοιχείο που αναδεικνύει τα όσα παραπάνω αναφέρθηκαν, είναι η αντίθεση που προκαλείται ανάμεσα στα ιστορικά μνημεία της χώρας, όπως οι πυραμίδες των Μάγια και η πόλη Τάξκο, σε σχέση με τη δομή της πρωτεύουσας της χώρας, η οποία συνεχώς ανοικοδομείται, αλλά σε αντί-διαμετρική διάσταση από την δομή των μνημείων. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Μπελίζ ή Μπελίξε

Το κράτος της Μπελίζ ή Μπελίξε, αποτελεί τμήμα της ευρύτερης περιοχής της Λατινικής Αμερικής, και γεωγραφικά είναι τοποθετημένο στην βορειοανατολική ακτή της κεντρικής Αμερικής. Όντας Βρετανική κτήση μέχρι και το 1973, ήταν ευρύτερα γνωστή

ως Βρετανική Ονδούρα, αποτελώντας ουσιαστικά και την εναπομείναντα βρετανική αποίκηση στην αμερικανική ήπειρο. Ιστορικά η χώρα είναι ευρέως γνωστή, για τους διαρκείς αγώνες της με στόχο την ανεξαρτησία της απέναντι στην επεκτατική πολιτική και τις επιδιώξεις της Γουατεμάλας, αγώνες οι οποίοι ενστερνίστηκαν και υποστηρίχτηκαν ένθερμα από τη διεθνή κοινότητα ακόμη και την περίοδο την οποία η χώρα βρισκόταν υπό την Βρετανική αποίκηση. Έτσι, η Μπελίξε κερδίζει την ανεξαρτησία της την 21 Σεπτεμβρίου 1981, παραμένοντας όμως στενά συνδεδεμένη με την Βρετανία καθότι, εντάχθηκε άμεσα στην Κοινοπολιτεία. (Δαμηλάκου, 2014).

Λόγω της ταύτισης της ιστορίας της Μπελίξε, με διάφορες οντότητες που αποτελούν το σύμπλεγμα της Καραϊβικής, αρκετές φορές η Μπελίξε παρομοιάζεται ως ένα κράτος της Καραϊβικής, το οποίο βρίσκεται στην κεντρική Αμερική. Στην πραγματικότητα όμως, η παράδοση και η νοοτροπία της Μπελίξε, περισσότερο μοιάζει με τους λαούς της κεντρικής Αμερικής παρά με αυτούς της Καραϊβικής. (Δαμηλάκου, 2014).

Η Μπελίξε είναι μια μικρή χώρα, με λίγο πληθυσμό, ο οποίος είναι ποικιλόμορφος και στις τάξεις του ενσωματώνει αρκετούς μετανάστες. Αποτελεί ίσως το πιο σταθερό δημοκρατικό πολιτικό σύστημα στην περιφέρεια της κεντρικής Αμερικής και η πρωτεύουσα της είναι, η Μπελμοπάν. Αποτελεί ουσιαστικά τη νέα πρωτεύουσα της χώρας, καθότι η πρώτη πρωτεύουσα της Μπελίξε ήταν η Μπελίξε Σίτι, η οποία όμως σχεδόν ισοπεδώθηκε από τον τυφώνα Χάττι το 1961. Έτσι, η νέα πρωτεύουσα χτίστηκε περίπου 80 χιλιόμετρα δυτικότερα, στις όχθες του ποταμού Μπελίξε. Να σημειώσουμε όμως εδώ ότι, η Μπελίξε Σίτι στη συνέχεια ανοικοδομήθηκε, μάλιστα σήμερα αποτελεί εμπορικό κέντρο της χώρας και μάλιστα την πιο πυκνοκατοικημένη πόλη της. (Δαμηλάκου, 2014).

Τέλος, το όνομα της χώρας Μπελίξ ή Μπελιζέ, φημολογείται ότι προέρχεται από ιδιωματοισμό ισπανικής προφοράς του ονόματος του διάσημου Πίτερ Γουάλας, ενός σκωτσέζου φυσιολάτρη, ο οποίος πιστεύετε ότι εγκαταστάθηκε πρώτος στις όχθες του ποταμού Μπελίξε, κατά το 1638. Μια άλλη θεωρία λέει ότι, το όνομα της χώρας προέρχεται, από ονομασίες των Μάγια που αφορούσαν το λασπωμένο νερό «μπελίξ» ή τη γη με θέα στη θάλασσα «μπελικίν». (Δαμηλάκου, 2014).

Κόστα Ρίκα

Η Κόστα Ρίκα, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, που γεωγραφικά βρίσκεται στην κεντρική Αμερική. Πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη της Κόστα Ρίκα είναι το Σαν Χοσέ, βρίσκεται στο κέντρο του κράτους και κατοικείται από περίπου 346.800 κατοίκους. Η Κόστα Ρίκα σήμερα, αποτελεί τη χώρα με το πιο σταθερό πολιτικό σύστημα, το σύνταγμα της καθιερώθηκε το 1949, από το οποίο απορρέουν οι αρχές που διέπουν ένα δημοκρατικό κράτος, με δίκαιο δικαστικό σύστημα και διαφανείς εκλογικές διαδικασίες. Επίσης, από το παρόν σύνταγμα καταργήθηκαν οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας, δόθηκαν επιπλέον δικαιώματα στις γυναίκες όπως το δικαίωμα να ψηφίζουν, καθώς επίσης και πολλές ακόμη πρόνοιες στους πολίτες όπως στον τομέα της εκπαίδευσης, της οικονομίας και της κοινωνίας. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Η εξωτερική πολιτική της Κόστα Ρίκα, κατόρθωσε να κρατήσει τη χώρα ουδέτερη από τις πολεμικές συρράξεις την περίοδο 1970-1980, κάτι το οποίο αποδείχτηκε ορθό, αν λάβει κανείς υπόψη του τα αποτελέσματα που είχαν στα γειτονικά της κράτη. Στην Κόστα Ρίκα υφίσταται ένα πολύ καλό και σταθερό εκπαιδευτικό σύστημα το οποίο ξεκινάει από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού και συνεχίζει μέχρι και το πανεπιστήμιο. Επίσης στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημάνουμε ότι, η Κόστα Ρίκα είναι γνωστή για το υψηλό επίπεδο πανεπιστημιακής μόρφωσης που παρέχει, όπως και το πολύ καλό σύστημα που ακολουθούν τα βιβλιοπωλεία της χώρας και οι εκδοτικοί οίκοι, κάτι το οποίο ανάγει τη χώρα σε πνευματικό κέντρο της κεντρικής Αμερικής. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Επιπλέον, η Κόστα Ρίκα, φημίζεται για τη διατήρηση της ειρήνης στην επικράτεια της καθώς επίσης και για το σεβασμό της ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα, στοιχεία τα οποία συντέλεσαν ώστε η χώρα να αποτελέσει πόλο έλξης πολλών μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και ιδρυμάτων ώστε να εγκαταστήσουν την έδρα τους στην πρωτεύουσα της χώρας. Επίσης, η Κόστα Ρίκα φημίζεται για το σεβασμό των πολιτών της προς το περιβάλλον, τα πάρα πολλά και καλοδιατηρημένα πάρκα της, καθώς επίσης και την οργάνωση και τη δομή των θεσμών της γύρω από τη βιομηχανία του τουρισμού, στοιχεία τα οποία αποτέλεσαν πόλο έλξης για ξένους επενδυτές. Αυτό είχε

ως αποτέλεσμα την αναδιοργάνωση της οικονομία της χώρας και την μεταμόρφωσή της από αγροτοοικονομία σε οικονομία που βασίζεται στην τεχνολογία και την παροχή υπηρεσιών. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Τέλος, οι κάτοικοι της Κόστα Ρίκα που είναι πολύ φιλόξενοι ονομάζονται και «τίκος», έχουν ως σύνθημά τους την έκφραση «πούρα βήντα» που θα πει καθαρή ζωή και τη χρησιμοποιούν αρκετά συχνά στην καθημερινότητά τους υποδηλώνοντας και την αντίληψη που έχουν για τον τρόπο που ζουν. Σε γενικές γραμμές είναι ικανοποιημένοι από το πολιτικό τους σύστημα και τις ελευθερίες που απορρέουν και απολαμβάνουν μέσα από αυτό, όπως και για την σταθερότητα της οικονομίας τους. Κύριο εξαγωγικό προϊόν της χώρας αποτελεί ο καφές, καθώς επίσης και η μπανάνες σε δεύτερη φάση. Επίσης ο ανανάς είναι μια ένα από τα ανερχόμενα εξαγωγικά προϊόντα και πιστεύεται ότι μπορεί να ξεπεράσει ακόμη και τις εξαγωγές του καφέ. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Ελ Σαλβαδόρ

Το Ελ Σαλβαδόρ, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, που βρίσκεται στην κεντρική Αμερική. Από το σύνολο των χωρών που αποτελούν την κεντρική Αμερική, 7 τον αριθμό, το Ελ Σαλβαδόρ είναι η πιο μικρή, αλλά παράλληλα και η πιο πυκνοκατοικημένη. Το οξύμωρο εδώ είναι ότι, παρόλο που το έδαφος της χώρας δεν βοηθάει την αγροτική παραγωγή, κατά γενικό κανόνα το Ελ Σαλβαδόρ χαρακτηρίζεται ως μια αγροτική χώρα, με κύριο έσοδο τα χρήματα που εισπράττει από την εξαγωγή του καφέ. Με την πάροδο του χρόνου όμως αυτό άλλαξε, όπου πλέον κινητήριος δύναμη στην οικονομία της χώρας αποτελεί η παροχή υπηρεσιών. Πρωτεύουσα του Ελ Σαλβαδόρ, είναι η πόλη Σαν Σαλβαδόρ, με πληθυσμό 316.000 κατοίκους περίπου. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Ιστορικά, το Ελ Σαλβαδόρ βρέθηκε στο κέντρο της επικαιρότητας σε παγκόσμια κλίμακα, την περίοδο 1970 – 1990, περίοδο κατά την οποία στη χώρα μαίνονταν εμφύλιος πόλεμος ο οποίος υποδαυλιζονταν από εξωτερικούς παράγοντες. Κύριοι δρώντες στην εν λόγω σύγκρουση, ήταν μια εξέγερση αριστερού προσανατολισμού, με τις Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας οι οποίες υποβοηθούνταν από την Αμερική. Η

σύγκρουση ήταν απόρροια της πολιτικής διακυβέρνησης της χώρας από τις Ένοπλες Δυνάμεις της. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Η κατάπαυση του πυρός επήλθε το 1992, μέσα από ειρηνευτικές συμφωνίες οι οποίες επετεύχθησαν χάρη την εμπλοκή των Ηνωμένων Εθνών. Μέσα από αυτές τις συμφωνίες προβλέπονταν σημαντικές αλλαγές για τον εκδημοκρατισμό του Ελ Σαλβαδόρ, σημαντικότερη των οποίων ήταν η απομάκρυνση των Ενόπλων Δυνάμεων απ τα πολιτικά δρώμενα της χώρας. Από το σημείο αυτό και μετέπειτα, η χώρα άρχισε να συνέρχεται από τον πολιτικό και τον οικονομικό μαρασμό στον οποίο βρισκόταν. Τα κατάλοιπα όμως είχαν απομείνει, με αποτέλεσμα η αύξηση της εγκληματικότητας, η προβληματική οικονομική ανάπτυξη και η πεισματική κοινωνική ανισότητα εμπόδισαν περαιτέρω την ολική μεταπολεμική ανοικοδόμηση. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Γουατεμάλα

Η Γουατεμάλα, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής και γεωγραφικά βρίσκεται, στην κεντρική Αμερική. Η Γουατεμάλα θα λέγαμε ότι διαφέρει σημαντικά από τα υπόλοιπα κράτη με τα οποία συνορεύει στην περιοχή, διότι στο εσωτερικό της χώρας επικράτησε ένας ινδιάνικος πολιτισμός. Ακόμη και το όνομα της χώρας, σχετίζεται με αυτόν τον ινδιάνικο πολιτισμό, χωρίς ωστόσο οι επιστήμονες και οι ιστορικοί να έχουν καταφέρει μέχρι σήμερα να εντοπίσουν την ακριβής προέλευσή του και τη σημασία του. Ορισμένοι πιστεύουν ότι, η αρχική ονομασία της χώρας ήταν «Γουαθελαμάν», που σημαίνει ότι προερχόταν από τη φυλή των Αζτέκων και όχι από τη φυλή των Μάγια και σήμαινε τη «γη των δέντρων». Μια όμως ακόμη θεωρία, ισχυρίζεται ότι αυτή η λέξη σημαίνει «βουνό με νερό που κάνει εμετό» που σίγουρα υποδηλώνει το ηφαιστιογενές έδαφος της χώρας. Πρωτεύουσα της Γουατεμάλας, είναι η Γουατεμάλα Σίτι, μια πόλη στην οποία κατοικούν 3.700.000 περίπου άνθρωποι και που θα λέγαμε ότι αποτελεί ένα σημαντικό εμπορικό κέντρο. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Η Γουατεμάλα, η επίσημη ονομασία της οποίας είναι Δημοκρατία της Γουατεμάλας, απέκτησε την ανεξαρτησία της από τους Ισπανούς τη δεκαετία του 1820. Έκτοτε, στο τιμόνι της χώρας βρέθηκαν για πολλά χρόνια στρατιωτικά καθεστώτα

ασκώντας σκληρή πολιτική, μέχρι Γουατεμάλα να μπει κάτω από το πολίτευα της Δημοκρατίας. Χαρακτηριστικά, το χρονικό διάστημα από το 1954 και μετέπειτα, στη Γουατεμάλα επικρατούσε αναταραχή στο εσωτερικό της διότι, η κυβέρνηση δεχόταν αντίσταση και το αποτέλεσμα ήταν να ξεσπάσει εμφύλια σύρραξη η οποία κράτησε για 36 ολόκληρα χρόνια και τερματίστηκε μόλις το 1996, κατόπιν υπογραφής της συνθήκης ανακωχής και ειρήνης. Αξίζει στο σημείο αυτό να αναφέρουμε ότι, οι μάχες που έδωσαν οι Ινδιάνοι όλα αυτά τα χρόνια στη Γουατεμάλα, ήρθαν στο φως της δημοσιότητας όταν η ακτιβίστρια και υπέρμαχος των αυτοχθόνων της Λατινικής Αμερικής Ριγκομπέρτα Μεντσού, έλαβε το Νόμπελ Ειρήνης το έτος 1992. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Στη συνέχεια, σημειώθηκε στη χώρα μια χαλαρή αλλά σταθερή θα λέγαμε πολιτική και οικονομική άνοδος. Όσον αφορά όμως το πολιτικό σύστημα της χώρας, δεδομένου ότι αποτελείται από πολλά αλλά μικρά και ανίσχυρα κόμματα, είναι δύσκολη η σύμπλευση και τελικά η συνεργασία μεταξύ τους. Οπότε, αν και σε γενικές γραμμές, μετά το 1996, στη χώρα διενεργούνται συχνά εκλογές, δεν φέρνουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα και ο φόβος του πληθυσμού για ενδεχόμενη κατάληψη της εξουσίας από κάποιο στρατιωτικό καθεστώς, ακόμη και σήμερα είναι διάχυτος. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Ονδούρα

Η Ονδούρα, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, γεωγραφικά τοποθετείται στην κεντρική Αμερική και οριοθετείται ανάμεσα στην Γουατεμάλα και το Ελ Σαλβαδόρ στη δυτική της πλευρά, και στην νότια και ανατολική της πλευρά συναντά κανείς τη Νικαράγουα. Επίσης στα βόρεια οριοθετείται από την καραϊβική θάλασσα και νότια από τον Ειρηνικό Ωκεανό. Επίσης, στην δικαιοδοσία της Ονδούρας υπάγεται ακόμη, το υπεράκτιο τμήμα της θάλασσας της Καραϊβικής από τα νησιά Μπέι. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Πρωτεύουσα της Ονδούρας καθώς και η μεγαλύτερη πόλη της, είναι η Τεγκουσιγάλπα, η οποία φιλοξενεί 1.250.000 κατοίκους περίπου. Το παράδοξο όμως είναι, ότι το σημαντικότερο βιομηχανικό και εμπορικό κέντρο της χώρας, είναι η πόλη

Σαν Πέδρο Σούλα, παρόλο που σε σχέση με την πρωτεύουσα είναι περίπου η μισή. Γενικότερα όμως, έχει παρατηρηθεί ότι η συντριπτική πλειοψηφία του λαού της Ονδούρας, κατοικεί στις ορεινές περιοχές της χώρας. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Τέλος, η Δημοκρατία της Ονδούρα, μην αποκλίνοντας από τα υπόλοιπα γειτονικά κράτη της Λατινικής Αμερικής, αποτελεί ένα αναπτυσσόμενο κράτος, οι κάτοικοι του οποίου συχνά πυκνά θα πρέπει στην καθημερινότητά τους να διαχειριστούν όχι μόνο τις οικονομικές και κοινωνικές δυσκολίες τους, αλλά και τα απότομα καιρικά φαινόμενα που αναπτύσσονται στην περιοχή και τα οποία σε συνδυασμό με την εχθρική μορφολογία του εδάφους, τους δυσκολεύουν ακόμη περισσότερο. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Νικαράγουα

Η Νικαράγουα, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, βρίσκεται στην κεντρική Αμερική και θα λέγαμε ότι, αποτελεί ίσως την μεγαλύτερη δημοκρατία της. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της Νικαράγουα, αποτελεί η οργάνωση της γεωργικής της οικονομίας. Όμως, ιστορικά η χώρα φημίζεται για την μακροχρόνια διακυβέρνησή της από καθεστώτα, κάτι το οποίο προκάλεσε και την μεγάλη ανισορροπία που παρατηρείται στη χώρα σχετικά με την ανάπτυξη στην περιφέρεια. Δεν είναι τυχαίο ότι, σχεδόν το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας, εντοπίζεται στα δυτικά της, τόσο στην οικιστική όσο και στην οικονομική της δραστηριότητα. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Η ονομασία της χώρας, είναι απόρροια των ιθαγενών που ζούσαν στη χώρα, συγκεκριμένα από τον αρχηγό τους τον Νικαράο, όπου έχει βρεθεί ότι είχε εγκαταστήσει τη φυλή του, στις όχθες της λίμνης Νικαράγουα την εποχή του 15^{ου} με 16^ο αιώνα. Η ιστορία της χώρας θα λέγαμε ότι διαφοροποιείται σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη της Λατινικής Αμερικής και αυτό διότι, στη χώρα εγκαταστάθηκαν τόσο οι Ισπανοί, όσο και οι Βρετανοί. Η πλειοψηφία του πληθυσμού της Νικαράγουα, απαρτίζεται από

Μεστίζους¹, με την Μανάγκουα, την πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη της χώρας, να κατοικείται από περίπου 1.800.000 πληθυσμό. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Κατά την περίοδο 1936 – 1979, η διακυβέρνηση της χώρας βρίσκονταν στα χέρια της οικογένειας Γκαρσία, μέχρις ότου ανατράπηκε ύστερα από τον ξεσηκωμό του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου, το οποίο καθοδηγούνταν από τους Σαντινίστας. Ακολούθησε μια περίοδος μεταρρυθμίσεων, τόσο στην εκπαίδευση όσο και στην οικονομία της χώρας, οι οποίες όμως δεν κράτησαν πολύ καθώς αρχές του 1980 η χώρα για ακόμη μια φορά τίθεται σε εμπόλεμη κατάσταση, από μια εξέγερση που ξέσπασε στο εσωτερικό της και η οποία υποκινήθηκε από την Αμερική. Τελικά οι Σαντινίστας πέφτουν, και το τιμόνι της χώρας περνάει στην Ένωση Εθνικής Αντιπολίτευσης. Ακολούθησαν εκλογές, με τα αποτελέσματα της οποίας να βγαίνουν έγκυρα από την παγκόσμια κοινότητα, σηματοδοτώντας τη λήξη του εμφυλίου πολέμου. Το 2007 όμως, στο προσκήνιο της πολιτικής σκηνής της χώρας βρίσκονται ξανά οι Σαντινίστας, προσπαθώντας να υλοποιήσουν τις πολιτικές τους δεσμεύσεις που είχαν αναγγείλει προεκλογικά και οι οποίες περιελάμβαναν μια σειρά από μεταρρυθμίσεις στην οικονομία, στην εκπαίδευση καθώς επίσης και στο σύστημα υγείας της χώρας. (La Rosa, Michael & Mejia German, 2019).

Παναμάς

Ο Παναμάς, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, παράλληλα όμως είναι και η φυσική πατρίδα αρκετών ιθαγενών, που ζουν στην Αμερικανική ήπειρο. Ορισμένοι από αυτούς είναι οι Γκουαμοί, οι Κούνα και οι Σόχο. Σημαντικό είναι επίσης το γεγονός, ότι ο Παναμάς, αποτέλεσε την πρώτη αποικία των Ισπανών, στην πλευρά του Ειρηνικού ωκεανού. Μάλιστα, η κτήση του ήταν τόσο σημαντική για τους Ισπανούς, που τον θεωρούσαν ως «την πόρτα που οδηγούσε στη θάλασσα» καθώς επίσης και «το κλειδί που ξεκλειδώνει το σύμπαν». Κατά τη διάρκεια που βρισκόταν υπό την κυριαρχία των Ισπανών το 1530, αποτέλεσε κομβικό σημείο ώστε οι Ισπανοί να κατακτήσουν τους Ίνκας καθώς επίσης, ακόμη και μέχρι τα τέλη του 19^{ου} αιώνα, αποτελούσε το λιμάνι

¹ Έτσι ονομάζονται όσοι προέρχονται από ένα λευκό και έναν ινδιάνο γονέα.

από το οποίο αναχωρούσαν τα φορτία χρυσού και ασήμι με προορισμό την Ισπανία. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Έτος αναφοράς για τον Παναμά, αποτελεί το 1914. Αυτό διότι, τη χρονιά αυτή τίθεται σε λειτουργία η διώρυγα του Παναμά, μήκους 82 χιλιομέτρων, η οποία κάνει τη σύνδεση των δύο Ωκεανών, Ατλαντικού και Ειρηνικού. Αυτό το σπουδαίο έργο, άλλαξε του ρου της ιστορίας στον κόσμο της ναυτιλίας, καθότι η απόσταση που κερδίζουν τα πλοία είναι τεράστια και σε χρόνο αλλά και σε κόστος, ανάγοντας τον Παναμά παράλληλα σε ένα άκρως κομβικό σημείο για ολόκληρο το διεθνές σύστημα. Επίσης, αυτό ακριβώς το πέραςμα, εξασφαλίζει στη χώρα ότι από τούδε και στο εξής θα βρίσκεται πάντα στο επίκεντρο και ο ρόλος της θα είναι καθοριστικός σχετικά με το εμπόριο και την παγκόσμια ναυτιλία. Έτος σταθμός επίσης για τον Παναμά, αποτελεί το 1999, διότι με τη λήξη του έτους η Αμερική αποσύρθηκε από τα δικαιώματα που είχε σχετικά με την Διώρυγα, κάτι το οποίο σήμαινε για τον Παναμά αλλαγή σελίδας στην ιστορία του. Έτσι, μετά από 100 περίπου χρόνια ο Παναμάς από την στιγμή που ανεξαρτητοποιήθηκε, έχει στη δικαιοδοσία του ολόκληρη την εδαφική του επικράτεια. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Ως κέντρο του διεθνούς εμπορίου ο Παναμάς, δεν θα μπορούσε να μείνει ανεπηρέαστος από τους τόσους διαφορετικούς πολιτισμούς με τους οποίους έρχεται σε επαφή. Έτσι στην καθημερινή ζωή των πολιτών του, επικρατεί ένα συνονθύλευμα που αποτυπώνεται από την κουζίνα και τη μουσική, μέχρι και τα έργα τέχνης και την λογοτεχνία. Πρωτεύουσα της χώρας, είναι η πόλη του Παναμά, η οποία γεωγραφικά βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της Διώρυγας, δηλαδή βρέχεται από τον Ειρηνικό Ωκεανό. Πρόκειται για μία όμορφη πόλη, η οποία ολοένα και αποκτά περισσότερη σημασία στο διεθνές επίπεδο. Δεν παύουν όμως και εδώ τα «κακώς κείμενα», όπως η ρύπανση του περιβάλλοντος και οι πολιτικές αναταραχές, στοιχεία που οπισθοδρομούν την πρόοδο της. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Αργεντινή

Το κράτος της Αργεντινής, ιστορικά, διαδραμάτιζε πάντα έναν σημαντικό ρόλο στα γεγονότα της Αμερικανικής ηπείρου. Εβρισκόμενη επί τρεις αιώνες σχεδόν υπό την

αποίκιση των Ισπανών, η Αργεντινή διεκδίκησε και κέρδισε την ανεξαρτησία της το 1816, με τους Αργεντινούς πατριώτες να παίζουν σημαντικό ρόλο σε αυτό τον αγώνα. Ακλούθησε μια μακρά περίοδο κατά την οποία, οι εντάσεις στο εσωτερικό της χώρας ανάμεσα σε πολιτικές ομάδες, με απώτερο σκοπό τον έλεγχο της κεντρικής εξουσίας ή την αυτονομία της περιοχής τους, ήταν καθημερινό φαινόμενο. Επιπλέον, από το 1970 και μετέπειτα, άρχισε μια χειρότερη εποχή για την ιστορία της Αργεντινής κατά την οποία, ο στρατός ανέλαβε την εξουσία της χώρας, εφαρμόζοντας μέτρα καταστολής, κατά τη διάρκεια των οποίων χιλιάδες διαφωνούντες αγνοούνται ή δολοφονήθηκαν. Η σκοτεινή αυτή περίοδος για την Αργεντινή τερματίστηκε, μετά και την κατατρόπωση της Αργεντινής στον πόλεμο με την Βρετανία στα νησιά Φώκλαντ το 1982. Για την ιστορία, η Αργεντινή πιστεύοντας ότι τα νησιά που ανήκαν στην Βρετανία, ήταν πολύ μακριά για να τα προστατεύσει, εισέβαλε σε αυτά με σκοπό να τα κατακτήσει. Έκανε λάθος εκτίμηση όμως, διότι η Βρετανία υπερασπίστηκε το έδαφός της, και νίκησε την Αργεντινή. Αυτό έφερε και την κατάρρευση του καθεστώτος και τον εκδημοκρατισμό της χώρας. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Η Αργεντινή, είναι μια χώρα με μεγάλα αποθέματα ορυκτού πλούτου, γεγονός από το οποίο προήλθε και η ονομασία της. Συγκεκριμένα «άργκεντουμ» είναι μια λατινική λέξη που σημαίνει ασήμι. Παρά όμως του πλούτου που βρίσκεται στο υπέδαφος της, η Αργεντινή εξήγαγε κυρίως προϊόντα κρέατος καθώς και σιτηρών, προϊόντα τα οποία κάποτε την κατέταξαν μεταξύ των μεγαλύτερων εξαγωγέων παγκοσμίως. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Πρωτεύουσα της χώρας είναι το Μπουένος Άιρες. Πρόκειται για μια πολύ όμορφη πολύ, άλλωστε δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι πολλές φορές, την συγκρίνουν με το Παρίσι όπως και με τη Ρώμη, θέλοντας να τονίσουν τον αρχιτεκτονικό ρυθμό της καθώς και την ζωντάνια της. Είναι το μεγαλύτερο εμπορικό κέντρο της χώρας, με ισχυρή βιομηχανία, αποτελώντας παράλληλα και τη μεγαλύτερη πόλη της Αργεντινής καθότι, κατοικείται από το ένα τρίτο του συνολικού πληθυσμού της. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Βολιβία

Η Βολιβία, είναι μία χώρα της Λατινικής Αμερικής, αποτελούμενη κυρίως από ορεινές περιοχές. Το παράδοξο εδώ είναι ότι, από τον πληθυσμό της μόνο το ένα τρίτο κατοικεί στις ορεινές περιοχές των Άνδεων, παρόλο αυτά όμως, οι πιο πολλές από τις μεγαλουπόλεις της είναι χτισμένες εκεί, με αποτέλεσμα για πολλά χρόνια να έλκουν το μεγαλύτερο μέρος των εμπορικών και των επιχειρηματικών συναλλαγών της χώρας. Με την πάροδο του χρόνου όμως αυτό έπαψε να ισχύει, καθότι ο δημογραφικός και ο οικονομικός παράγοντας μεταβλήθηκαν και μετατοπίστηκαν προς ανατολικότερα. Χαρακτηριστικά η περιοχή της Σάντα Κρούζ, γνώρισε ραγδαία ανάπτυξη. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Η Βολιβία ως χώρα, έχει μεγάλη ιστορία καθότι, μια σημαντική αυτοκρατορία κατά την αρχαιότητα, η Τιαχουανάκο, είχε ως κέντρο της τη Βολιβία. Επίσης, η Βολιβία αποτέλεσε και μέρος της αυτοκρατορίας των Ίνκας. Κάποια στιγμή όμως η Βολιβία άνηκε στην δικαιοδοσία του Περού, παρέχοντας πολύτιμα μεταλλεύματα και κατά κύριο λόγο ασήμι, στην Ισπανία. (La Rosa, Michael & Mejia German 2019).

Βραζιλία

Η Βραζιλία είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, γεωγραφικά τοποθετείται στη Νότια Αμερική και η έκτασή της, καλύπτει περίπου το μισό έδαφος της ηπείρου. Επίσης, βάση της έκτασής της τοποθετείται στις 10 μεγαλύτερες χώρες του κόσμου, συγκεκριμένα στη θέση της πέμπτης, με τις επόμενες μεγαλύτερες από αυτή να είναι η Ρωσία, ο Καναδάς, η Κίνα και η Αμερική. Η Βραζιλία λοιπόν βρέχεται από τον Ατλαντικό Ωκεανό σε μια ακτογραμμή 7.400 χιλιομέτρων περίπου, καθώς επίσης συνορεύει και με όλες τις χώρες της Λατινικής Αμερικής πλην του Εκουαδόρ και της Χιλής. Πιο συγκεκριμένα, συνορεύει νότια με την Ουρουγουάη, νοτιοδυτικά συνορεύει με την Αργεντινή, την Παραγουάη και τη Βολιβία, στα δυτικά συνορεύει με το Περού και την Κολομβία, στα βορειοδυτικά συνορεύει με την Βενεζουέλα, την Γουιάνα, το Σουρινάμ και βόρεια συνορεύει με την Γαλλική Γουιάνα. (Δαμηλάκου, 2014).

Γεωμετρικά το σχήμα της Βραζιλίας αποτελεί ένα μεγάλο τρίγωνο, καθώς τα σύνορά της είναι οι πλευρές του μήκους 4.500 χιλιομέτρων περίπου. Σε όλη αυτή την τεράστια έκταση συμπεριλαμβάνονται τροπικά και υποτροπικά τοπία, υγρότοποι,

σαβάνες, οροπέδια και χαμηλοί ορεινοί όγκοι. Επίσης, στη γεωγραφική περιφέρεια της Βραζιλίας, διέρχεται το μεγαλύτερο τμήμα του Αμαζονίου γεγονός που καθιστά τη Βραζιλία το μεγαλύτερο οικοσύστημα γλυκών νερών. Τέλος, στη Βραζιλία υπάρχει και το μεγαλύτερο σε έκταση τροπικό δάσος στον κόσμο και εξυπακούεται ότι στη χώρα δεν υπάρχουν περιοχές με έρημο, μεγάλοι ορεινοί όγκοι και αρκτικό περιβάλλον. (Δαμηλάκου, 2014).

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η Βραζιλία αποτελεί την πέμπτη χώρα στον πλανήτη σε έκταση, αλλά παράλληλα είναι στην ίδια θέση και όσον αφορά τη πυκνότητα κατοίκησης, κατέχοντας παράλληλα και το ένα τρίτο του πληθυσμού της Λατινικής Αμερικής. Δημογραφικά, η πλειοψηφία των κατοίκων της Βραζιλίας κατοικούν στην ανατολική ακτή της χώρας, παρόλο που η πρωτεύουσά της είναι στο εσωτερικό της χώρας. Συγκεκριμένα, πρωτεύουσα της Βραζιλίας είναι το Ρίο ντε Τζανέιρο, το οποίο για το σύνολο του πλανήτη αποτελεί το σήμα κατατεθέν της χώρας. Παράλληλα η ανάπτυξη που σημειώνεται σε πολλά αστικά κέντρα της χώρας, τα πολύ μεγάλα υδροηλεκτρικά και τα βιομηχανικά έργα, ο ορυκτός πλούτος και οι γόνιμες αγροτικές περιοχές, τοποθετούν τη Βραζιλία στις υψηλότερες θέσεις των οικονομιών παγκοσμίως. Τα «κακός κείμενα» όμως και σε αυτό το κράτος, όπως είναι η κοινωνική ανομοιομορφία, η περιβαλλοντική ρύπανση, η συνεχόμενη οικονομική κρίση καθώς και η πολιτική αστάθεια που πολλές φορές παρατηρείτε στη χώρα, ταλανίζουν τη χώρα. (Δαμηλάκου, 2014).

Τέλος, η Βραζιλία αποτελεί μοναδικό φαινόμενο στην Αμερικανική ήπειρο, από την άποψη ότι μετά και την απόκτηση της ανεξαρτησία της από την Πορτογαλία, δεν διαμελίστηκε σε μικρότερα κομμάτια όπως παρατηρήθηκε σε άλλες γειτονικές χώρες που αποτελούσαν αποικίες της Βρετανίας και της Ισπανίας. Λόγω όμως της κατοχής της από τους Πορτογάλους, με εξαίρεση τους ιθαγενείς Ινδιάνους που ζουν απομονωμένοι στις όχθες του Αμαζονίου, η γλώσσα της χώρας επί το πλείστον είναι η πορτογαλική. Κατάφερε όμως η Βραζιλία σε γενικές γραμμές, να διαφυλάξει την ταυτότητά της στο πέρασμα των αιώνων, παρά τα πάμπολλα είδη διακυβέρνησης που γνώρισε. (Δαμηλάκου, 2014).

Χιλή

Η Χιλή, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, όπου γεωγραφικά τοποθετείται στη Νότια Αμερική και ειδικότερα στη δυτική ακτή της. Στα σύνορά της βρίσκονται, το Περού και η Βολιβία στη βόρεια πλευρά της, ανατολικά συνορεύει με την Αργεντινή, καθώς και στα δυτικά της σύνορα βρέχεται από τον Ειρηνικό Ωκεανό. Πρωτεύουσα της Δημοκρατίας της Χιλής είναι το Σαντιάγο, μία πόλη 5.300.000 κατοίκων περίπου, αποτελεί τη μεγαλύτερη πόλη της χώρας και βρίσκεται στο εσωτερικό της. (Δαμηλάκου, 2014).

Η γεωμορφολογία της Χιλής, χαρακτηρίζεται κατά κύριο λόγο ως ορεινή χώρα, με εξέχοντα θέση σε αυτό την οροσειρά των Άνδεων. Επίσης, εξαιτίας του γεωμετρικού σχήματος της χώρας, παρατηρείται μια ποικιλομορφία όσον αφορά τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτή. Ενδεικτικά αναφέρουμε την έρημο που αρχίζει από τις τροπικές συνθήκες που επικρατούν στον Βορά μέχρι και τις συνθήκες παγιοποίησης που επικρατούν στο Νότο της χώρας. Επιπλέον η Χιλή, συγκαταλέγεται στις χώρες με τα ακραία καιρικά-φυσικά φαινόμενα όπως, τα ενεργά ηφαίστεια, τους ισχυρούς σεισμούς, τα πελώρια τσουνάμι (απόρροια των τεραστίων ρηγμάτων στα βάθη των ωκεανών), έντονες καταιγίδες, καταστροφικές πλημύρες και αφόρητες ξηρασίες κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. (Δαμηλάκου, 2014).

Αναλογικά με την έκτασή της, αρκετό τμήμα της Χιλής είναι έρημος, με την πλειοψηφία των κατοίκων της να έχουν εγκατασταθεί στο κέντρο της χώρας, όπου και υπάρχουν οι καλύτερες συνθήκες για ανάπτυξη. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε, ότι και η πρωτεύουσα της χώρας όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, βρίσκεται σε αυτή την περιοχή. Νότιο-κεντρικά της χώρας, συναντά κανείς ένα εύκρατο κλίμα, με πολλές λίμνες και δασώδη εκτάσεις, ιδανικό για να ευδοκιμούν σιτηρά. Νοτιότερα όμως, εκεί όπου κυριαρχούν τα βαθιά φιόρδ², η περιοχή δεν ενδείκνυται για κατοίκηση διότι, επικρατεί κρύο, υγρασία και οι πόροι είναι ελάχιστοι. (Δαμηλάκου, 2014).

Η Δημοκρατία της Χιλής, ως καθαρά Λατινοαμερικάνικο κράτος, ενσωματώνει σχεδόν όλα τα βασικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν τα κράτη αυτής της περιοχής. Κατά

² Φιόρδ καλούνται στενόμακροι θαλάσσιοι όρμοι, με απόκρημνες ακτές, οι οποίοι δημιουργήθηκαν από το λιώσιμο των πάγων στην εποχή των παγετώνων.

το παρελθόν αποτελούσε αποικία της Ισπανίας, γεγονός που επηρέασε κατά πολύ την εξέλιξη του πολιτισμού της. Σημαντικός παράγοντας όμως όσον αφορά την εξέλιξη του πολιτισμού στην εν λόγω περιοχή, έπαιξε και ο πολιτισμός των Ιθαγενών, σε σημείο που ορισμένοι να θεωρούν ότι επηρεάστηκε ακόμη και ο ισπανικός πολιτισμός από αυτόν. Κατά κύριο λόγο οι κάτοικοι της Χιλής είναι «Μεστίζο», με την οικονομία της χώρας να στηρίζεται κυρίως στον πρωτογενή τομέα, όπως την παραγωγή αγροτικών προϊόντων, εξόρυξη μεταλλευμάτων χαλκού, σιδήρου, νιτρικών αλάτων, καθώς επίσης και την αξιοποίηση των θαλάσσιων πόρων. (Δαμηλάκου, 2014).

Τέλος η Δημοκρατία της Χιλής, προσπάθησε και μπορούμε να πούμε ότι τα κατάφερε, ώστε να αποσυνδέσει την οικονομία της σε μεγάλο βαθμό από τον πρωτογενή τομέα και να την εντάξει, σε αυτόν της μεταποίησης. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η Χιλή να μετατραπεί σε μια κυρίως αστική κοινωνία στην ευρύτερη περιοχή της Λατινικής Αμερικής, με ολοένα και αυξανόμενη τη μεσαία της τάξη. Σημαντικό ρόλο βέβαια σε αυτό έπαιξε το γεγονός, ότι η Χιλή εκτός από μια περίοδο 1973-1990 κατά την οποία τη διακυβέρνηση της κατείχε ο στρατός, όλα τα υπόλοιπα χρόνια απολάμβανε τα ωφέλη της δημοκρατικής διακυβέρνησης με τα αποτελέσματα να είναι ορατά σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη της γύρω περιοχής. (Δαμηλάκου, 2014).

Κολομβία

Η Δημοκρατία της Κολομβίας είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, όπου γεωγραφικά τοποθετείται στα βορειοδυτικά της Νότιας Αμερικής. Οριοθετείται με 1.600 χιλιόμετρα περίπου στα βόρεια από την θάλασσα της Καραϊβικής, επίσης από 1.300 χιλιόμετρα περίπου στα δυτικά από τον Ειρηνικό Ωκεανό, επιπλέον τα σύνορά της τέμνονται με αυτά των Παναμά βορειοδυτικά, Βενεζουέλα και Βραζιλία ανατολικά, Περού και Εκουαδόρ νότια. Συγκριτικά, η Κολομβία από τη Γαλλία είναι διπλάσια σε μέγεθος και επιπλέον, στην δικαιοδοσία της συμπεριλαμβάνεται και το Αρχιπέλαγος Σαν Αντρές, το οποίο το συναντάμε στην ακτογραμμή της Νικαράγουα στην θάλασσα της Καραϊβικής. Πρωτεύουσα της χώρας είναι η Μπογκοτά, την οποία τη συναντάμε στα βόρεια της οροσειράς των Άνδεων, όπως επίσης και την πλειοψηφία του πληθυσμού της χώρας να προτιμά να διαμένει στα ορεινά τμήματα της Κολομβίας. (Γκαλεάνο, 2008).

Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι, η Κολομβία είναι η μοναδική από τα έθνη της Αμερικανικής ηπείρου που φέρει το όνομα του Χριστόφορου Κολόμβου. Επίσης να αναφέρουμε ότι γενικότερα, χαρακτηρίζεται από ποικιλομορφία τόσο στη γεωγραφία της όσο και στην κοινωνική δομή της. Οι χαρακτηριστικές χιονισμένες κορυφογραμμές των κορδιλιέρα³ στο εσωτερικό της, σε συνδυασμό με μεγάλα δάση και τη σαβάνα, συγκροτούν ένα μοναδικό τοπίο στο οποίο εναπομείναντες κοινωνίες αυτοχθόνων συνεχίζουν να πορεύονται σύμφωνα με τις παραδόσεις και τις αξίες των προγόνων τους. Χαμηλότερα των Άνδεων, συναντά κανείς σύγχρονα αστικά κέντρα, τα οποία έρχονται σε αντίθεση με τον παραδοσιακό τρόπο ζωής που ακολουθούν οι «Μεστίζος» αγρότες της περιοχής όπου κατά κύριο λόγο επιβιώνουν μέσα από την εκμετάλλευση μικρών εκτάσεων γης καλλιεργώντας καφέ και καλαμπόκι. (Γκαλεάνο, 2008).

Τέλος, η ιστορία της Κολομβίας είναι στενά συνδεδεμένη με την Ισπανία καθώς αποτέλεσε αποικία της για πολλά χρόνια. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι, οι κάτοικοι της χώρας επαίρονται για την γνήσια ισπανική τους διάλεκτο. Κατά κύριο λόγο ο πληθυσμός της χώρας είναι Μεστίζο⁴, ο οποίος κυρίως στηρίζεται στην γεωργία και συγκεκριμένα στην καλλιέργεια του καφέ και φρούτων. Με την πάροδο του χρόνου όμως, η βιομηχανία καθώς και παροχή υπηρεσιών αυξάνονται σημαντικά. Τέλος, η Κολομβία αποτελεί ένα από τα πιο πυκνοκατοικημένα έθνη της Νότιας Αμερικής που ομιλούν την ισπανική διάλεκτο, με την συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού να διαμένει στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας. Όμως, η συχνή εμφάνιση πολιτικής αστάθειας στη χώρα, καθώς και ο άνισος καταμερισμός του πλούτου, έδωσαν ώθηση στην εγκληματικότητα και τις παράνομες δραστηριότητες από τις οποίες μαστίζεται (Γκαλεάνο, 2008).

Ισημερινός ή Εκουαδόρ

Η Δημοκρατία του Ισημερινού ή Εκουαδόρ, είμαι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής και γεωγραφικά τοποθετείται, βορειοδυτικά της Νότιας Αμερικής. Το Εκουαδόρ αποτελεί μια χώρα στην οποία παρατηρείται πολύ μεγάλη περιβαλλοντική

³ Με τον όρο Κορδιλιέρα, καλούμε συνεχόμενες οροσειρές οι οποίες συνήθως είναι παράλληλες μεταξύ τους.

⁴ Μεικτής ευρωπαϊκής και αυτόχθονης καταγωγής.

ποικιλομορφία ίσως και η μεγαλύτερη στον πλανήτη, γεγονός καθιστά τη χώρα πεδίο μελέτης στον συγκεκριμένο κλάδο, συμβάλλοντας ποικιλοτρόπως στον τομέα των περιβαλλοντικών επιστημών. Επιγραμματικά να αναφέρουμε ότι, η πρώτη απόπειρα για τη μέτρηση της περιφέρειας της Γης, είχε ως σημείο αναφοράς το Εκουαδόρ. Επίσης, σαν σημείο αναφοράς το Εκουαδόρ, πραγματοποιήθηκαν σπουδαίες μελέτες από τις οποίες εξήχθησαν συμπεράσματα πάνω στην γεωγραφία, την βιολογία και την οικολογία. Είναι γνωστό επίσης, ότι το Εκουαδόρ είναι πλούσιο σε πολιτιστική κληρονομιά. (Δαμηλάκου, 2014).

Κύρια εξαγωγικά προϊόντα για την οικονομία του Εκουαδόρ, αποτέλεσαν τα Καπέλα Παναμά⁵, το κακάο, οι μπανάνες και τα λουλούδια. Παράλληλα, αποτελεί μια σημαντική πετρελαιοπαραγωγό χώρα όπως και μια ανερχόμενη δύναμη στον κλάδο του τουρισμού. Ιστορικά, το Εκουαδόρ ταλανίζεται από περιόδους που τη χώρα κυβερνούσαν στρατιωτικά καθεστώτα, περιόδους κατά τις οποίες η οικονομία γνώρισε άνοδο όπως αντίστοιχα και μαρασμό. Το ασυνήθιστο για το Εκουαδόρ σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη της Λατινικής Αμερικής, είναι το γεγονός ότι αποτελείται από δύο μεγάλες πόλεις, την Γκουαγιακίλ και την πρωτεύουσα Κίτο. Σε αυτό το σχήμα, η μία λειτουργεί ως αναπλήρωση της άλλης. (Δαμηλάκου, 2014).

Γουιάνα

Η Γουιάνα, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, όπου γεωγραφικά βρίσκεται βορειοανατολικά της Νότιας Αμερικής. Η ονομασία της χώρας, προέρχεται από μια λέξη που στους αυτόχθονες που κατοικούν σε αυτή σημαίνει «γη του νερού». Η ιστορία της χώρας, είναι στενά συνδεδεμένη με το αποικιακό παρελθόν της από τη Βρετανία και την Ολλανδία, ενδεικτικά, αποτελεί το μοναδικό αγγλόφωνο κράτος της Νότιας Αμερικής. (Γκαλεάνο, 2008).

Η Γουιάνα διεκδίκησε και κέρδισε την ανεξαρτησία της το 1966, όπου από το σημείο αυτό και μετέπειτα εκμεταλλεύονταν η ίδια τον ορυκτό της πλούτο, τους

⁵ Ψάθινα καπέλα που ονομάστηκαν έτσι επειδή στάλθηκαν στον Παναμά στα μέσα του 18ου αιώνα και αγοράστηκαν από ταξιδιώτες αναζητητές χρυσού και επειδή φορούσαν τα συνεργεία του Καναλιού του Παναμά στις αρχές του 19ου αιώνα.

φυσικούς της πόρους, τα τεράστια τροπικά της δάση, τις μεγάλες φυτείες ζαχαροκάλαμου, τις καλλιέργειες με τους ορυζώνες, τα μεταλλεύματα βωξίτη και χρυσού που είχε. Όμως, η Γουιάνα παρά τον πλούτο της σε ορυκτούς και φυσικούς πόρους, συγκαταλέγονταν στα πιο φτωχά κράτη της Νότιας Αμερικής μέχρι και τις αρχές του 21^{ου} αιώνα. Κατόπιν, η οικονομία της Γουιάνας άρχισε να ανακάμπτει και αυτό συνέβη διότι, στην εδαφική της επικράτεια εντοπίστηκαν μεγάλα κοιτάσματα υδρογονανθράκων. (Γκαλεάνο, 2008).

Πρωτεύουσα της Δημοκρατίας της Γουιάνας, είναι η πόλη Τζορτζτάουν κοντά στις εκβολές του ποταμού Ντεμεράρα, με επίσημο πληθυσμό περίπου 240.000 κατοίκων. Το χαρακτηριστικό στοιχείο του πληθυσμού της Γουιάνας, είναι ότι προέρχονται κυρίως από γενιές σκλάβων, οι οποίοι είχαν έρθει στη χώρα με σκοπό να εργαστούν στις τεράστιες καλλιέργειες ζαχαροκάλαμου. Δεδομένου λοιπόν ότι στη χώρα, μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού της προέρχεται από μετανάστες της εποχής, έχουν παρατηρηθεί προστριβές με τον πληθυσμό ο οποίος προϋπήρχε στη χώρα. Τέλος, η Δημοκρατία της Γουιάνας αποτελεί μέρος της Κοινοπολιτείας⁶ σχεδόν από το έτος 1970, παρόλα αυτά όμως η χώρα ακολούθησε μια σταθερή κατεύθυνση στραμμένη στον κουμμουνισμό. (Γκαλεάνο, 2008).

Παραγουάη

Η Παραγουάη, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, όπου γεωγραφικά τη συναντάμε στην Νότια Αμερική. Στο πρόσφατο παρελθόν της χώρας, σημειώθηκαν σφοδρές αναταραχές στο εσωτερικό της, απόρροια της αυταρχικής διακυβέρνησης της χώρας. Ιστορικά η Παραγουάη, έλαβε μέρος σε δύο πολεμικές συρράξεις που έλαβαν χώρα στην Αμερικανική ήπειρο, συγκεκριμένα στο πόλεμο ενάντια σε Αργεντινή-Βραζιλία-Ουρουγουάη το 1865-1870, καθώς και στον πόλεμο ενάντια στη Βολιβία το 1932-1935. Επίσης, ο εμφύλιος πόλεμος που μάστιζε τη χώρα το 1947 καθώς και η πολυετής δικτατορία του Αλφρέδο Στρέσνερ από το 1954 μέχρι το 1989, ήταν δύο

⁶ Με τον όρο Κοινοπολιτεία, καλούμε μια ομάδα διεθνούς βεληνεκούς, στην οποία συμπεριλαμβάνονται τα κράτη τα οποία η Βρετανία κατείχε ως αποικίες καθώς και την ίδια τη Βρετανία.

παράγοντες οι οποίοι συντέλεσαν στην κατακυρίευση από φόβο της κοινωνίας της Παραγουάης. (Δαμηλάκου, 2014).

Η σύνθεση της κοινωνίας της Παραγουάης, παρουσιάζει μεγάλη συνοχή, σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη της Λατινικής Αμερικής. Το μεγαλύτερο ποσοστό των κατοίκων, αποτελείται από τη φυλή των Γκουαρανί⁷, γεγονός που εξηγεί και τον ορισμό ως επίσημης διαλέκτου της Παραγουάης στο σύνταγμα της, τα Γκουαρανί το έτος 1992. Επίσης να αναφέρουμε ότι, οι κάτοικοι της χώρας φημίζονται για τον εθνικισμό τους, με τη διάλεκτο να παίζει πολύ σημαντικό ρόλο για αυτούς καθότι θεωρούν ότι καθορίζει και την ταυτότητά τους. (Δαμηλάκου, 2014).

Η μορφολογία του εδάφους, κυρίως των υδάτινων στοιχείων της, διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην οικονομία της χώρας. Μάλιστα, η ονομασία της χώρας είναι συνώνυμο της λέξης «γκουαρανί», που σημαίνει ποτάμι το οποίο γεννά τη θάλασσα. Όλα τα ποτάμια της Παραγουάης καταλήγουν στον Ατλαντικό Ωκεανό, όπου στο πέρασμά τους από το έδαφος της χώρας, μετατρέπονται σε κινητήριος δύναμη των τεράστιων υδροηλεκτρικών σταθμών της. Το γεγονός αυτό, έχει καταστήσει την Παραγουάη, έναν από τους σημαντικότερους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας παγκοσμίως. Επιπλέον, η Παραγουάη αποτελεί έναν από τους βασικότερους εξαγωγείς σόγιας στον κόσμο, καθότι στις ανατολικές περιοχές της επικράτειάς της το κλίμα και η ποιότητα του εδάφους, είναι ιδανικά για την καλλιέργεια της. (Δαμηλάκου, 2014).

Τέλος, η συνεταιρισμοί που έχουν αναπτυχθεί σε όλη την Παραγουάη, έχουν βελτιώσει κατά πολύ το βιοτικό επίπεδο των πολιτών της διότι, σε παλιότερες εποχές οι αγροτική οικονομία περιοριζόνταν σε μονοετής καλλιέργειες και υπήρχε δυσχέρεια στην διάθεση των προϊόντων. Όμως, μεγάλο αγκάθι παραμένει ακόμη και σήμερα, η άνιση κατανομή της γης με αποτέλεσμα να προκαλείται μεγάλη ανισότητα στην κοινωνία. (Δαμηλάκου, 2014).

Περού

⁷ Πρόκειται για μια φυλή η οποία έχει άμεση σχέση με τις φυλές των ιθαγενών της Νοτίου Αμερικής.

Το Περού, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, όπου γεωγραφικά βρίσκεται δυτικά της Νοτίου Αμερικής. Αποτελεί μια χώρα που χαρακτηρίζεται από το τροπικό της κλίμα, όμως η μορφολογία του εδάφους του σε συνδυασμό με τα ξαφνικά και έντονα καιρικά φαινόμενα που το κατακλύζουν, έχουν διαμορφώσει μια πολύπλευρη και ιδιόμορφη θα λέγαμε οικονομία. (Γκαλεάνο, 2008).

Η ονομασία της χώρας, προέρχεται από την λέξη «κέτσουα», η οποία δηλώνει την περιοχή της αφθονίας. Έτσι, τα μεγάλα αποθέματα σε ορυκτό πλούτο, η γόνιμη γη και οι άφθονοι θαλάσσιοι πόροι που διαθέτει η χώρα, αποτέλεσαν τη βάση για την ανάπτυξη της οικονομίας της. Επίσης ο τουρισμός, με σήμα κατατεθέν το «Μάτσου Πίτσου» το θρυλικό μνημείο της αυτοκρατορίας των Ίνκας, έχουν δώσει μεγάλη ώθηση στην οικονομία του Περού. (Γκαλεάνο, 2008).

Σουρινάμ

Το Σουρινάμ, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, όπου γεωγραφικά τοποθετείται βόρεια της ακτής της Νότιας Αμερικής. Αποτελεί ένα από τα μικρότερα κράτη της περιοχής, με τον πληθυσμό του να χαρακτηρίζεται ως ετερογενές. Το υπέδαφος του είναι πλούσιο σε βωξίτη, με το Σουρινάμ να συγκαταλέγεται στους μεγαλύτερους εξαγωγείς στον κόσμο. Επιπλέον, πολύ μεγάλο μέρος της χώρας καλύπτεται από τεράστια τροπικά δάση. (Γκαλεάνο, 2008).

Ιστορικά το Σουρινάμ αποτέλεσε για πολλά χρόνια, κτήση των Ολλανδών, κατά τη διάρκεια της οποίας κυρίως το χρησιμοποίησαν ως περιοχή φυτειών για να τροφοδοτούν το κράτος τους. Το Σουρινάμ διεκδίκησε και κατέκτησε την ανεξαρτησία του το 1975. Έκτοτε βρέθηκε να κυβερνάτε μέχρι και το 1987 από διάφορα δικτατορικά καθεστώτα. Το σύνταγμα του κράτους καθιερώθηκε το 1987, όπου κατόπιν η χώρα βρίσκεται σε δημοκρατικό πολίτευμα. Τέλος πρωτεύουσα του Σουρινάμ είναι το Παραμαρίμπο, μια πανέμορφη πόλη, το οποίο αποτελεί και το κύριο λιμάνι της χώρας καθώς και το βασικό εμπορικό του κέντρο, στο οποίο κατοικούν περίπου 250.000 άνθρωποι. (Γκαλεάνο, 2008).

Ουρουγουάη

Η Ουρουγουάη είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, όπου γεωγραφικά βρίσκεται νοτιοανατολικά της Νοτίου Αμερικής. Αποτελεί μια από τις μικρότερες χώρες της ηπείρου, παρόλα όμως το μικρό της μέγεθος, παρουσιάζει αρκετές ομοιότητες όσον αφορά την ιστορία και τον πολιτισμό με μεγαλύτερα γειτονικά της κράτη όπως η Βραζιλία και η Αργεντινή. (Δαμηλάκου, 2014).

Η Ουρουγουάη όντας ανεξάρτητη χώρα από το 1828, διατηρεί στενούς δεσμούς με την Βρετανία, τη Γαλλία και την Ιταλία, κάτι το οποίο συνέβαλε σημαντικά στην ανάπτυξη της και να αποτελεί μια από τις πλέον προοδευτικές χώρες στην Αμερικανική ήπειρο, με μεγάλη πολιτική σταθερότητα, αυξημένους δείκτες διαφάνειας σχετικά με το δικαστικό της σύστημα καθώς επίσης και με μια επικρατούσα μεσαία τάξη. Βέβαια, όπως και σε πολλές άλλες επιπτώσεις στα κράτη της Λατινικής Αμερικής, έτσι και στην περίπτωση της Ουρουγουάης τα «κακώς κείμενα» δεν έλειψαν, αναφερόμαστε σε μια περίοδο της χώρας όπου η διακυβέρνηση της βρισκονταν στα χέρια στρατιωτικού καθεστώτος. Την περίοδο αυτή λοιπόν, 1973-1985, η χώρα αγωνίστηκε να επαναφέρει την δημοκρατία στην κοινωνία της με αποτέλεσμα τον οικονομικό μαρασμό της χώρας καθώς και τον εξαναγκασμό πολλών πολιτών της να πάρουν το δρόμο της μετανάστευσης. (Δαμηλάκου, 2014).

Πρωτεύουσα της χώρας καθώς και μεγαλύτερη από τις πόλεις της Ουρουγουάης, είναι το Μοντεβιδέο, πόλη στην οποία κατοικούν περίπου οι μισοί πολίτες της χώρας. Ακολουθούν οι πόλεις Σάλτο και Παΐσαντού οι οποίες είναι αρκετά μικρότερες από την πρωτεύουσα. Τέλος, το Μοντεβιδέο με την πανοραμική του θέα στο Ρίο ντε λα Πλάτα, αποτελεί έναν διεθνή τουριστικό προορισμό με τα γραφικά σοκάκια στο κέντρο της παλιάς πόλης και τους ψηλούς του πύργους, να κατακλύζονται από τουρίστες. (Δαμηλάκου, 2014).

Βενεζουέλα

Η Βενεζουέλα είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, όπου γεωγραφικά βρίσκεται στη βόρεια πλευρά της Νότιας Αμερικής. Η Βενεζουέλα βρέχεται από τη θάλασσα της Καραϊβικής και τον Ατλαντικό Ωκεανό στα βόρεια σύνορά της, συναντά τη Βραζιλία από νότια και την Κολομβία από δυτικά. Πρωτεύουσα της χώρας είναι το

Καράκας, το οποίο αποτελεί και το κυριότερο βιομηχανικό και πολιτιστικό κέντρο της. (Γκαλεάνο, 2008).

Το ανάγλυφο της Βενεζουέλας παρουσιάζει μεγάλη ποικιλομορφία καθότι, συμπεριλαμβάνει τμήμα της οροσειράς των Άνδεων, μεγάλο μέρος του ποταμού Ορινόκο διέρχεται από το έδαφος της, συμπεριλαμβάνει επίσης τη λίμνη Μαρακαϊμπο καθώς και τους διάσημους καταρράκτες Έιντζελ το ύψος των οποίων φτάνει τα 979 μέτρα. Λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα προαναφέρθηκαν, αξίζει να αναφέρουμε εδώ ότι το μοντέλο ανάπτυξης που ακολούθησε η Βενεζουέλα, αποτελεί πρωτοτυπία σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη της Λατινικής Αμερικής. Έτσι, είδαμε τη Βενεζουέλα τον 20^ο αιώνα, να μεταμορφώνεται από μια κοινωνία που κατά βάση στηρίζονταν στην αγροτική παραγωγή, σε μια αστική κοινωνία που προσπαθεί να εκμεταλλευτεί τα κοιτάσματα υδρογονανθράκων που εντοπίστηκαν στο υπέδαφος της. (Γκαλεάνο, 2008).

Αποτέλεσμα αυτής της αλλαγής ήταν, η μεγάλη πληθυσμιακή συγκέντρωση στα αστικά κέντρα της χώρας τόσο από τις γύρω αγροτικές περιοχές, όσο και από τα γειτονικά κράτη. Η χώρα όμως φάνηκε ότι δεν ήταν έτοιμη να αντιμετωπίσει αυτά τα κύματα ανθρώπων με αποτέλεσμα, την αύξηση της ανέχειας στα αστικά κέντρα, το οποίο είχε και επακόλουθα όπως την αύξηση της διαφθοράς. Επιπλέον, ο κρατικός μηχανισμός επιβαρύνθηκε ακόμη περισσότερο, από τα χτυπήματα που δέχτηκε η χώρα, λόγω των φυσικών καταστροφών. (Γκαλεάνο, 2008).

Κούβα

Η Κούβα, είναι μια νησιωτική χώρα της Λατινικής Αμερικής, όπου γεωγραφικά βρίσκεται στη θάλασσα της Καραϊβικής. Ιστορικά η Κούβα αποτέλεσε κτήση της Ισπανίας όταν κατακτήθηκε και αποικήθηκε από αυτή αποτελώντας τη βασική εισροή ζάχαρης για την αυτοκρατορία. Μάλιστα τα χρόνια κατά τα οποία η Κούβα βρισκόταν υπό την ισπανική κατοχή, οι αγώνες για ανεξαρτησία ήταν συνεχείς και ιδιαίτερα επιβαρυντικοί για την Ισπανία. Παρόλα αυτά η αποίκιση της έφτασε μέχρι και το 1898, έτος κατά το οποίο οι ισπανικές δυνάμεις ηττήθηκαν από τις κουβανικές οι οποίες στηρίζονταν από την Αμερική. (Δαμηλάκου, 2014).

Ακολούθησε μια μακρά περίοδο διακυβέρνησης της χώρας από τον δικτάτορα Φουλχένσιο Μπατίστα, ο οποίος έπεσε την πρωτοχρονιά του έτους 1959 από το επαναστατικό κίνημα με αρχηγό τον Φιντέλ Κάστρο. Μετέπειτα, ακολούθησε μια περίοδο περιθωριοποίησης της Κούβας από την Αμερική, ως συνέπεια των στενών σχέσεων που ανέπτυξε η πρώτη με την Σοβιετική Ένωση. Τα δεινά για την Κούβα έγιναν ακόμη μεγαλύτερα, όταν η σύμμαχος τους (Σοβιετική Ένωση) κατέρρευσε. Μάλιστα ήταν τέτοια η κατάσταση στη χώρα, που στη συνείδηση των κουβανών έμεινε ως μια «ειδική περίοδος». (Δαμηλάκου, 2014).

Στη προσπάθειά της η Κούβα να αμβλύνει τα οικονομικά της προβλήματα και να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο των πολιτών της, στις αρχές του 21^{ου} αιώνα, έκανε άνοιγμα προς τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Η σκληρή πολιτική όμως της Αμερικής συνεχίστηκε με αποτέλεσμα, η διαβίωση των πολιτών της Κούβας να δύσκολη, δεδομένης της έλλειψης τροφίμων, ηλεκτρικής ενέργειας και άλλων παροχών. Τέλος η Κούβα, πρωτεύουσα της οποίας είναι η Αβάνα, συγκαταλέγεται στα αστικά έθνη. (Δαμηλάκου, 2014).

Δομινικανή Δημοκρατία

Η Δομινικανή Δημοκρατία, είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, όπου γεωγραφικά τοποθετείται στην θάλασσα της Καραϊβικής. Τα σύνορα της χώρας βόρεια αγγίζουν τον Ατλαντικό Ωκεανό και νότια τη θάλασσα της Καραϊβικής. Πρωτεύουσα της Δομινικανής Δημοκρατίας, είναι ο Άγιος Δομίνικος, ο οποίος βρίσκεται στη νότια πλευρά της. (Δαμηλάκου, 2014).

Ως χώρα της Λατινικής Αμερικής, η Δομινικανή Δημοκρατία παρουσιάζει πολλά κοινά χαρακτηριστικά με τις υπόλοιπες χώρες της περιοχής. Έτσι, δεν έλειψαν και από αυτή τα απολυταρχικά καθεστώτα, οι πολιτικές διακυμάνσεις, οι εσωτερικές αναταραχές και ο οικονομικός μαρασμός. (Δαμηλάκου, 2014).

Αιτή

Η Αιτή είναι μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, η οποία γεωγραφικά ανήκει στη θάλασσα της Καραϊβικής. Πρωτεύουσα όπως και μεγαλύτερη πόλη της Δημοκρατίας

της Αιτής είναι το Πορτ-ο-Πρενς το οποίο έχει περίπου 1.800.000 κατοίκους. Η Αιτή διεκδίκησε και κατέκτησε την ανεξαρτησία της το 1804, μάλιστα αποτέλεσε τη δεύτερη χώρα στην Αμερικανική ήπειρο που κατέκτησε την ανεξαρτησία της με πρώτη χώρα να είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες. Μετέπειτα, τόσο τα φυσικά φαινόμενα που κάθε τόσο καταστρέφουν τη χώρα, όσο και τα διάφορα προβλήματα στον κοινωνικό και οικονομικό τομέα, είχαν σαν αποτέλεσμα στη χώρα να επικρατεί κατά κύριο λόγο φτώχεια. (Δαμηλάκου, 2014).

Γουαδελούπη

Η Γουαδελούπη, αποτελεί μια χώρα της Λατινικής Αμερικής, όπου γεωγραφικά βρίσκεται στη θάλασσα της Καραϊβικής. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα σύμπλεγμα νησιών στο ανατολικό τμήμα της θάλασσας της Καραϊβικής. Γειτονικά κράτη της Γουαδελούπης είναι η Δημοκρατία της Δομινίκας και η Μαρτινίκα. Η επικράτεια της χώρας αποτελείται από δύο ίδια νησιά τα Μπας-Τερ και Γκραντ-Τερ, από τα οποία ανάμεσά τους διέρχεται ένα στενό κανάλι. Τέλος, πρωτεύουσα της Γουαδελούπης είναι η πόλη Μπας-Τερ, στην οποία κατοικούν περίπου 13.000 κάτοικοι. (Δαμηλάκου, 2014).

ΝΟΤΙΑ ΑΣΙΑ

Η Νότια Ασία, είναι ένα υποσύνολο της Ασίας. Τα κράτη τα οποία ανήκουν στη Νότια Ασία είναι το Μπαγκλαντές, το Μπουτάν, η Ινδία, το Πακιστάν, το Νεπάλ και η Σρι Λάνκα. Ακολουθεί περεταίρω ανάλυση των σημαντικότερων κρατών αυτής της περιοχής.

ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΑΣΙΑΣ

Ινδία

Η Ινδία, είναι μια Ασιατική χώρα, η οποία μάλιστα καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της Νότιας Ασίας. Η πρωτεύουσα της χώρας, είναι η πόλη του Νέου Δελχί. Μάλιστα η τοποθεσία της πρωτεύουσας, συμπίπτει ακριβώς με την τοποθεσία στην οποία ήτα κτισμένο το Παλιό Δελχί. Το πολιτικό σύστημα της χώρας, προβλέπει τη συνταγματική δημοκρατία ως το πολίτευμα ενός τεράστιου πληθυσμού με τεράστια

ποικιλομορφία σε κουλτούρα αλλά και γλώσσα. Σήμερα η Ινδία αποτελεί, το δεύτερο πιο πυκνοκατοικημένο κράτος στον πλανήτη, με την Κίνα να κατέχει την πρώτη θέση. (Σφυρή, 2009).

Όπως αναφέρθηκε και προηγούμενος, η Ινδία αποτελεί μια από τις πιο ανομοιογενείς χώρες στοκ κόσμο όσον αφορά την κατανομή του πληθυσμού της. Επίσης, στη χώρα συνυπάρχουν πάρα πολλές θρησκείες και αιρέσεις, όπως και πάμπολλες φυλές και κάστες ανθρώπων. Επιπλέον, παρατηρούνται πάνω από 12 μεγάλες ομάδες γλωσσικών παραλλαγών στη χώρα και ακόμη πολύ περισσότερες μικρότερες. Επιπροσθέτως, υπάρχουν πάμπολλες θρησκείες στο εσωτερικό της χώρας, με τους Μουσουλμάνους, τους Χριστιανούς, τους Βουδιστές, τους Σιχ και τους Τζαϊνιστές να αποτελούν τις κυριότερες ομάδες. Τέλος, έχουν γίνει πολλές προσπάθειες ώστε να επέλθει ένα αίσθημα ένωσης στις τόσες πολλές και διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες, όμως αυτό δεν έχει καταστεί εφικτό μέχρι σήμερα. (Σφυρή, 2009).

Πακιστάν

Το Πακιστάν, είναι μια Ασιατική χώρα, όπου γεωγραφικά βρίσκεται στη Νότια Ασία και στο εσωτερικό του οποίου συνυπάρχουν πολλές εθνότητες. Ιστορικά, το Πακιστάν φέρει στενούς δεσμούς τόσο στον πολιτισμό όσο και στην ιστορία, με τα γειτονικά κράτη του Ιράν, του Πακιστάν και την Ινδία. Το Πακιστάν όπως και η Ινδία, διεκδίκησαν και κέρδισαν την ανεξαρτησία τους το 1947, όμως το Πακιστάν παρέμεινε προσκολλημένο στο Ισλάμ, με το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού του να είναι Μουσουλμάνου, σε αντίθεση με την μεγαλύτερη σαφώς Ινδία σε έκταση και πληθυσμό η οποία στο μεγαλύτερο ποσοστό της ο πληθυσμός της είναι Ινδουιστές. Επιπλέον, το Πακιστάν, αγωνίζονταν πάντα σχεδόν σε όλη την ιστορία του, να επικρατεί στο εσωτερικό του πολιτική σταθερότητα καθώς και καλό βιοτικό επίπεδο για τους πολίτες του. Πρωτεύουσα της χώρας είναι η πόλη του Ισλαμαμπάντ, το οποίο βρίσκεται στις παρυφές των Ιμαλάιων, το οποίο γεωγραφικά είναι στο βόρειο κομμάτι της χώρας. Όμως, το Ισλαμαμπάντ δεν αποτελεί την μεγαλύτερη πόλη του, η οποία είναι τα Καρατσι, το οποίο βρίσκεται στα νότια σύνορα της χώρας και βρέχεται από την Αραβική θάλασσα. (Σφυρή, 2009).

Χαρακτηριστικό στοιχείο του Πακιστάν, είναι η ποικιλομορφία που παρουσιάζει το έδαφος του, αρχίζοντας από το βορειοδυτικό άκρο της χώρας που συναντάμε το πολύ ψηλό Παμίρ με την οροσειρά Καρακορούμ. Ακολουθεί ένα πολυσχιδές κομμάτι καλυμμένο από οροσειρές, από κοιλάδες και από απόκρημνα οροπέδια. Στη συνέχεια καταλήγουμε στην επίπεδη περιοχή της πεδιάδας του Ινδού ποταμού ο οποίος καταλήγει στην Αραβική θάλασσα. Τέλος, στην περιφέρεια του Πακιστάν, διέρχεται ένα κομμάτι του «δρόμου του μεταξιού». (Σφυρή, 2009).

Μπανγκλαντές

Το Μπανγκλαντές, είναι μια Ασιατική χώρα, η οποία γεωγραφικά ανήκει στη Νότια Ασία και συγκεκριμένα, στην περιοχή που σχηματίζεται από τους δύο μεγάλους ποταμούς, τον Πάντμα και τον Τζαμούνα. Δεδομένου λοιπόν του σημείου στο οποίο βρίσκεται η χώρα, χαρακτηρίζεται ως παραποτάμια, αποτελεί μια από τις πιο πυκνοκατοικημένες χώρες στον πλανήτη και ο πληθυσμός της ασπάζεται κατά βάση το Ισλάμ. (Σφυρή, 2009).

Ιστορικά, η περιοχή στην οποία αναφερόμαστε ανήκει στην αρχαία περιοχή της Βεγγάλης και συγκεκριμένα το ανατολικό της τμήμα στη οποία συμπεριλαμβάνονταν και η περιοχή στην οποία βρίσκεται σήμερα το κράτος της Ινδίας. Μετέπειτα με την διαίρεση της Ινδίας, προέκυψε το κράτος της Δυτικής Βεγγάλης όπου αργότερα μετονομάστηκε Ανατολικό Πακιστάν. Τέλος το 1971, ιδρύθηκε μια καινούργια χώρα, αυτή του Μπανγκλαντές, πρωτεύουσα της οποίας είναι η Ντάκα. (Σφυρή, 2009).

ΑΦΡΙΚΗ

Στην ανάλυση που ακολουθεί, γίνεται μια προσπάθεια να προσεγγίσουμε και να παρουσιάσουμε τη φυσική γεωγραφία της αφρικανικής ηπείρου. Ακολούθως, αναλύουμε την δομή του αφρικανικού κράτους όπως αυτό διαμορφώνεται σήμερα στην υπό εξέταση περιοχή καταλήγοντας σε σύντομα συμπεράσματα. Ακολούθως θα αναφερθούμε αναλυτικά σε ορισμένα από τα σημαντικότερα κράτη που συμπεριλαμβάνονται στην Αφρικανική ήπειρο και τα οποία είναι σε θέση να επηρεάσουν τη διεθνή σκηνή.

Γεωγραφία

Η γεωγραφική θέση της Αφρικής ήταν τέτοια που σε πολλές των περιπτώσεων αποτελεί φυσικό εμπόδιο μεταξύ των κατοίκων της και των λαών του υπολοίπου κόσμου. Η έρημος Σαχάρα λόγω του μεγάλου της μεγέθους, μείωσε σε πολύ μεγάλο βαθμό τις επαφές του λαού της Αφρικής με τους λαούς της Μεσογείου και της Ευρώπης καθώς επίσης και οι δύο ωκεανοί Ατλαντικός και Ινδικός ήταν απροσπέλαστα εμπόδια που για αιώνες εμπόδισαν η ανάπτυξη των σχέσεων με τους υπόλοιπους πολιτισμούς. Επιπλέον η ακτογραμμή της Αφρικής ήταν τέτοια που τόσο είναι ελάχιστα φυσικά λιμάνια που θα μπορούσαν να φιλοξενήσουν μεγάλα πλοία και να ενθαρρύνουν το θαλάσσιο εμπόριο τέλος η ακτογραμμή της είναι η μικρότερη από όλες τις άλλες ηπείρους της γης. (Murray, 1981).

Επιπλέον τα νερά στα παράλια της Αφρικής είναι πολύ μικρού βάθους τα πλοία δεν μπορούσαν να τα προσεγγίσουν με αποτέλεσμα να πλέουν γύρω από τις ακτές της Αφρικής αλλά να μην προσεγγίζουν αυτές καθώς επίσης και οι κάτοικοι της Αφρικής δεν στράφηκαν προς τη θάλασσα με απώτερο σκοπό την εκμετάλλευση της. Φυσικά όλο αυτό δεν έχει κάποια δουλειά είχε ως αποτέλεσμα την απομόνωση της Αφρικής από το θαλάσσιο εμπόριο με τις όποιες οικονομικές και πολιτισμικές συνέπειες καθώς η εξέλιξη του εμπορίου στη συγκεκριμένη περιοχή έπαιξε πολύ μικρό ρόλο στην ιστορία της και οι πολιτισμικές επιρροές ήταν ελάχιστες (Sowell, 1998).

Σαν να μην έφταναν όμως όλα αυτά βλέπουμε ότι σημαντικά είναι τα προβλήματα και στο εσωτερικό της αφρικανικής Ηπείρου με το πιο εντυπωσιακό την έλλειψη όλο τον ποταμό με εξαίρεση του Νείλου. Επίσης σημαντική παρατήρηση από τιμή το γεγονός ότι το μεγαλύτερο τμήμα της Αφρικής αποτελείται από οροπέδια κάτι το οποίο σημαίνει ότι υπάρχοντες υδάτινη διαδρομή δεν προσφέρονταν για επικοινωνία στο εσωτερικό της χώρας. Χαρακτηριστική είναι η ρήση ότι Οι εξωτερικές επιρροές έφταναν σταγόνα-σταγόνα στην αχανή αφρικανική Ήπειρο. (Braudel, 1994).

Επιπλέον οι πολύ συχνές και απρόβλεπτες βροχοπτώσεις ήταν ακόμη ένας παράγοντας που εμπόδιζε τις μεταφορές μέσω των υδάτινων διαδρομών χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο ποταμός Νίγηρας ο οποίος είναι και ο

σημαντικότερος μετά τον Ηλ ο οποίος όμως στην περίοδο βροχοπτώσεων μετασχηματίζεται ζημιά λίμνη πλάτος περίπου ενώ αντιθέτως στην περίοδο της ξηρασίας του βάθους των τις επιφάνειες των υδάτων του μπορεί να πέσει και κάτω από τα 4 μέτρα κάτι το οποίο σημαίνει ότι τον μετατρέπει σε απροσπέλαστο εμπόδιο από τα πλοία. (Sowell, 1998).

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειώσουμε ότι εννοείται πώς οι μεταφορές μέσω της ξηράς φυσικά και δεν ήταν πιο εύκολες από αυτές που παραπάνω αναφέρθηκαν μέσω των υδάτινων διαδρομών. Είναι γνωστό ότι στην Αφρική λυμνίζεται η μύγα τσε-τσε το τσίμπημα της οποίας είναι θανατηφόρο τόσο για τα ζώα όσο και για τους ανθρώπους κάτι το οποίο δυσκόλεψε σε πολύ μεγάλο βαθμό το εμπόριο. (Sowell, 1998).

Η έλλειψη των ζώων στην αφρικανική Ήπειρο ήταν ακόμη ένας μεγάλος και πολύ σημαντικός παράγοντας ο οποίος δυσκόλεψε το εμπόριο αλλά και τη Γεωργία στην εν λόγω περιοχή χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι οι Αφρικανοί αν εξαιρέσουμε τους Αιθίοπες δεν είχαν γνωρίσει το άροτρο. Όλα αυτά σε συνδυασμό με το γεγονός φωτιά στην Αφρική υπάρχουν πολύ μεγάλες ποσότητες νερού σε σημεία όμως που είναι αδύνατον να χρησιμοποιηθούν Όπως και το αντίθετο φυσικά το γεγονός δηλαδή Ότι σημαντικά για την Γεωργία σημεία του εδάφους έχουμε έλλειψη νερού δυσχέραιναν ακόμη περισσότερο την Αγροτική παραγωγή. (Hance, 1964).

Τέλος οι ασθένειες αποτέλεσαν αλλά και συνεχίζουν να αποτελούν ένα πολύ σημαντικό εμπόδιο για την ανάπτυξη της αφρικανικής Ηπείρου Για παράδειγμα η ελονοσία είχε τεράστιες οικονομικές επιπτώσεις στην Αφρική και αυτό διότι ο υπόλοιπος κόσμος Γνωρίζοντας το τι ακριβώς συμβαίνει στην υπό ανάλυση περιοχή απέφευγε για χρόνια να την επισκεφτεί διότι ήταν αφιλόξενη. (Iliffe 1997).

Ολοκληρώνοντας, στην προσπάθειά τους οι μελετητές να ερμηνεύσουν την τεχνολογική και οικονομική υστέρηση της Αφρικής κατέληξαν στα παρακάτω συμπεράσματα. Πρώτον ο βασικότερος λόγος που η Αφρική υστερούσε τεχνολογικά και οικονομικά από την Ευρώπη και την Κίνα ήταν διότι η Αφρική μειονεκτούσε σε πλούσια εδάφη αλλά και σε ζώα τα οποία θα μπορούσαν να εξημερωθούν και να

χρησιμοποιηθούν στην καλλιέργεια των εκτάσεων επίσης η Αφρική υστερούσε και σε καρπούς πλούσιους σε θρεπτικές ουσίες οι οποίοι θα μπορούσαν να καλλιεργηθούν και στη συνέχεια να βοηθήσουν στην αύξηση της παραγωγής τροφίμων βοηθώντας τους ανθρώπους να στραφούν σε άλλες δραστηριότητες. Δεύτερον θεωρήθηκε ότι η Αφρική υστερούσε έναντι της Ευρασίας λόγω του ότι υπήρχε έλλειψη της γνώσης. Είναι γνωστό ότι η γνώση αποκτάται από την ανταλλαγή απόψεων ανάμεσα στους πολιτισμούς το γεγονός όμως ότι στην Αφρική το εμπόριο ήταν πάρα πολύ μειωμένο σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο αυτό είχε ως συνέπεια και την έλλειψη γνώσης σε διάφορους τομείς. Τρίτος λόγος που η Αφρική υστερούσε σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο είναι ο πληθυσμός της. Η Ευρασία η οποία ήταν μεγαλύτερη σε πληθυσμό ακολουθούσε ένα διαφορετικό δρόμο όσον αφορά την προσαρμογή και τον ανταγωνισμό. (Diamond 1997).

Το κράτος

Ένα από τα βασικότερα δομικά συστατικά της ανεξάρτητης Αφρικής αποτέλεσε το γεγονός ότι τα ανεξάρτητα κράτη της Ηπείρου ήταν αδύναμα και ανίκανοι να μαζέψουν φόρους Καθώς και να προσφέρουν ασφάλεια και ευημερία τους πολίτες τους Τα τεράστια πλήθη που συνωστίζονταν για να γιορτάσουν την ανεξαρτησία της Αφρικής δεν τα εννοώ να κάποια Εθνική συνείδηση αλλά η ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο παρόλα αυτά τα νέα κράτη της Αφρικής δεν είχαν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις προσδοκίες και τις φιλοδοξίες των πολιτών τους δεν ήταν σε θέση δηλαδή να εγγυηθούν ότι διανυκτέρευση Σία τα προσφέρει στην κοινωνία και οικονομική ευημερία. (Schraeder, 2000).

Μέσα σε αυτό το ξέσπασμα του λαϊκού ενθουσιασμού η πρώτη αφρικανική ηγέτες αντέδρασα με διάφορους τρόπους πρώτον ο σοσιαλισμός fontas ελκυστικός στους πρώτους ηγέτες των ανεξάρτητων αφρικανικών κρατών διαφέρετε ελιές όπως η καπιταλιστική εκμετάλλευση κάτι το οποίο στη συνείδησή του λαού φάνταζε φοβερό διότι θύμιζε την αποικιοκρατία δεύτερον στο Πλαίσιο αφρικανική ποίηση των δομών του Κράτους είχαμε ραγδαία αύξηση των δημοσίων υπαλλήλων στη διάρκεια της δεκαετίας του 1960. Τέλος ίσως το πιο σημαντικό ήταν το γεγονός ότι οι ηγέτες των αφρικανικών κρατών στις περισσότερες των περιπτώσεων όχι απλώς περιόρισαν αλλά κατέστρεψαν

οποιοδήποτε μηχανισμό ήταν σε θέση να αμφισβητήσει την πρωτοκαθεδρία ενός κλειστού κύκλου στη λήψη των αποφάσεων. Το αποτέλεσμα ήταν να υποτιμηθούν και να περιθωριοποιηθούν οι υπόλοιπες εξουσίες εντός του κράτους όπως για παράδειγμα η δικαστική εξουσία των δικαστηρίων και να ενισχυθεί η εκτελεστική εξουσία σε βάρος πάντα των δημοκρατικών Θεσμών τους οποίους οι αποικιοκράτες είχαν θεσπίσει λίγο πριν την αποχώρησή τους με πρόχειρο τρόπο. (Schraeder 2000).

Σιγά-σιγά οι προσωποπαγείς μορφές διακυβέρνησης αποτέλεσαν το βασικό χαρακτηριστικό της πολιτικής ζωής της Αφρικής. Οι ηγέτες ήταν υπεράνω του νόμου και σε καμία περίπτωση δεν δέχονταν να παραχωρήσουν ή να μοιραστούν την εξουσία που είχαν στα χέρια τους. Δεν χωρά αμφιβολία ότι αυτή η μορφή εξουσίας ευνοούσε την αυθαιρεσία και τη διαφθορά και τα αποτελέσματά της ήταν καταστροφικά για την κοινωνική ευημερία του λαού της Αφρικής. Στην προσπάθειά τους βέβαια οι αφρικανοί ηγέτες να νομιμοποιήσουν την εξουσία τους χρησιμοποίησαν όποια μέσα διέθεταν όπως για παράδειγμα τις πελατειακές σχέσεις. Προσλαμβάνοντας ανθρώπους στο στενό κύκλο τους ως συμβούλους και δίνοντάς τους ορισμένα προνόμια, οι ηγέτες οικοδομούσαν τα δικά τους δίκτυα εξουσίας. Είναι γεγονός πάντως πως αυτά τα πελατειακά συστήματα απέτρεψαν τις βίαιες αντιπαραθέσεις η βάση τους όμως ήταν μια άνιση σχέση ανάμεσα ισχυρούς και στους αδύναμους κάτι το οποίο τα έκανε στην πορεία του χρόνου να μην είναι βιώσιμα. (Thomson 2000).

Συμπεράσματα

Από τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω αντιλαμβανόμαστε με σιγουριά ότι η ιστορία της Αφρικής δεν άρχισε κατά την περίοδο της αποικιοκρατίας. Πρέπει όμως να σημειώσουμε ότι αυτή η περίοδος διαδραμάτισε πολύ σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της Αφρικής όπως τη γνωρίζουμε σήμερα. Καταρχήν της κληροδότησε τον Ευρωπαϊκό προσανατολισμό του κράτους - έθνους ασχέτως αν τα ανεξάρτητα κράτη της Αφρικής παρέμειναν κατά γενική ομολογία αδύναμα και ανίκανα να κατευθύνουν τις κοινωνικές αλλαγές και να φέρουν την πολυπόθητη οικονομική ανάπτυξη. Η κρίση στα αφρικανικά κράτη μπορούμε να πούμε ότι έφτασε στην πιο ακραία της μορφή, τις δεκαετίες του 1980 και του 1990. Τέλος θα πρέπει να

αναφέρουμε ότι αυτή που εμφανίστηκε πρώτη ήταν η οικονομική κρίση το αποτέλεσμα της οποίας ήταν να ακολουθήσει η πολιτική κρίση.

Κράτη της Αφρικής

Ρουάντα

Η Ρουάντα είναι μια χώρα που βρίσκεται στην αφρικανική ήπειρο και συγκεκριμένα, στο ανατολικό τμήμα της κεντρικής Αφρικής. Πρόκειται για μια πολύ όμορφη χώρα, με φυσικά τοπία μοναδικής ομορφιάς, δεν είναι τυχαίο αλώςτε το γεγονός ότι την αποκαλούν και «γη με τους χίλιους λόφους». (Deegan, 2008).

Πρωτεύουσα της Ρουάντα είναι το Κιγκάλι, μια πόλη που κατοικείται από 1.000.000 ανθρώπους περίπου και η οποία αποτελεί και τη μεγαλύτερη πόλη της χώρας, την οποία συναντάμε στο κέντρο του κράτους. Η Ρουάντα περικλείεται στα βόρεια από την Ουγκάντα, στα νότια από το Μπουρούντι, ανατολικά από την Τανζανία και δυτικά από το Κονγκό. (Deegan, 2008).

Η Ρουάντα κατά το πρόσφατο παρελθόν της, βρέθηκε στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος σε όλον τον πλανήτη, με αφορμή τον ιδιαίτερος αιματηρό εμφύλιο πόλεμο που ξέσπασε στη χώρα ανάμεσα στους Χούτου και τους Τούτσι το 1994. Τα αποτελέσματα για τη χώρα ήταν καταστροφικά σε όλους τους τομείς της και σίγουρα και στην οικονομία της. Στα επόμενα χρόνια που ακολούθησαν, έγιναν μεγάλες προσπάθειες για ειρήνευση στην περιοχή και την όποια αναδιοργάνωση της χώρας. (Deegan 2008).

Ζάμπια

Η Ζάμπια είναι μια χώρα της Αφρικανικής ηπείρου, η οποία γεωγραφικά βρίσκεται στα νότια διαμερίσματα της κεντρικής Αφρικής. Το όνομα της προέρχεται από το μεγαλύτερο ποτάμι της χώρας, το ποταμό Ζαμβέρι, ο οποίος της διασχίζει σχεδόν από τη μία άκρη στην άλλη. Τα περισσότερα διαμερίσματα της χώρας είναι κατά γενική ομολογία αραιοκατοικημένα, με τον κύριο όγκο του πληθυσμού να κατοικεί στην πρωτεύουσα Λουσακά και πλησίον αυτής. (Deegan 2008).

Η Ζάμπια συνορεύει δυτικά με την Αγκόλα, ανατολικά συνορεύει με την Μποτσουάνα και την Ζιμπάμπουε, νότια συνορεύει με την Ναμίμπια και βόρεια με την Τανζανία. Τέλος, η Ζάμπια φημίζεται για τις τεράστιες φάρμες εκτροφής ζώων που διαθέτει. (Deegan 2008).

Κένυα

Η Κένυα είναι μια χώρα της Αφρικανικής ηπείρου, η οποία γεωγραφικά βρίσκεται στο ανατολικό της τμήμα. Είναι γνωστή για τα τοπία απaráμιλλης ομορφιάς που υπάρχουν στην επικράτειά της, καθώς επίσης και για τα σπάνια ήδη άγριων ζώων που ζουν στις περιοχές της. Τα ανατολικά της σύνορα τα οποία βρέχονται από τον Ινδικό Ωκεανό, αποτελούσαν πάντα σημείο προορισμού για διάφορους πολιτισμούς (Αραβικούς, Ασιατικούς), μέσω του οποίου δραστηριοποιούντα εμπορικά. Επίσης, σε αυτή την ακτογραμμή αναπτύχθηκαν πολλά γνωστά αστικά κέντρα όπως η Σουαχίλι και η Μομπάσα, τα οποία συνέβαλλαν πολύ στην πολιτιστική άνθηση της χώρας. (Deegan 2008).

Περνώντας στο εσωτερικό της χώρας, συναντά κανείς πολλά υψίπεδα τα οποία καλλιεργούνται από τους αγρότες και αποδίδουν μια πολύ καλή ποιότητα τσαγιού, γεγονός που τα ανάγει στην κύρια συνιστώσα της οικονομίας της χώρας. Επίσης, σε αυτές τις περιοχές υπάρχουν ορισμένα από τα σπανιότερα ήδη ζώων στον πλανήτη, όπως σπάνια λιοντάρια, τεράστιοι ελέφαντες, άγρια τσίτα, ρινόκεροι και ιπποπόταμοι. Δυτικότερα συναντά κανείς ένα τελείως διαφορετικό τοπίο, με λίμνες, ποτάμια και τεράστια δάση, καθώς επίσης και στα βόρεια όπου υπάρχει ακόμη και έρημος. Αυτή ακριβώς η τεράστια ποικιλία που υπάρχει στην Κένυα, τόσο στο φυσικό της περιβάλλον όσο και στο ζωικό της βασίλειο, την έχει κάνει να αποτελεί έναν μοναδικό τουριστικό προορισμό, από τα έσοδα του οποίου συμβάλει σημαντικά στην οικονομία της. (Deegan 2008).

Πρωτεύουσα της χώρας καθώς και η μεγαλύτερη πόλη της, είναι το Ναϊρόμπι, το οποίο κατοικείται από 3.500.000 ανθρώπους περίπου. Αποτελεί μια πόλη με πολλές αντιθέσεις στην ρυμοτομία της καθότι, συνυπάρχουν πολλά σύγχρονα κτήρια στην ίδια περιοχή στην οποία βρίσκονται και παραδοσιακά φτωχικά σπιτάκια. Επίσης το

Ναϊρόμπι, είναι αυτή τη στιγμή η μεγαλύτερη των πόλεων που υπάρχουν στο τμήμα της Ανατολικής Αφρικής διότι, δεδομένου του κλίματος αναταραχής που επικρατεί στην ευρύτερη περιοχή, αποτέλεσε πολλές φορές το καταφύγιο για πρόσφυγες. (Deegan 2008).

Τέλος η Κένυα οριοθετείται, στα βόρεια σύνορά της από το Σουδάν και την Αιθιοπία, ανατολικά συναντάμε τη Σομαλία και τις ακτές του Ινδικού Ωκεανού, στα νότια βρίσκουμε την Τανζανία και στα δυτικά την Ουγκάντα. (Deegan 2008).

Νιγηρία

Η Νιγηρία είναι μια Αφρικανική χώρα, η οποία γεωγραφικά τοποθετείται στα δυτικά της Αφρικανικής ηπείρου. Οι κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στο έδαφος της Νιγηρίας, σε γενικές γραμμές μπορούμε να πούμε ότι είναι ασταθείς, διότι συναντάμε τόσο περιοχές με έντονη ξηρασία όσο και περιοχές με αυξημένη υγρασία. Το στοιχείο όμως που πραγματικά χαρακτηρίζεται από έντονη ποικιλομορφία στη Νιγηρία, είναι οι πολίτες της. Πρώτο και βασικότερο σε αυτό, αποτελούν οι πάμπολλες διάλεκτοι που ομιλούνται στη χώρα, όπως η Χαούσα, η Τιβ, η Φούλα και πολλές άλλες. Επιπλέον, ο ορυκτός πλούτος της χώρας είναι πολύ μεγάλος, με τα αρκετά μεγάλα κοιτάσματα υδρογονανθράκων όπως και φυσικού αερίου να κατέχουν τα πρωτεία. (Deegan 2008).

Πρωτεύουσα την χώρας σήμερα είναι η Αμπούτζα, μία πόλη στην οποία κατοικούν 8.000.000 άνθρωποι και η θέση της οποίας είναι σχεδόν στο κέντρο της χώρας. Και λέμε η τωρινή πρωτεύουσα της χώρας διότι, αρχικά πρωτεύουσα της Νιγηρίας ήταν το Λάγος, μία πόλη η οποία όμως παραμένει ακόμη και σήμερα το μεγαλύτερο εμπορικό και βιομηχανικό κέντρο του κράτους. Εδώ αξίζει να αναφέρουμε ότι, το Λάγος έχει χτιστεί ουσιαστικά πάνω σε μικρές νησίδες και στην πραγματικότητα αποτελεί ένα λιμάνι. Μάλιστα είναι το σημαντικότερο λιμάνι της Νιγηρίας. (Deegan 2008).

Η Νιγηρία αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες οικονομίες της Αφρικανικής ηπείρου. Μάλιστα από πολύ νωρίς, από τη δεκαετία του 1960 συγκεκριμένα, βασικός

πυλώνας της οικονομίας της είναι οι υδρογονάνθρακες. Εκμεταλλεζόμενη μάλιστα διεθνείς συγκυρίες σχετικά με την τιμή που βαρελιού του πετρελαίου το 1973, κατάφερε να αυξήσει ραγδαία τις υποδομές της στην κατασκευή, τη μεταποίηση και αλλού. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, να μετακινηθούν πολλοί από τις αγροτικές περιοχές της χώρας προς τα μεγάλα αστικά της κέντρα, με άμεσο αντίκτυπο στην παραγωγή των προϊόντων. Χαρακτηριστικά, υπήρξε περίοδος όπου τα αγροτικά προϊόντα της χώρας δεν επαρκούσαν για το εσωτερικό της με αποτέλεσμα να υποχρεωθεί να τα εισάγει. (Deegan 2008).

Τέλος, η Νιγηρία διεκδίκησε και κέρδισε την ανεξαρτησία της το 1960 και μάλιστα τρία χρόνια αργότερα ήτοι το 1963, αποφάσισε το πολίτευμα της χώρας να είναι η δημοκρατία καθώς επίσης και να συνεχίσει να αποτελεί μέλος της Κοινοπολιτείας. (Deegan 2008).

Αγκόλα

Η Αγκόλα, είναι μία Αφρικανική χώρα που γεωγραφικά τοποθετείται στην νοτιοδυτική περιοχή της Αφρικανικής ηπείρου. Το κράτος της Αγκόλα περιλαμβάνει μία αρκετά μεγάλη έκταση, αποτέλεσμα του οποίου είναι στην επικράτειά της να συναντά κανείς μεγάλη ποικιλομορφία τόσο στις κλιματολογικές συνθήκες, όσο και στη μορφολογία του εδάφους. Ειδικότερα στα βόρεια διαμερίσματα της χώρας, τμήμα το οποίο καταλαμβάνεται από πολλές κοιλάδες που σχηματίζουν οι ποταμοί, υπάρχει και μεγαλύτερο ποσοστό πυκνοκατοικημένων πόλεων. (Salgado 2014).

Πρωτεύουσα της Αγκόλα είναι η Λουάντα, η οποία αποτελεί και το μεγαλύτερο εμπορικό της κέντρο και η οποία κατοικείται, από περίπου 8,5 ανθρώπους. Πρόκειται ουσιαστικά και για το μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας, το οποίο βρίσκεται στη βόρεια ακτή της. Επιπλέον, η Λουάντα κατά το παρελθόν αποτέλεσε σημείο από το οποίο αναχωρούσαν δούλοι, για να εργαστούν στη Βραζιλία. (Salgado 2014).

Η Αγκόλα, έχει πλούσιο υπέδαφος σε φυσικούς πόρους, όπως πολύτιμους λίθους, διαφόρων μετάλλων αλλά και υδρογονανθράκων. Το γεγονός αυτό, την εντάσσει στις μεγάλες οικονομίες της Αφρικανικής ηπείρου και μάλιστα, ανάμεσα στις

πρώτες πετρελαιοπαραγωγούς χώρες στην υποσαχάρια Αφρική. Τέλος, γη Αγκόλα διεκδίκησε και κέρδισε την ανεξαρτησία της το 1975. (Salgado 2014).

Μοζαμβίκη

Η Μοζαμβίκη είναι μια χώρα στην αφρικανική ήπειρο, η οποία γεωγραφικά βρίσκεται στο νοτιοανατολικό της τμήμα. Η Μοζαμβίκη χαρακτηρίζεται από το τροπικό κλίμα που επικρατεί στην περιφέρεια της καθώς επίσης και για την πολυπολιτισμική της ταυτότητα. Επίσης, το υπέδαφός της είναι πλούσιο από φυσικούς πόρους καθώς επίσης και η γεωγραφική της θέση της εξασφαλίζει ένα στρατηγικό σημείο διότι, το θαλάσσιο πέρασμα που δημιουργείται από τις ακτές της και το νησί της Μαδαγασκάρης, αποτελεί φυσικό λιμένα για τα εμπορικά πλοία. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, αντιλαμβανόμαστε για πιο λόγο η Μοζαμβίκη διαδραματίζει βασικό ρόλο στη θαλάσσια οικονομία της περιοχής. (Salgado 2014).

Η Μοζαμβίκη, αποτελεί επίσης και έναν από τους πιο δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς παγκοσμίως διότι, οι παραλίες της με τα μοναδικά γνωρίσματα και τη φυσική ομορφιά τους είναι μοναδικά, συμβάλλοντας με αυτό τον τρόπο σημαντικά στην αύξηση του τουριστικού τομέα της χώρας. Επιπλέον, οι εύφορες εκτάσεις της χώρας στα βόρεια και τα κεντρικά της τμήματα, σε συνδυασμό με την ύπαρξη μια αστείρευτης πηγής νερού, τον τεράστιο ποταμό Ζαμβέζη, συμβάλουν συνολικά στην στήριξη της οικονομία της χώρας. Όμως, στη σύγχρονη ιστορία της χώρας σημειώθηκε μια περίοδος αναταραχών, γεγονός το οποίο προκάλεσε την οπισθοδρόμηση της, αποτρέποντας τους πολίτες της να εκμεταλλευτούν τον φυσικό αυτό πλούτο της χώρας και να βελτιώσουν το βιοτικό τους επίπεδο. (Salgado 2014).

Ιστορικά, η Μοζαμβίκη υπήρξε αποικία της Πορτογαλίας, αποτελώντας ουσιαστικά τον τροφοδότη σε ορυκτό πλούτο και αγροτικά προϊόντα. Η χώρα όμως διεκδίκησε και επέτυχε την ανεξαρτησία της το 1975. Ακολούθησε όμως μια περίοδο εσωτερικής αναταραχής διότι, η κυβέρνηση έχοντας τη στήριξη τόσο της Σοβιετικής Ένωσης όσο και της Κούβας, κήρυξε τον πόλεμο σε δυνάμεις που αντιτίθετο με αυτή και οι οποίες είχαν αντίστοιχα τη στήριξη της Νοτίου Αφρικής και της Ζιμπάμπουε. Ο εμφύλιος αυτός πόλεμος ήταν τόσο σφοδρός, τα αποτελέσματα του οποίου ήταν

τρομακτικά. Χαρακτηριστικά, εκδιώχθηκαν περίπου 4.000.000 άνθρωποι και άλλο 1.000.000 έχασαν τη ζωή τους εξαιτίας της πείνας και της εξαθλίωσης της χώρας. (Salgado 2014).

Φυσικά οι αναταραχές που παρατηρήθηκαν στη χώρα και οι συνθήκες που επικράτησαν, δεν επέτρεψαν στην οικονομία της χώρας να αναπτυχθεί με άμεσο αντίκτυπο στον κλάδο του τουρισμού και τις προσέλκυσης των ξένων επενδύσεων. Ο εμφύλιος πόλεμος έλαβε τέλος το 1992, τα αποτελέσματα του όμως είναι εμφανή ακόμη και σήμερα στην περιοχή. Χαρακτηρίστηκα, υπολογίζεται ότι στο οδικό δίκτυο της χώρας βρίσκονται πάμπολλες νάρκες οι οποίες δεν έχουν εκραγεί, όπως και πολλές πολιτικές διαμάχες ανάμεσα στην κυβέρνηση της χώρας και την αντιπολίτευση να εξακολουθούν να είναι σφοδρές. (Salgado 2014).

Πρωτεύουσα της χώρας είναι το Μαπούτο, η οποία αποτελεί κυριολεκτικά ένα στολίδι για την ευρύτερη περιοχή, συνδυάζοντας αρμονικά μια αρχιτεκτονική παλαιάς εποχής με το καλοδιατηρημένο φυσικό περιβάλλον της. Τέλος το Μαπούτο, αποτελεί τη μεγαλύτερη πόλη της χώρας, κατοικείται από 1.000.000 πολίτες, αποτελώντας παράλληλα και το μεγαλύτερο κέντρο εμπορίου της. (Salgado 201).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΠΕΠΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Όπως είδαμε και στην ανάλυση που προηγήθηκε, το κάθε κράτος της Αφρικής διαφέρει από τα υπόλοιπα στην ιστορία, τον πολιτισμό καθώς και στην πολιτισμική κληρονομία. Η Νότια Αφρική στα τέλη του 1700 αποτελούσε αποικία της Ολλανδίας και συγκεκριμένα στο Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας σημείο όπου είχαν κατασκευάσει έναν εμπορικό σταθμό. Στη πορεία, διεξήχθησαν δύο πόλεμοι με την Βρετανία ένας το 1881-1882 και ο άλλος 1899-1902 με αφορμή τον εντοπισμό μεγάλων κοιτασμάτων χρυσού και διαμαντιών. Ακολούθησε σύναψη συμφωνίας ανάμεσα στην Ολλανδία και τη Βρετανία και το 1911 η Νότια Αφρική κήρυξε την ανεξαρτησία της πάντα όμως υπό την επίβλεψη της Βρετανίας. Ακολούθως, το 1915 το κράτος της Νοτίου Αφρικής αποτέλεσε αποικιοκρατική δύναμη μέχρι το 1990, όπου η Γερμανία απώλεσε την αποικιοκρατία της Ναμίμπια. Τα επόμενα χρόνια μετά την κήρυξη της ανεξαρτησίας της, οι ρυθμοί ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού ήταν πολύ μεγάλοι. Την ίδια στιγμή, οι μαύροι νότιο-αφρικανοί μετανάστες ερχόντουσαν κατά χιλιάδες, κινούμενοι προς τις πόλεις για εύρεση εργασίας. Έτος αναφοράς αποτελεί το 1946, κατά τη διάρκεια του οποίου λαμβάνει χώρα η μεγαλύτερη απεργία που έγινε στη Νότια Αφρική, από μαύρους εργάτες μεταλλωρύχους, διεκδικώντας το δικαίωμα του κατώτατου μισθού. Πράγματι το κόμμα που κυβερνούσε τότε, μετά τις εκλογές του 1948, το Εθνικό Κόμμα, εφάρμοσε αμέσως το Απαρτχάιντ, με αποτέλεσμα να χωριστεί η χώρα σε τέσσερις φυλετικές κατηγορίες πολιτών, τους μαύρους, τους λευκούς, τους μιγάδες και τους Ασιάτες. (Χουλιάρας & Πετρόπουλος 2015).

Επιπλέον, η κάθε φυλετική ομάδα από τις παραπάνω, εγκαταστάθηκε υποχρεωτικά σε διαιρετικό μέρος από τις άλλες. Παρά την μεγάλη αντίδραση όσων διαφωνούσαν με το καθεστώς, το Απαρτχάιντ κατάφερε να επιβιώσει για 46 χρόνια, μια περίοδος όπου κυριαρχούσε ο ρατσισμός καθώς και η υπεροχή των λευκών. Τέλος το 1994, αποτελεί έτος σταθμό στην ιστορία και τη συνείδηση των νότιο-αφρικανών, διότι

είναι το έτος που το Απαρτχάιντ καταργήθηκε και διεξήχθησαν εκλογές σύμφωνα με το τι ορίζει η Δημοκρατία. (Χουλιάρης & Πετρόπουλος 2015).

Την χρονική περίοδο από το 1980 μέχρι τις αρχές του 1990, παρατηρήθηκε στάση της ανάπτυξης ακόμη και πτώση της. Με σήμα κατατεθέν την πτώση του Απαρτχάιντ το 1994, η οικονομία άρχισε σιγά σιγά να ανακάμπτει και να παρατηρείτε σταθερή άνοδος. Σημαντικό ρόλο έπαιξαν φυσικά, η σωστή μακροοικονομική διαχείριση όπως και τα αποτελεσματικά μέτρα τα οποία ελήφθησαν. Από τότε η ανάπτυξη σε ετήσια βάση σημειώνει μέσο ρυθμό ανάπτυξης 3,19%. (Bhorat, Naidoo, Oosthuizen, & Pillay 2016).

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειώσουμε ότι, στη Νότια Αφρική, η τάση της παγκοσμιοποίησης, βρήκε δύο υποστηρικτές. Αφενός μεν το ίδιο το κράτος και αφετέρου, του τεράστιους επιχειρηματικούς ομίλους που δραστηριοποιούνταν σε αυτό. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι, πριν περάσουμε σε μία μη φυλετική κυβέρνηση το 1994, την οικονομία της Νοτίου Αφρικής ήλεγχαν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνταν στη χώρα, με τους τέσσερις μεγαλύτερους να κατέχουν το 83% των εγγεγραμμένων εταιρειών στο χρηματιστήριο του Γιοχάνεσμπουργκ. (Carmody 2002).

Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνταν στη Νότια Αφρική, είχαν τη δυνατότητα να δημιουργούν θέσεις εργασίας ακόμη και στο επίπεδο του κράτους. Σημαντικό ήταν επίσης το γεγονός ότι το μικρό σχετικά εξωτερικό χρέος του κράτους, του έδινε τη δυνατότητα να επιλέξει μια πιο ευέλικτη αναπτυξιακή στρατηγική. Όμως, τελικά αυτό που έκανε, ήταν να ενταχθεί σε ένα πρόγραμμα μεταρρύθμισης της οικονομίας το λεγόμενο πρόγραμμα Ανάπτυξης, Απασχόλησης και Αναδιανομής το 1996. (Carmody 2002).

Το παράδοξο στη όλη υπόθεση όμως, ήταν το γεγονός ότι η αντιμετώπιση της παγκοσμιοποίησης από τη Νότια Αφρική ήταν διαφορετική. Από τη μια πλευρά διεκδικούσε μια αυστηρή δημοσιονομική πολιτική και από την άλλη επέβαλε δασμούς πολύ μεγάλους. Μάλιστα ο πρώην πρόεδρος της χώρας, Τάμπο Μπέκι, υποστήριζε την άποψη του λέγοντας πως τα κράτη στη Δύση, κατάφεραν να αναπτύξουν τις

οικονομίες τους και την ανάπτυξή τους, χρησιμοποιώντας την παγκοσμιοποίηση. Με βάση αυτά λοιπόν, κατέληγε πως και η Νότια Αφρική θα έπρεπε να κινηθεί στον ίδιο άξονα, να ακολουθήσει το δυτικό τρόπο σκέψης και να μην αυτοπεριορίζεται. (Carmody 2002).

Κομβικής σημασίας για την οικονομία της Νοτίου Αφρικής, αποτέλεσε η χρονική περίοδος 2004 – 2008, περίοδο κατά την οποία το ΑΕΠ της χώρας κάθε χρόνο αυξάνονταν με ρυθμό 5%. Αυτή η ανοδική πορεία σταμάτησε ξαφνικά λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης το 2009. Την περίοδο αυτή λοιπόν η Νότια Αφρική, κατάφερε να μειώσει την ακραία φτώχεια (Bhorat, Naidoo, Oosthuizen, & Pillay 2016).

Οι εταιρείες που δραστηριοποιούνταν στη Νότια Αφρική, δεδομένου ότι στην ουσία έλεγχαν την αγορά σε τοπικό επίπεδο, εκμεταλλεύτηκαν αυτό το γεγονός και κατάφεραν να επιτύχουν οικονομίες κλίμακας μεγιστοποιώντας τα κέρδη τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο τρόπος με τον οποίο κινήθηκαν σε σχέση με τα ορυχεία την Αφρικής. Και συγκεκριμένα, έσπευσαν να εξαγοράσουν το σύνολο σχεδόν των ορυχείων στην Αφρική, πριν μπουν στο παιχνίδι και άλλες εταιρείες σε παγκόσμια κλίμακα με αποτέλεσμα το πέρασμα στην παγκόσμια αγορά στην συνέχεια να είναι δύσκολο καθότι υπήρχε μεγάλη αλληλεξάρτηση των βιομηχανιών στο εσωτερικό της χώρας. (Carmody 2002).

Τέλος, αυτό που διαφοροποίησε τη Νότια Αφρική, από άλλες αναδυόμενες περιφερειακές δυνάμεις όπως η Ινδία και η Βραζιλία είναι, το γεγονός ότι η Νότια Αφρική περιόρισε τη δράση της (πλην ελαχίστων εξαιρέσεων) εντός της αφρικανικής ηπείρου και πιο συγκεκριμένα, στα όρια της περιφέρειας Υποσαχάριας Αφρικής. Το γεγονός αυτό, υποδηλώνει και το στόχο της Νοτίου Αφρικής, ο οποίος ήταν να αποτελέσει μια περιφερειακή δύναμη, με ορίζοντα την ηγεμονία στο περιφερειακό σύστημα της Υποσαχάριας Αφρικής, αυξάνοντας το κύρος της φυσικά και αναβαθμίζοντας το ρόλο της στο παγκόσμιο διεθνές σύστημα. Αυτό γίνεται ακόμη πιο ξεκάθαρο, αν παρατηρήσει κανείς ότι, από το 1994 και μετά για τη Νότια Αφρική, μόνιμο θέμα εξωτερικής πολιτικής αποτελεί η Αφρική. Μάλιστα ο πρόεδρος Μπέκι, προώθησε σε πολύ μεγάλο βαθμό την παν-αφρικανική ατζέντα, κυρίως μέσα από ειδικά θέματα όπως την δημιουργία θεσμών με χαρακτηριστικό παράδειγμα την Νέα Εταιρική Σχέση

για την Ανάπτυξη της Αφρικής. Τέλος, μόνο ο πρόεδρος Ζούμα, διαφοροποιήθηκε ως προς την παν-αφρικανική ατζέντα, προσεγγίζοντας περισσότερο τα κράτη που ανήκουν στη BRICS, κάτι όμως που εκ του αποτελέσματος αποδείχτηκε σωστό και ωφέλιμο για τη ευρύτερη περιοχή διότι συνεργασίες για παράδειγμα με την Κίνα, ωφέλησαν το σύνολο της Αφρικανικής ηπείρου και όχι μόνο τη Νότια Αφρική. (Hannes, Ebert & Daniel, Flemes, 2018).

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ

Έτος σταθμό για τη Νότια Αφρική, αποτέλεσε το 1994, έτος κατά το οποίο έχουμε τη επανένταξη της στη διεθνή κοινότητα και τον τερματισμό της ως αποτυχημένο κράτος (κράτος παρίας). Φυσικά προκειμένου να συμβεί αυτό, συντέλεσαν και άλλοι παράγοντες όπως, η σύγκλιση ιστορικών και γεωπολιτικών γεγονότων, καθώς επίσης και η αλλαγή της περιφέρειας της Υποσαχάριας Αφρικής. Η ξεκάθαρη υπεροχή σε υλικές πρώτες ύλες σε σχέση με τα υπόλοιπα γειτονικά κράτη, καθώς επίσης και η ειρηνική πορεία προς τον εκδημοκρατισμό της χώρας με οδηγό τον Νέλσον Μαντέλα, αποτέλεσαν τους παράγοντες οι οποίοι ανέδειξαν τη Νότια Αφρική σε ηγεμόνα του περιφερικού συστήματος. (Hannes, Ebert & Daniel, Flemes 2018).

Στη συνέχεια, η Νότια Αφρική, εντάχθηκε σε αρκετούς οργανισμούς περιφερειακού και διεθνούς χαρακτήρα. Ορισμένοι από αυτούς είναι ο SADC, OAU, UN, IBSA καθώς και στα κράτη BRICS. Αξίζει όμως στο σημείο αυτό, να αναφέρουμε ότι το τέλος της προεδρίας του Νέλσον Μαντέλα το 1999, σηματοδοτούσε και μία διαφοροποίηση στην εξωτερική πολιτική της χώρας, στερούμενη τις αξίες της προηγούμενης διαδρομής. (Χουλιάρας & Πετρόπουλος 2015).

Ένα ακόμη στοιχείο όμως που αποδεικνύει ότι η Νότια Αφρική, αναγνωρίζεται στο παγκόσμιο γίνεσθαι ως περιφερειακός ηγεμόνας, αποτελεί το γεγονός ότι συμμετέχει στα κράτη της ομάδας G20, όπως και ότι οι ηγέτες της χώρας αρκετά συχνά προσκαλούνται να συμμετάσχουν σε συνέδρια των ομάδων G7/8 όπως και σε παγκόσμια οικονομικά συνέδρια, εκπροσωπώντας το σύνολο της Αφρικανικής ηπείρου. Είναι γνωστό άλλωστε πως, πολλά από τα αναπτυσσόμενα κράτη,

αναγνωρίζουν την Νότια Αφρική ως ένα κράτος κλειδί, ένα στρατηγικό κράτος, το οποίο αποτελεί κράτος μονωτή ως προς την επίλυση περιφερικών κρίσεων. (Χουλιάρας & Πετρόπουλος 2015).

Τέλος, θα λέγαμε ότι ο ρόλος της Νότιας Αφρικής ως περιφερειακός ηγεμόνας, εξυπηρετεί τα συμφέροντα του διεθνούς συστήματος, σε συνδυασμό με την ικανοποίηση της φιλοδοξίας της ίδιας την Νότιας Αφρικής αλλά και την εκπροσώπηση της Αφρικανικής ηπείρου στη διεθνή κοινότητα. (Hannes, Ebert & Daniel, Flemes 2018).

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ

Η διατήρηση της ηγεμονίας στο σύστημα της Υποσαχάριας Αφρικής, δεν αποτελεί εύκολο στόχο για τη Νότια Αφρική. Και αυτό διότι θα πρέπει να υπερνικά συνεχώς άλλες δυνάμεις μέσα στο συγκεκριμένο σύστημα, που αποβλέπουν στην ηγεμονία του. Τέτοιες δυνάμεις είναι η Αγκόλα, η Κένυα και η Νιγηρία. Αυτές οι τρεις δυνάμεις έχουν πολύ καλές επιδόσεις στις οικονομία τους, καθώς επίσης και τις φιλοδοξίες τους όπως προείπαμε. Σημαντικό όμως είναι και το γεγονός ότι, η Νότια Αφρική που αυτή τη στιγμή ηγεμονεύει στο σύστημα της Υποσαχάριας Αφρικής, αν χάσει τη στήριξη των υπολοίπων, δεν θα καταφέρει ποτέ να υποστηρίξει το ρόλο της σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο. (Hannes, Ebert & Daniel, Flemes 2018).

Η Νότια Αφρική, μέχρι και το 2016 σύμφωνα με τους παγκόσμιους δείκτες της οικονομίας, αποτελούσε τη μεγαλύτερη οικονομία της Αφρικανικής ηπείρου. Σήμερα, σύμφωνα πάλι με τους παγκόσμιους δείκτες της οικονομίας, τη μεγαλύτερη οικονομία της Αφρικανικής ηπείρου είναι η Νιγηρία, με τους ρυθμούς ανάπτυξης της Νότιας Αφρικής να τείνουν στο 0%. Επιπλέον, σε διπλωματικό επίπεδο οι σχέσεις των δύο χωρών διήρθαν και περιόδους έντασης με αφορμή διάφορα γεγονότα. Σε γενικές γραμμές όμως είναι καλές και δεν τίθεται θέμα αμφισβήτησης από τη μία στην άλλη χώρα πλην, της ίδιας της οικονομικής στρατηγικής της Νιγηρίας, η οποία από μόνη της αποτελεί εστία αμφισβήτησης. Από την άλλη πλευρά, η Αγκόλα παρουσιάζεται ως εξισορροπιστής σε διπλωματικό επίπεδο στο συγκεκριμένο σύστημα καθώς και η

Κένυα, η οποία ασκεί τη δική της πίεση μέσω του οικονομικού ανταγωνισμού. (Hannes, Ebert & Daniel, Flemes 2018).

Συνοψίζοντας, η Νότια Αφρική στην προσπάθειά της να διατηρήσει τη ηγεμονία της στο υποσύστημα της Υποσαχάριας Αφρικής, καλείται να αντιμετωπίσει ένα φαβορί για τη διεκδίκηση της θέσης της που είναι η Νιγηρία καθώς και δύο ακόμη σαφώς μικρότερες δυνάμεις τόσο σε οικονομικό επίπεδο όσο και σε στρατιωτικό, την Αγκόλα και την Κένυα. Σημαντική παρατήρηση όμως εδώ, αποτελεί το γεγονός ότι ένας από τους διεκδικητές, ταλανίζεται από συγκρούσεις σε Κεντρική και Δυτική Αφρική όσο και στο εσωτερικό της (Scholvin, 2018).

Φαίνεται όμως βάση των στοιχείων, ότι η Νότια Αφρική παρόλο που τα τελευταία χρόνια οι δείκτες της οικονομίας της έχουν μειωθεί, δεν επηρέασαν την εξωτερική πολιτική της. Συγκεκριμένα, εξακολουθεί να διαθέτει το 0,7%-1% του ΑΕΠ της, φτάνοντας στο σημείο να συναγωνίζεται ακόμη και μεγαλύτερες δυνάμεις. Επίσης, συνεισφέρει στον προϋπολογισμό του SADC καλύπτοντας το 20% αυτού, όπως και το 15% του προϋπολογισμού της AU φιλοδοξώντας παράλληλα να φιλοξενεί το παν-αφρικανικό κοινοβούλιο. (Hannes, Ebert & Daniel, Flemes 2018).

Το θέμα είναι όμως, ότι τα υπόλοιπα Αφρικανικά κράτη, δεν βλέπουν πάντα τις κινήσεις της Νότιας Αφρικής με καλό μάτι. Μάλιστα, ορισμένα από αυτά, τη θεωρούν ως το Δούρειο Ίππο της Δύσης στην Αφρικανική ήπειρο. Η απόσταση ανάμεσα στον ηγεμόνα και τον παρεμβαίνοντα είναι πολύ λεπτή κάτι στο οποίο η Νότια Αφρική πολλές φορές ήταν δύσκολο να πει κανείς που βρίσκεται. Αυτό διότι με την εξωτερική της πολιτική που αρκετές φορές ήταν αντίθετη των θέσεων της AU και αποσκοπούσε στην προώθηση δυτικών συμφερόντων, δεν έκανε ξεκάθαρη τη θέση της. (Hannes, Ebert & Daniel, Flemes 2018).

Τέλος, συνοψίζοντας θα λέγαμε ότι η διατήρηση της ηγεμονίας από τη Νότια Αφρική του υποσυστήματος της Υποσαχάριας Αφρικής είναι ζωτικής σημασίας για την ίδια, διότι αν την απολέσει, αυτομάτως τίθεται εκτός και από τις ομάδες των ισχυρότερων κρατών όπως είναι η G20 και τα BRICS. Φυσικά αυτό που κάνει ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη της Νότιας Αφρικής να παραμείνει ηγεμόνας, είναι το

γεγονός ότι γνωρίζει πως υπάρχουν και άλλα κράτη (Νιγηρία, Αγκόλα) που διεκδικούν τη θέση αυτή. (Hannes, Ebert & Daniel, Flandes 2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Εν έτη 1980, εννέα αφρικανικά κράτη, όπου σημειωτέων σε αυτά δεν συμπεριλαμβάνονταν τότε η Νότια Αφρική, συσπειρώνονται κάτω από κοινή εξωτερική πολιτική και δημιουργούν την Southern African Development Coordination Conference (SADCC). Σκοπός της ένωσης αυτής ήταν η κοινωνικοοικονομική αναμόρφωση της περιοχής καθώς επίσης και ο συντονισμός των ενεργειών των κυβερνήσεων των κρατών που την αποτελούσαν, γύρω από τα θέματα της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις επιπτώσεις του Απαρτχάιντ. Στην πορεία και πιο συγκεκριμένα το 1992, το SADCC πήρε τη μορφή που έχει και σήμερα, δηλαδή το SADC με έδρα τη Μποτσουάνα. Το 1994, εντάσσετε στην ομάδα και η Νότια Αφρική, αποτελώντας το 12^ο κράτος μέλος. (Karbo, Tony & Tim Murithi 2018).

Έτσι λοιπόν, οι δύο οργανισμοί SADC και AU, αποτελούν του δύο πυλώνες που στηρίζουν τους θεσμούς και βοηθούν τα κράτη μέλη τους να στοχεύουν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών τους. Είναι εξίσου σημαντικό να αναφερθεί ότι, η δομή των οργανισμών αυτών είναι τέτοια, ώστε όλα τα κράτη μέλη πετυχαίνουν τους στόχους της εξωτερικής τους πολιτικής. (Karbo, Tony & Tim Murithi 2018).

Σήμερα, η Νότια Αφρική κατάφερε εφαρμόζοντας ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα δημοσιονομικής πολιτικής να ηγείτο του θεσμού, εκπροσωπεί το πενήντα τις εκατό (50%) του ΑΕΠ του οργανισμού και παρατηρώντας τις επενδύσεις στην περιφέρεια βλέπουμε ότι, το πενήντα τις εκατό (50%) ανήκει επίσης στη Νότια Αφρική. Πιο συγκεκριμένα, την τελευταία δεκαετία, οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις της Νοτίου Αφρικής σε κράτη μέλη του SADC ξεπερνούν το ένα (1) δισεκατομμύριο δολάρια σε ετήσια βάση, ανεβάζοντας δικαίως το κράτος της Νοτίου Αφρικής στους τρεις μεγαλύτερους επενδυτές στα περισσότερα κράτη-μέλη SADC. (Χουλιάρης & Πετρόπουλος 2015).

BRICS

Τα BRICS είναι κράτη τα οποία εκτός της Ρωσία, τα υπόλοιπα είναι κράτη του Νότου. Η πρόσβαση στο υποσύστημα της Υποσαχάριας Αφρικής γίνεται μέσω της Νοτίου Αφρικής. Ουσιαστικά, αυτό που στην πραγματικότητα συμβαίνει είναι ότι, από τα κράτη BRIC, οι ισχυρότεροι χρησιμοποιούν τη Νότια Αφρική ως βατήρα στην Αφρικανική ήπειρο. Μέσα από τις Άμεσες Ξένες Επενδύσεις, το χρέος, το εμπόριο και τη διαφορά, καταφέρνουν να επιτυγχάνουν τους στόχους τους. (Bond, 2018).

Το 2010, με τη ένταξη στα κράτη-μέλη και της Νοτίου Αφρικής BRIC(S), μπορούμε να πούμε ότι ολοκληρώθηκε η εικόνα των αναδυόμενων οικονομιών. Άμεσο αποτέλεσμα αυτής της κίνησης της Νότιας Αφρικής ήταν ανεβάσει στο 40% τις εξαγωγές σε λευκόχρυσο και 25% στα διαμάντια στα κράτη μέλη. (Χουλιάρας & Πετρόπουλος, 2015).

Με λίγα λόγια, η Νότια Αφρική έχει μεγάλες ωφέλειες από την ένταξη της στα κράτη BRICS, καθώς επίσης και μεγάλη προοπτική. Παρουσιάζει σταθερή πορεία εντός του οργανισμού ο ρόλος της ως ηγεμόνας στην περιφέρεια ενδυναμώνεται περισσότερο ανάμεσα στα αφρικανικά κράτη λόγω και την αντίθεση τους με την οικονομική επιρροή της Κίνας. Θα πρέπει όμως να ισορροπήσει την εξωτερική της πολιτική, διότι με την αστάθεια της σε ορισμένες περιπτώσεις, γέννησε αμφιβολίες όσον αφορά το ρόλο της ως ηγεμόνας της περιφέρειας. (Χουλιάρας & Πετρόπουλος 2015).

ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφέρουμε ότι, η Νότια Αφρική, ήταν ένθερμος υποστηρικτής της ίδρυσης της Αφρικανικής Ένωσης στη θέση του ΟΑΥ και προς επιβεβαίωση αυτού, ο πρόεδρος της Νοτίου Αφρικής Τάμπο Μπέκι, αποτέλεσε και τον πρώτο πρόεδρο της ΑΥ το 2002. Παρατηρήθηκε στενή συνεργασία με τον τότε πρόεδρο της Νιγηρίας, Ολεσεγκούν Ομπάσαντζο ως προς την ανάπτυξη μηχανισμών ασφαλείας που αφορούσαν την ΑΥ, επίσης συνεργάστηκαν στενά σχετικά με τις ειρηνευτικές αποστολές που ήταν αναπτυγμένες στην ευρύτερη περιοχή της Αφρικής και οι καρποί αυτής ακριβώς της στενής συνεργασίας των δύο προέδρων, έφεραν και την δημιουργία του Παν-αφρικανικού Κοινοβουλίου εν έτη 2004. Επίσης, η Νότια Αφρική ήταν πρωτοπόρος, στην απόπειρα πληρωμής των χρεών των αφρικανικών

κυβερνήσεων στην ΑΥ, καθώς επίσης και στην σύσφιξη των σχέσεων της ΑΥ με όλους τους φορείς στη διεθνή κοινότητα και κυρίως με τον ΟΗΕ, G7, G20, FOCAC και τα κράτη BRICS. Είναι λοιπόν ξεκάθαρο, ότι η Νότια Αφρική, υπήρξε ένας ένθερμος υποστηρικτής της ατζέντας 2063, η οποία συμπεριλαμβάνει όλα τα κράτη της Αφρικανικής ηπείρου και προσβλέπει στην έξοδο τους από την αφάνεια και την περιθωριοποίηση τους από την διεθνή κοινότητα. (Χουλιάρας & Πετρόπουλος 2015).

Όμως, απ' ό,τι φάνηκε στην πορεία, η Νότια Αφρική προσπάθησε να εκμεταλλευτεί για το προσωπικό της όφελος την ένωση με απώτερο σκοπό την προώθηση των εθνικών της συμφερόντων και της εξωτερικής της πολιτικής. Αυτό φάνηκε εντονότερα, όταν η Νότια Αφρική, προωθούσε σε θέσεις κλειδιά εντός της Ένωσης, νότιο-αφρικανούς που υποστήριζαν με τις θέσεις της. Για το λόγο αυτό, στην επόμενη ψηφοφορία, η υποψηφιότητα του προέδρου Ζούμε, προσέκρουσε πάνω στην άρνηση της Νιγηρίας, Αιθιοπίας, Ουγκάντα, Ρουάντα, και Κένυας (Paterson & Virk, 2014).

ΣΧΕΣΕΙΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ - ΚΙΝΑΣ

Με την ανάληψη των καθηκόντων του ο πρόεδρος της Νοτίου Αφρικής, Νέλσον Μαντέλα, ίσως ένα από τα πρώτα ζητήματα που κλήθηκε να διαχειριστεί ήταν η στάση που θα τηρούσε απέναντι στις δύο κυβερνήσεις στην Κίνα, τη Δημοκρατία της Κίνας (ROC) και τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας (PRC). Οι σχέσεις ανάμεσα στις δύο χώρες, ανάγονται στον 19^ο αιώνα, αλλά ιδιαιτέρων πιο στενές, μπορούμε να πούμε ότι έγιναν κατόπιν της ίδρυσης του κομμουνιστικού κόμματος στην Κίνα το 1949. Η αλήθεια είναι ότι η Δημοκρατία της Κίνας, είχε βοηθήσει την Νότια Αφρική στη μάχη κατά του απαρτχάιντ και αυτό συνέβαλε σημαντικά στην προσκόλληση του Νέλσον Μαντέλα σε αυτή, μετά όμως από 3 χρόνια περίπου, η Νότια Αφρική, αναγνωρίζει την κυβέρνηση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας. (Χουλιάρας & Πετρόπουλος 2015).

Ακολουθεί μία ραγδαία αναβάθμιση των σχέσεων των δύο κρατών, ειδικά το διάστημα 2000 – 2010, τόσο σε διπλωματικό επίπεδο όσο και σε στρατηγικό με τον πρόεδρο της Νοτίου Αφρικής να επισκέπτεται το Πεκίνο το 2010. Χαρακτηριστικά, οι εμπορικές σχέσεις ανήλθαν από \$1.6 δισεκατομμύρια το 1998 σε \$43.5

δισεκατομμύρια το 2018, μία αύξηση περίπου 26 φορές πάνω. Επίσης η Νότια Αφρική, έλαβε \$2.3 δισεκατομμύρια μέσω της NBD στα τέλη του 2019, καθώς επίσης και \$7.3 δισεκατομμύρια σε ΑΞΕ από το 2015-2020. Τέλος, η Νότια Αφρική, είναι αποδέκτης του 40% των ΑΞΕ της Κίνας, αποτελώντας ένα από τα βασικότερα κράτη αποδέκτες. (Χουλιάρας & Πετρόπουλος 2015).

Σε διεθνές επίπεδο, όπως προαναφέρθηκε η Νότια Αφρική συμμετέχει σε σημαντικούς διεθνείς οργανισμούς, καθώς επίσης και στην πρωτοβουλία «Μια Ζώνη, Ένας Δρόμος». Όμως στο σημείο αυτό, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι, η εμπορική συνεργασία Νοτίου Αφρικής – Κίνας, έχει ως αποτέλεσμα η πρώτα να εξάγει φυσικούς πόρους και η δεύτερη τελικά προϊόντα. Αυτό σημαίνει ότι αν η Νότια Αφρική θέλει να παραμείνει βιώσιμη ως οικονομία και παράλληλα ανταγωνιστική, θα πρέπει να προβεί σε άμεσες μακροοικονομικές μεταρρυθμίσεις ώστε να καταφέρει να ανεβάσει την αξία των προϊόντων της καθώς επίσης και το στάτους της στην παγκόσμια αγορά. Αν αυτό δεν το καταφέρει, τότε το αποτέλεσμα μακροπρόθεσμα θα είναι η κατάρρευση της χώρας και η εμφάνιση της φτώχειας και της ανεργίας. (Χουλιάρας & Πετρόπουλος 2015).

Τέλος, και αυτό είναι κάτι το οποίο η Νότια Αφρική θα πρέπει να το προσέξει ιδιαίτερω, η Κίνα δεν εξαρτάται αποκλειστικά από την Πρετόρια όσον αφορά τις δραστηριότητες της στην Αφρικανική ήπειρο. Μάλιστα έχει δώσει βαρύτητα και σε άλλες χώρες, οι οποίες διεκδικούν την ηγεμονία του Υποσαχάριου συστήματος, όπως είναι η Αγκόλα, η οποία για το πετρέλαιο που προσφέρει στην Κίνα, έχει πάρει συνολικά 256 δάνεια αξίας \$42.5 δισεκατομμυρίων. (Hannes, Ebert & Daniel, Flandes, 2018).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Λαμβάνοντας υπόψη τα όσα παρατέθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια της παρούσας εργασίας, συμπεραίνουμε ότι ο Παγκόσμιος Νότος, αποτελείται από κράτη τα οποία αφενός μεν είναι δραστήρια ως προς τα διεθνή δρώμενα, αφετέρου, το καθένα από αυτά αποσκοπεί στην αναβάθμιση του κύρους του στο διεθνές σύστημα, μέσα από την διεκδίκηση της θέσης του στο διεθνές εμπόριο.

Η περίπτωση της Νοτίου Αφρικής, θα λέγαμε ότι αποτελεί μια ιδιαίτερη περίπτωση ανάδυσης ενός κράτους ως περιφερική δύναμη στο πολυπολικό διεθνές σύστημα. Αυτό συμβαίνει διότι, πρόκειται για ένα σχετικά νεοσύστατο κράτος (παρά την μακρά ιστορία του), το οποίο κατάφερε μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα (27 χρόνια περίπου), να καταλάβει τη θέση του ηγεμόνα στο υποσύστημα της υποσαχάριας Αφρικής, να αναγνωρίζεται με αυτή του την ιδιότητα και από τα γειτονικά κράτη αλλά και από τις μεγάλες δυνάμεις του διεθνούς συστήματος, καθώς επίσης και να συμμετέχει με αυτήν ακριβώς την ιδιότητά του, σε στενούς διεθνείς οργανισμούς με τις ισχυρότερες οικονομίες παγκοσμίως που υφίστανται σήμερα.

Στην ανάλυση που προηγήθηκε στα σημερινά δεδομένα της Νοτίου Αφρικής, παρατηρήθηκε στασιμότητα στους δείκτες της ανάπτυξης, καθώς επίσης και μείωση στους δείκτες της οικονομίας. Αυτό συμβαίνει διότι, οι εμπορικές συναλλαγές της επί το πλείστον αφορούν πρώτες ύλες, καθώς επίσης και στο γεγονός ότι παρατηρείται μια σύγχυση ανάμεσα στο εμπόριο και την ανάπτυξη. Προκειμένου λοιπόν να επανέλθει στην μέχρι τώρα ανοδική της πορεία, θα πρέπει οι παραπάνω λόγοι να πάψουν να υφίστανται, καθώς επίσης και να συμπλεύσει με τη διεθνή κοινότητα ως προς την προστασία του περιβάλλοντος και την κλιματική αλλαγή. Επίσης, θα πρέπει να επέλθει πολιτική σταθερότητα στη χώρα, δίνοντας ώθηση στην παιδεία, στην εκπαίδευση και τις συνθήκες διαβίωσης των πολιτών.

Όλα τα παραπάνω, θα πρέπει να αποτελέσουν άμεση προτεραιότητα για την κυβέρνηση της Νοτίου Αφρικής διότι, σε διαφορετική περίπτωση, ελλοχεύει κίνδυνος

οπισθοδρόμησης της χώρας. Η συνεχόμενη οικονομική στασιμότητα θα φέρει ανεργία, ένταση στην κοινωνία στο εσωτερικό της χώρας, άνοδο της εγκληματικότητας, της διαφθοράς και του παραεμπορίου, καθώς επίσης και ένταση με τα υπόλοιπα γειτονικά κράτη. Το αποτέλεσμα θα είναι η αμφισβήτηση της ηγεμονίας της από τους υπόλοιπους δρώντες και ίσως και η απώλειά της.

Τα όπλα που έχει στη φαρέτρα της η Νότια Αφρική και τα οποία θα πρέπει να εκμεταλλευτεί ώστε να παραμείνει ο περιφερικός ηγεμόνας του υποσυστήματος είναι, η συμμετοχή της σε Διεθνείς Οργανισμούς τόσο στο περιφερειακό όσο και στο διεθνές σύστημα. Μέσα λοιπόν από αυτούς του διεθνείς οργανισμούς, μπορεί να βρει συμμάχους οι οποίοι θα της παράσχουν την εκπαίδευση, την τεχνολογία και την τεχνογνωσία, ώστε να μπορέσει να ανταπεξέλθει και να διαχειριστεί μέσα από την ασφαλειοποίηση, την όποια κρίση προκύψει τώρα ή στο μέλλον (πανδημία COVID-19 η ενεργειακή κρίση).

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ολοκληρώνοντας θα λέγαμε ότι, ο τρόπος με τον οποίο η Νότια Αφρική θα συνεργαστεί με τα υπόλοιπα αφρικανικά κράτη, θα καθορίσει και το αν θα παραμείνει ο περιφερειακός ηγεμόνας του υποσυστήματος της υποσαχάριας Αφρικής. Αν συνεχίσει να τα εκφράζει και να μεριμνά και για τα δικά τους συμφέροντα, το διεθνές σύστημα ως έχει σήμερα γεωπολιτικά διαμορφωθεί, συνηγορεί για την ηγεμονία της. Αν εστιάσει αποκλειστικά στα εθνικά της συμφέροντα και απομονωθεί στο υποσύστημα, τότε επίδοξοι αντικαταστάτες, υπάρχουν αρκετοί στην περιοχή.

(Σύνολο λέξεων εργασίας: 21.069)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Σπυρόπουλος, Γεώργιος. Τρίτος Κόσμος στις Διεθνείς Σχέσεις: Μύθοι και Πραγματικότητες. Αθήνα: Παπαζήση, 2005.

Σφυρή Αλεξάνδρα. Ασία: Παγκόσμιος Εικονογραφημένος Άτλας. Εκδόσεις ΣΚΑΙ, 2009.

Σφυρή Αλεξάνδρα. Ασία – Ωκεανία: Παγκόσμιος Εικονογραφημένος Άτλας. Εκδόσεις ΣΚΑΙ, 2009.

Δαμηλάκου, Μαρία. Ιστορία της Λατινικής Αμερικής: Από το Τέλος της Αποικιοκρατίας Μέχρι Σήμερα. Αθήνα: Αιώρα, 2014.

Γκαλεάνο, Εδουάρδο & Δημήτριος Δημόπουλος. Οι Ανοιχτές Φλέβες της Λατινικής Αμερικής. Κουκίδα, 2008.

Σωτηρόπουλος, Δημήτρης, Αστέρης Χουλιάρης, Σωτήρης Ρούσος & Παντελής Σκλιάς. *Ο Τρίτος Κόσμος: Πολιτική, Κοινωνία, Οικονομία, Διεθνείς Σχέσεις*. Αθήνα: Παπαζήση, 2005.

Χουλιάρης, Αστέριος & Σωτήριος, Πετρόπουλος. *Η Αφρική και οι άλλοι*. Αθήνα: Κάλλιπος, 2015.

ΞΕΝΗ

Migdal, Joel. *Strong Societies and Weak States: State – Society Relations and State Capabilities in the Third World*. Princeton: Princeton University Press, 1988.

Bhorat, Haroon, Krishna Naidoo, Maria Oosthuizen & Komala Pillay. «South Africa» in *Africa's Lions*, Haroon Bhorat, Krishna Naidoo, Maria Oosthuizen & Komala Pillay, 229-270. Brookings Institution Press, 2016.

Karen Smith. «South Africa: Still an Ambivalent (Sub) Regional Leader» in *Regional Powers and Contested Leadership*, Hannes Ebert & Daniel Flemes, 113-136. Springer International Publishing, 2018.

Schraeder Peter. *African Politics and Society: A Mosaic in Transformation*. Boston: Bedford / St Martin' s, 2000.

Carmody, Pdraig. «Between Globalisation and (Post) Apartheid: The Political Economy of Restructuring in South Africa», *Journal of Southern African Studies*, Jun 2002: 255-275.

Thomson, Alex. *An Introduction to African Politics*. London: Routledge, 2000.

Hance, William. *The Geography of Modern Africa*. New York: Columbiana University Press, 1964.

Iiffe, John. *Africans: The History of a Continent*. Cambridge: Cambridge University press, 1997.

Diamond, Jared. *Guns, Germs and Steel: The Fates of Human Societies*. New York: W.W. Norton & Company, 1997.

Haynes, Jeff. *Democratic Consolidation in the Third World: Many Questions, Any Answers? 2000*.

Murray, Jocelyn. *Cultural Atlas of Africa*. New York: Facts on File Publications, 1981.

Sowell, Thomas. *Conquests and Cultures. An International History*. New York: Basic Books, 1998.

Skidmore, Thomas & Peter, Smith. *Modern Latin America*. Oxford: Oxford University Press, 2001.

Price, Marie. *Latin America: A Geographic Preface*. London: Lynne Rienner, 2001.

Braudel Fernand. *A History of Civilizations*. New York: Penguin, 1994.

La Rosa, Michael & Mejia German. An Atlas and Survey of Latin American History. New York: Rutledge, 2018.

Daly, Martin. Darfur's Sorrow: The Forgotten History of a Humanitarian Disaster. London, Cambridge University Press, 2010.

Gordon Helen. Syria as It Is. London, Cambridge University Press, 2022.

Anderson, Ewan & Liam Anderson. An Atlas of Middle Eastern Affairs. New York, Rutledge, 2014.

Salgado Susana. The Internet and Democracy Building in Lusophone African Countries. University of Lisbon, Ash gate Publishing, 2014.

Deegan Heather. Africa Today: Culture, Economics, Religion, Security. Middlesex University, London, 2008.

Hannes, Ebert & Daniel, Flandes. Regional Powers and Contested Leadership. Palgrave Macmillan Cham, 2018.

Scholvin, Soren. Contestation in Sub-Saharan Africa: The Foreign Policies of Angola, Kenya and Nigeria vis-à-vis South Africa. 2018.

Bond, Patrick. Can the BRICS Re-Open the "Gateway to Africa? In D. Nagar, & M. Charles, Africa and the World, 2018: 403-431.

Paterson, Mark & Kudrat Virk. The African, Caribbean, and Pacific Group and the European Union. Cape Town, South Africa: January 2014.

Karbo, Tony & Tim Murithi. «The African Union: Autocracy, Diplomacy and Peacebuilding in Africa», *African Studies Quarterly*. London: 2018.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

Βικιπαίδεια. «Παγκόσμιος Νότος». 05 Σεπτεμβρίου 2018. <https://el.wikipedia.org/> (πρόσβαση στις 10 Αυγούστου 2022).